

HAAPAJÄRVEN KAUPUNKI

Tilinpäätös ja toimintakertomus

2
0
1
8

TASEKIRJA

1. Toimintakertomus

1.1 Kaupunginjohtajan katsaus	3
1.2 Yleistietoja	5
1.3 Henkilöstötilinpäätös	9
1.4 Toiminnan ja talouden kehitys	
* Yleinen talouden kehitys	17
* Olennaiset tapahtumat tilikaudella ja sen päättymisen jälkeen	18
* Merkittävimmät poikkeamat talousarvioon	18
* Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä	19
1.5 Konsernitarkastelu	20
* Kiinteistö Oy Haapajärven Vuokratalot	
* Haapajärven Kehityskeskus Oy	
* Haapajärven Lämpö Oy	
* Haapajärven Vesi Oy	
* Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä	23
1.6 Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen	24
1.7 Konsernivalvonnan järjestäminen	27
1.8 Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet	30

2. Toteutumisvertailut

2.1 Käyttötalouden ja toiminnan toteutuminen	31
* Vaalit	36
* Tarkastuslautakunta	37
* Hallintopalvelut	39
* Sivistyspalvelut	45
* Tekniset palvelut	63
2.2 Tuloslaskelmaosan toteutuminen	71
2.3 Investointien toteutuminen	77
2.4 Rahoitusosan toteutuminen	82
2.5 Toteutumayhteenveto	85

3. Tilinpäätöslaskelmat

* Tuloslaskelma	87
* Rahoituslaskelma	88
* Tase	89
* Kokonaistulot ja -menot	92

4. Konsernitalinpäätös

* Konsernituloslaskelma	93
* Konsernirahoituslaskelma	94
* Konsernitase	95

5. Liitetiedot	97
5.1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	
5.2 Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	
5.3 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot	
5.4 Taseen vastaavia ja vastattavia koskevat liitetiedot	
5.6 Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot	
5.7 Ympäristöä koskevat liitetiedot	
5.8 Henkilöstöä ja tilintarkastajan palkkioita koskevat liitetiedot	
5.9 Liitetietojen erittelyt	
6. Allekirjoitukset ja tilinpäätösmerkintä	
* Tilinpäätöksen allekirjoitus	120
* Tilinpäätösmerkintä	120
7. Luettelot ja selvitykset	
* Luettelo käytetyistä tilikirjoista	121
* Selvitys kirjanpidon säilytyksestä	121
* Luettelo käytetyistä tositelajeista	122

1.1 Kaupunginjohtajan katsaus

Kaupungin elinvoimaisuus ja paikkakunnan kehittäminen ovat maaliskuussa valtuustossa hyväksytyn kaupunki-, elinkeino- ja konsernistrategian yleisiä päämääriä. Tarkempia painopistealueita strategiassa ovat yrittäjähenkisen kaupungin talouden kunnossa pitäminen, paikkakunnan vahvuuksien markkinoinnin tehostaminen, koulutus- ja kulttuuripalvelujen kehittäminen elinvoiman vauhdittajana sekä kestävä kehityksen periaatteiden huomioiminen kaupungin toiminnassa.

Strategian osana hyväksyttiin myös konsernin toiminnalle suuntaviivat ja annettiin uudet konserniohjeet. Strategian painopisteiden mukaisesti valtuusto päätti myös, että Haapajärvi liittyy Hinkukuntien verkostoon ja sitoutuu omassa toiminnassa ilmastopäästöjen vähentämiseen.

Kaupunki ja yrityspalvelut jatkoivat aktiivista yhteis- sekä kehittämistyötä yrittäjien ja yrittäjäyhteistyksen kanssa. Konkreettisena osoituksena yhteistyöstä Suomen Yrittäjien Keski-Pohjanmaan yrittäjät palkitsivat Haapajärven vuoden 2018 aktiivisimpana ja yritysmuotoisimpana kuntana.

Osana paikkakunnan vetovoimaisuuden kehittämistä valtuusto päätti maalikuussa uuden palokasemien rakentamisesta Palomäen alueelle. Tilahankkeiden tarvetta selvitettiin vuoden aikana myös terveyskeskuksen ja yläasteen rakennusten osalta. Tulossa olevien investointien toteuttamiseksi vaihtoehtona valtuusto hyväksyi uuden rahoitustavan eli kiinteistöleasingin periaatteet, joiden mukaisesti tehdään kuitenkin erikseen hankekohtaiset päätökset hankesuunnitelman hyväksymisen tai investointiohjelman yhteydessä. Osaltaan paikkakunnan yleisilmettä virkistivät valmistuneet ja valmistumassa olevat yksityisten yritysten rakentamat soterakennukset terveyskeskuksen lähialueella.

Tuulivoima puhutti kovasti vuoden aikana ja keskustelu tiivistyi Pajuperänselän tuulivoimakkaan käsittelyn eri vaiheisiin. Tiitonrannan kyläkaavan valmistelutoimenpiteillä haettiin yhteistyössä maanomistajien ja kyläläisten kanssa ratkaisuja

rakentamisen mahdollistamiseksi kyläalueelle ja kylän kehittämiseen. Kaupunki päätti myydä Asevarikolta keskustaan tulevan siirtoviemärin kuntien omistamalle Vesikolmio Oy:lle yhtiön periaatteiden mukaisesti.

Strategian mukaisesti kaupunki myös panosti ja kehitti kaupungin sekä paikkakunnan markkinointia. Vuoden aikana julkaistiin mm. matkailijoille tarkoitettu visithaapajarvi -sivusto, julkaistiin kaupungin tiedotuslehti sekä hyväksyttiin markkinointistrategia ja -suunnitelma, jonka mukaiset käytännön toimenpiteet jäivät seuraavalle vuodelle.

Maakunnallista ja maakunnan eteläosan kuntien yhteistyötä selvitettiin eri yhteyksissä. Haapajärvi oli osaltaan mukana valtakunnallisen maakunta- ja soteuudistuksen maakunnallisessa valmistelutyössä ja valmistautui uudistuksen voimaantuloon eri tavoin. Nytemmin on kuitenkin selvinnyt, ettei valtakunnallinen uudistus toteudukaan suunnitellulla tavalla. Myös Pohjois-Pohjanmaan maakunnan eteläosan kuntien yhteistyön kehittämisestä käytiin keskustelua kuntien ja seutukuntien välillä. Keskustelu ei ole johtanut ainakaan vielä toistaiseksi konkreettisiin päätöksiin tai toimenpiteisiin. Myös Selänne-kunnat kävivät neuvotteluja sote kuntayhtymän toiminnan kehittämisestä.

Kaupungin taloudellinen tilanne vaikeutui jälleen. Tuloslaskelma vuodelta 2018 on alijäämäinen 1,9 miljoonaa euroa, mikä on 2,5 miljoonaa euroa huonompi tulos kuin edellisenä vuonna. Vuosikate oli vain 32.266 euroa. Verotulot kasvoivat edellisvuodesta noin 410.000 euroa. Kiinteistöveroja vuodelle 2018 korotettiin voimalaitosten ja rakentamattomien rakennuspaikkojen osalta, mikä näkyi osaltaan verotulojen kasvuna yhdessä tuloverojen kanssa. Rahoitustuottojen ja -kulujen kehitys oli edellisvuotta heikompaa. Toimintakate oli -46,3 miljoonaa euroa, mikä on 2,2 miljoonaa euroa suurempi kuin edellisvuonna. Toimintamenoissa menot kasvoivat eniten peruspalvelukuntayhtymä Selänteen maksusuudessa, joka oli noin 2,0 miljoonaa euroa edellisvuotta suurempi.

Talouden käänteeseen osattiin varautua mm. talousarvion muutoksissa ja samassa yhteydessä valtuusto päätti, että hallituksen on esitettävä seuraavan vuoden alkupuoliskolla taloutta tasapainottavia toimenpiteitä. Hallituksen nimeämä työryhmä on aloittanut tasapainottamistyönsä ja esitykset tulevat kevätkesästä valtuuston päätettäväksi. Vaikeutuneen taloudellisen tilanteen takia valtuusto päätti myös kunnallisveroprosentin korottamisesta vuodelle 2019.

Kiitokset kaupungin työntekijöille kaupungin palvelujen hyvästä toteuttamisesta. Haapajärvellä on erinomaiset ja monipuoliset kunnalliset palvelut. Kiitos myös luottamushenkilöille rakentavasta yhteistyöstä oman kaupungin kehittämistyössä.

Kaupunginjohtaja Juha Uusivirta

1.2 Yleistietoja

Tilastotietoja

Perustettu 1838
Kauppalaksi 1967

Kaupungiksi 1977

Pinta-ala;
maata 790 km²
vettä 24 km²

Veroprosentti 22 %

Toimintatuotot 10,7
milj.€

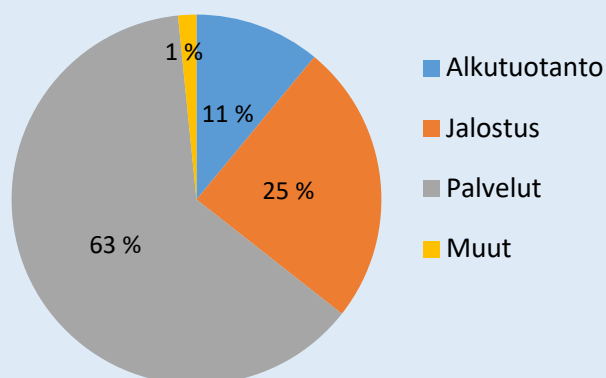
Toimintamenot 57,1
milj.€

Asukasluku

1996	8487
1997	8482
1998	8429
1999	8300
2000	8236
2001	8179
2002	8148
2003	8083
2004	8013
2005	7888
2006	7848
2007	7846
2008	7771
2009	7715
2010	7638
2011	7609
2012	7641
2013	7616
2014	7479
2015	7440
2016	7331
2017	7251
2018	7149

Työttömyys% 8,1
Työvoima 3013

Elinkeinorakenne

Valtuutettujen paikkajakauma puolueittain

	2001-2004	2005-2008	2009-2012	2013-2016	2017-2021
KOK	3	3	3	2	1
KESK	23	22	16	14	14
VAS	2	2	1	1	
PS	0	0	1	3	3
KD	1	0			
SDP	6	8	6	6	8
Valitsijayhdistys E58 /Vesa Puputti				1	1
YHT.	35	35	27	27	27

Kaupunginvaltuuston jäsenet valtuustokaudella 1.6.2017-31.5.2021

Puheenjohtaja Esko Peltoniemi, Kesk
I varapuheenjohtaja Jari Nahkanen, SDP
II varapuheenjohtaja Unto Kananen, Kesk

Alanko Simo, Kesk
Autio Eero, Kesk
Ekman Veikko, Kesk
Hautakangas Risto, Kesk
Hjelm Jukka-Pekka, Kok
Härkönen Harri, SDP
Lapinoja Esko, Kesk, varsin.valtuutetuksi 11.6.2018
Myllylä Teija, Kesk
Mäkelä Markku, SDP
Mäntylä Mauri, PS
Niemi Lauri, Kesk
Nikula Maarit, SDP
Niska Maritta, SDP
Paananen Teijo, SDP
Pekonen Jouko, Kesk
Peltokorpi Jussi, Kesk, myönnetty ero 11.6.2018
Puputti Vesa, valitsijayhdistys
Puranen Reijo, SDP
Ranua Paavo, Kesk
Salomaa Raimo, Kesk
Savola Ulla, Kesk
Soranta Hilkkka, Kesk
Tenkula Mauri, SDP
Vainio Samuel, PS
Viitala Matti, PS

Kaupunginhallituksen jäsenet 1.6.2017-31.5.2021

Puheenjohtaja Myllylä Teija, Kesk.
I varapuheenjohtaja Nikula Maarit, SDP
II varapuheenjohtaja Ranua Paavo, Kesk.

Jäsenet	Ekman Veikko, Kesk
	Hautakangas Risto, Kesk.
	Niska Maritta, SDP
	Paananen Teijo, SDP
	Savola Ulla, Kesk
	Viitala Matti, PS

Lautakuntien puheenjohtajia

Sivistyslautakunnan pj Teijo Paananen, SDP
Teknisen lautakunnan pj Raimo Salomaa, Kesk.
Tarkastuslautakunnan pj Eero Autio, Kesk.
Keskusvaalilautakunnan pj Osmo Laitila, Kesk.

Tilivelvolliset

Kaupunginhallitus
Lautakunnat
Kaupunginjohtaja
Talous- ja hallintojohtaja
Päävastuualueiden johtajat

Kaupunginvaltuuston päätöksiä 2018

Kaupunginvaltuusto 5.2.2018

- Merkittiin tiedoksi Ppky Selänteen si-
donnaisuusilmoitukset
- Hyväksyttiin Ppky Selänteen hallinto-
sääntö

Kaupunginvaltuusto 19.3.2018

- Nimettiin Koulukadun ja Vitikantien vä-
liin jäävä puisto Kaarinanpuistoksi
- Hyväksyttiin Kaupunki-, konserni- ja
elinkeinostrategia 2021
- Hyväksyttiin paloaseman hankesuunni-
telma
- Myönnettiin ero tarkastuslautakunnan
varajäsenelle Vot Kumpulalle ja hänen
tilalle valittiin Juha Perttula
- Merkittiin tiedoksi luettelo valtuustoaloit-
teista vuodelta 2017 ja niiden johdosta
suoritetuista toimenpiteistä

Kaupunginvaltuusto 11.6.2018

- Käsiteltiin vuoden 2017 arviointikerto-
mus ja hyväksyttiin kaupungin sekä
Ppky Selänteen vuoden 2017 tilinpää-
tös ja toimintakertomus
- Hyväksyttiin asemakaavamuutos 3.
kaupunginosassa Laurikkala, kortteli
301.
- Haapajärven kaupungin hallinnon ja ta-
loutentarkastajaksi valittiin KPMG Jul-
kishallinnon Palvelut Oy vv. 2018-2021.
- Myönnettiin ero Jussi Peltokorvelle ja
Sari Vedenpäälle kaupungin luottamus-
toimista ja valittiin uudet jäsenet.

Kaupunginvaltuusto 10.9.2018

- Kaupunki liittyi HINKU-kunnaksi

Kaupunginvaltuusto 12.11.2018

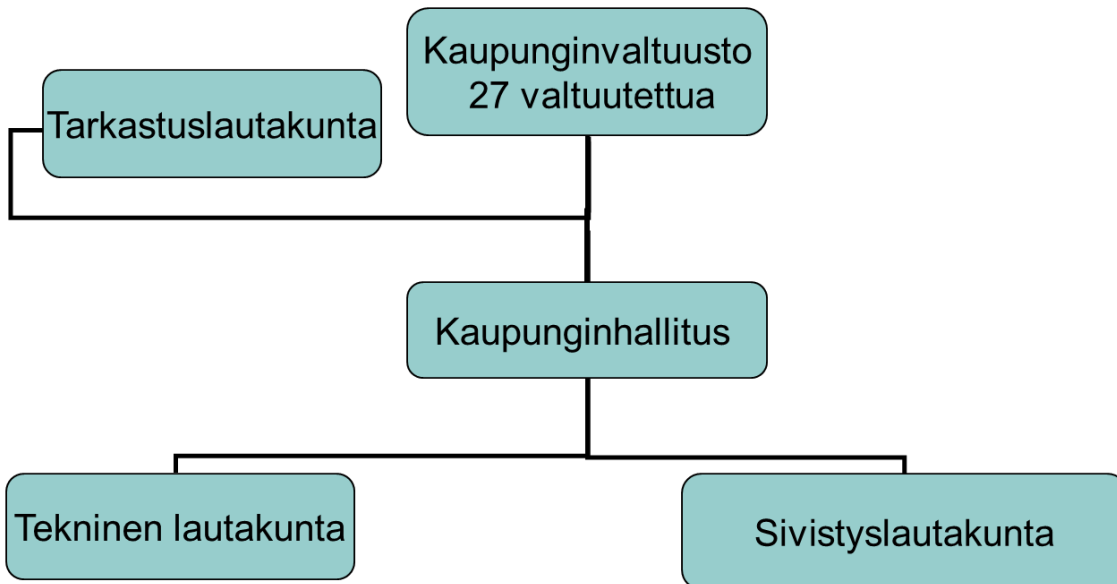
- Merkittiin tiedoksi talouskatsaus ajalta
1.1. -30.9.2018

- Kaupunki pitää ratkaisuvallan kunnallis-
ja kiinteistöverosta vapauttamisesta itsel-
lään
- Määrättiin tuloveroprosentiksi vuodelle
2019 22,50 %
- Määrättiin kiinteistöveroprosentit vuodelle
2018:
 - yleinen 1,35%
 - vakituiset asuinrakennukset
0,75%
 - muut asuinrakennukset 1,35%
 - rakentamattomat rakennuspaikat
5,00 %
 - voimalaitokset 3,10 %
 - yleishyödylliset yhteisöt 0,30 %
- Merkittiin tiedoksi hyvinvointikertomuk-
sen vuosittainen raportti 2018
- Merkittiin tiedoksi ppky Selänteen yhty-
mähallituksen lausunto toimenpiteistä,
jotka oli korostettu arviointikertomuk-
sessa 2017

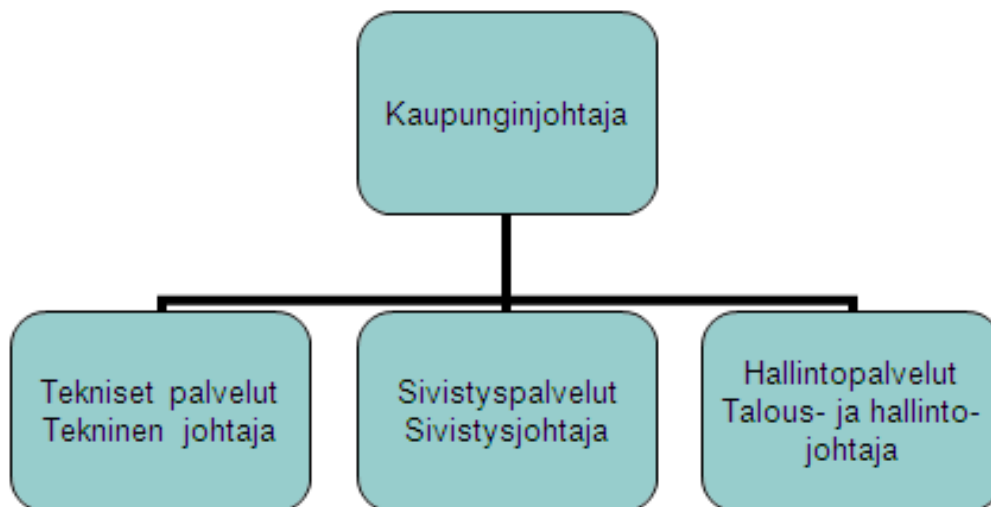
Kaupunginvaltuusto 10.12.2018

- Päätettiin ottaa käyttöön rakennusin-
vestointien uutena rahoitusvälineenä
kiinteistöleasing
- Kaupungin konsernin toiminnan suunta-
viivat 2025 ja konserniohjeet
- Hyväksyttiin kaupungin ja Ppky Selän-
teen talousarviomuutokset vuodelle
2018
- Päätettiin myydä Vesikolmio Oy:lle Ase-
varikko-Kumiseva-Ylipää-Karjalahti-Sa-
vimäenpuhto-siirtoviemäri
- Merkittiin tiedoksi kaupunki-, konserni-
ja elinkeinostrategian mukainen toteutu-
mistarkastelu 2018
- Hyväksyttiin esikauppakirja kiinteistöä
Kytösuo tilan ja Erkkilä määräalan myy-
misestä Oy Nordic Pulp LTD:lle
- Hyväksyttiin Peruspalvelukuntayhtymä
Selänteen vuosisopimus ja talousarvio
vuodelle 2019
- Hyväksyttiin talousarvio vuodelle 2019
ja taloussuunnitelma vuosille 2020-
2022

Haapajärven kaupungin luottamushenkilöorganisaatio

Haapajärven kaupungin hallinto-organisaatio

1.3 Henkilöstötilinpäätös 2018

1. Käsitteitä

Henkilöstöllä tarkoitetaan tässä tilinpäätöksessä päätoimista henkilökuntaa työllistetyt mukaan lukien. Päätoimiseksi katsotaan henkilö, jonka työaika on vähintään puolet täydestä työajasta. Henkilöstöön kuuluu sekä kuukausi- että tuntipalkkaisia työntekijöitä / viranhaltijoita. Henkilökunnan palvelussuhteet ovat joko pysyviä, sijaisuuksia tai määräajan voimassa olevia.

Tiedot henkilöstön määrästä ja rakenteesta ovat vuoden viimeisen päivän tilanteen mukaisia. Osa tiedoista, kuten poissaolo- ja koulutustiedot ovat koko vuodelta.

Henkilöstön määrä 31.12.2018

Kaupungin henkilökunnan määrä oli 31.12.2018 yhteensä 395. Vakinaista henkilökuntaa 236, naisia 183 ja miehiä 53. Koko kaupungin henkilökunnasta toimi sijaisena tai projektissa 41, määräaikaisena 109, työllistettynä 9 eli yhteensä 159.

Luvusta puuttuvat kaupungin kesätyöntekijät, joita viime vuonna työllistettiin 93.

Taulukko 1. Henkilökunnan määrä 2016-2018

	2018	2017	2016
HALLINTO			
Vakinaiset	6	6	6
Määräaikainen	1		
Työllistetyt	5	5	3
Yhteensä	12	11	9
SIVISTYSTOIMI			
Vakinaiset	185	183	192
Sijaiset ja määräaikaiset	141	147	137
Työllistetyt			
Yhteensä	326	330	329
TEKNINEN TOIMI			
Vakinaiset	45	49	42
Sijaiset ja määräaikaiset	8	9	5
Työllistetyt	4		
Yhteensä	57	58	47
Kaikki Yhteensä	395	399	385

Vakinaisen henkilökunnan ikä- ja sukupuolijakautuma

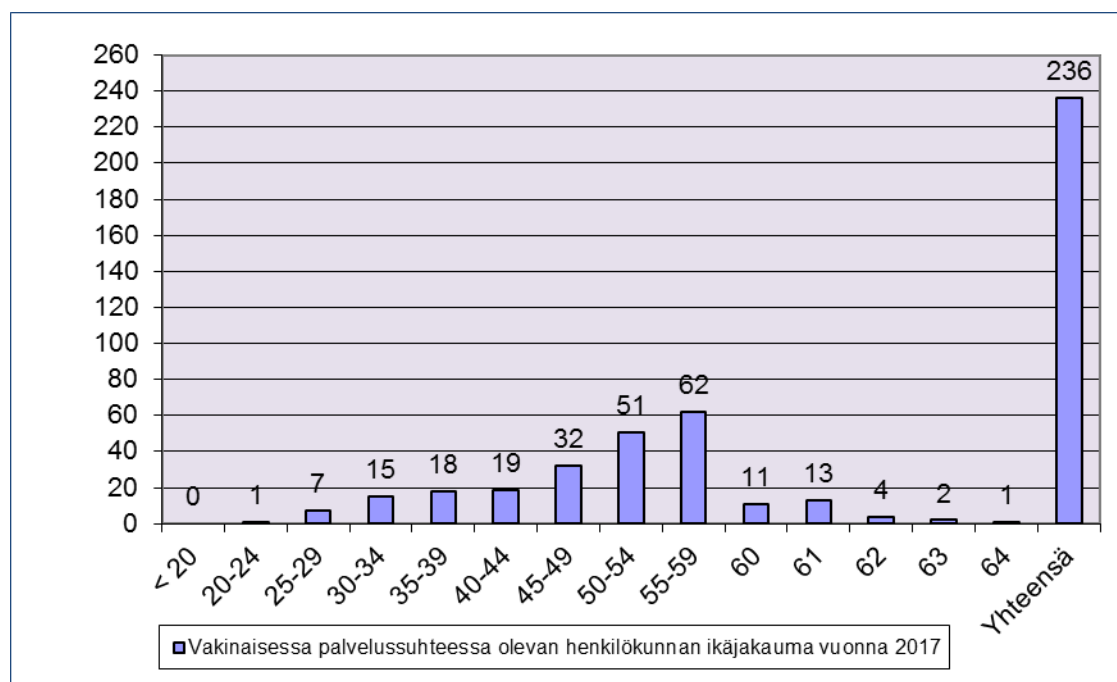
Vakinaisen henkilökunnan keski-ikä on 49,9 vuotta (miehet 51,4 ja naiset 49,3). Vakinaista henkilökuntaa on 236, naisia 183 ja miehiä 53. Vakinaisesta henkilöstöstä 77,5 % on naisia ja 22,5 % miehiä.

Vakinaista henkilökuntaa hallintopalveluissa 6, sivistyspalveluissa 185 ja teknisissä palveluissa 45.

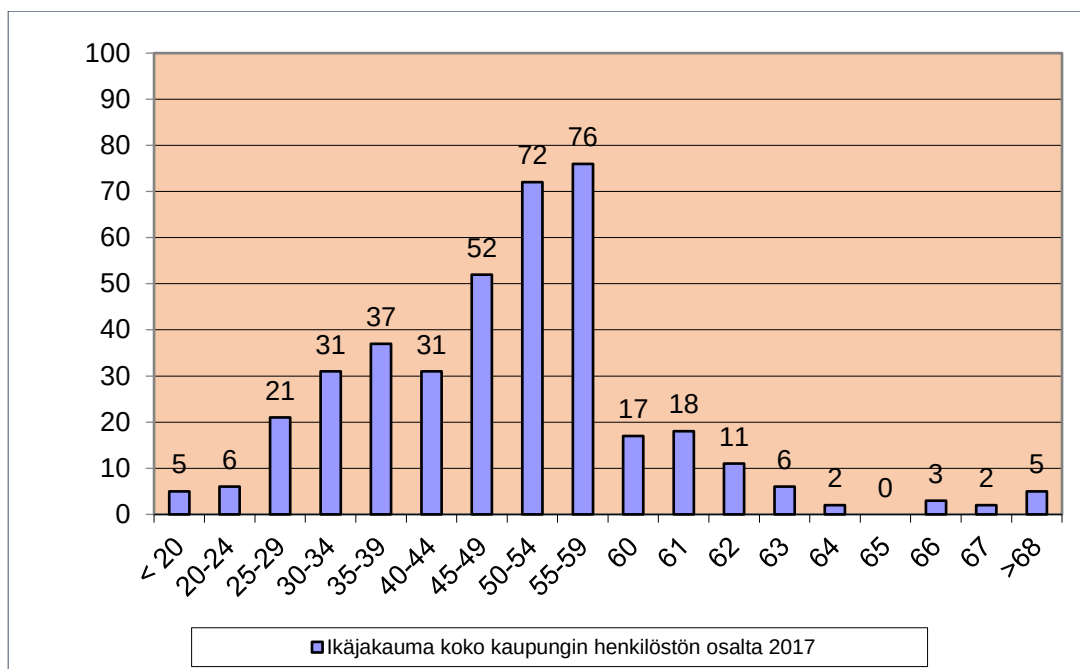
Taulukko 2	lukumäärä	keski-ikä
HALLINTO		
Mies	4	57,7
Nainen	2	
Yhteensä	6	
SIVISTYSTOIMI		
Mies	29	49,9
Nainen	156	
Yhteensä	185	
TEKNINEN TOIMI		
Mies	20	51,6
Nainen	25	
Yhteensä	45	
Kaikki Yhteensä	236	49,9

Suurin ikäryhmä on 50-59 -vuotiaat, joihin kuuluu 113 työntekijää eli noin 47,9 % vakinaisesta henkilökunnasta. Alle 50-vuotaita on 92 eli 39,0 %, 60-63 vuotiaita 30 eli 12,7 % ja yksi yli 64 vuotias. Yli 60-vuotiaiden osuus väheni edelliseen vuoteen verrattuna 2 henkilöllä.

Kuva 1: Vakinaisessa palvelussuhteessa olevan henkilökunnan ikäjakauma vuonna 2018

Kuva 2; Ikäjakauma koko kaupungin henkilöstön osalta vuonna 2018, henkilökuntaa yhteensä 395

Koko kaupungin henkilökunnan osalta suurin ikäryhmä on 45-59 vuotiaat, joihin kuuluu 200 työntekijää eli 50,6 % koko kaupungin henkilökunnasta, alle 45- vuotiaita on 131 eli 33,2 % ja yli 60-vuotiaita 64 eli 16,2 %.

Ikääntyminen

Eläkejärjestelmää on uudistettu useampaan kertaan 2000-luvulla. Henkilöstössä suurimmalla osalla on eläkeikä 63-68 ikävuoden välillä. Uusilla työntekijöillä eläkeikä on aina vähintään 65 vuotta. Tämän hetken eläkejärjestelmän mukaan eläkkeelle jäädään viimeistään 68 ikäisenä. Taulukossa kolme on Kevan ilmoittamat henkilöt, jotka täyttävät vanhuuseläkkeensä vuoteen 2025 mennessä. Kertomusvuoden aikana vakinaisesta henkilökunnasta on viisi henkilöä osaa-aikaeläkkeellä.

Taulukko 3. Vakinaisen henkilökunnan laskennallinen eläköityminen vuosina 2018-2025

Vuosi	Yhteensä
2018	4
2019	1
2020	6
2021	10
2022	7
2023	11
2024	6
2025	3
	48

Henkilökunnan vaihtuvuus

Vakinaisen henkilökunnan virka-/työsuhteita päättyi kertomusvuoden aikana yhteensä 12; seuraavista syistä:

- eläke 10
- toisen työnantajan palvelukseen 1
- muusta syystä 1

Osaamisen kehittäminen

Ammattiyhdistys- ja muihin koulutuksiin osallistui 46 henkilöä (76 v.2017) ja koulutuspäiviä yhteensä 157 (232 v.2017) sekä 3 henkilöä (3 v.2017) oli opintovapaalla.

	Henkilöt	Päiviä
Ammattiyhdistyskoulutus	11	55
Koulutus	35	102
Opintovapaa	3	730

Poissaolot

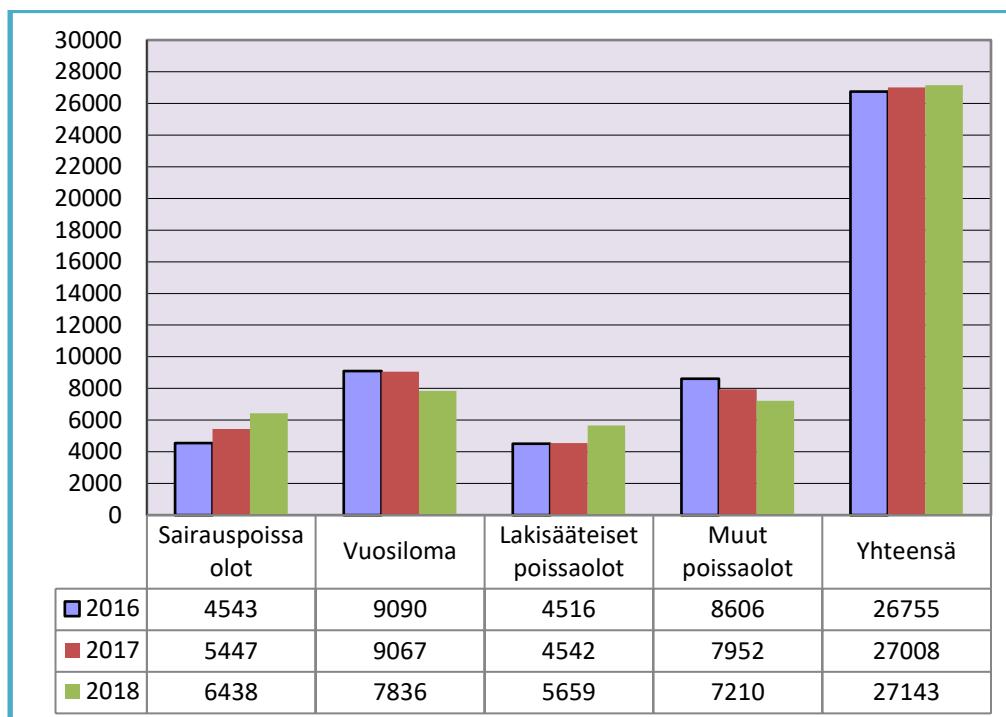
Koko henkilöstön poissaolopäiviä kertyi tilinpäätösvoonna 27143 kalenteripäivää, mikä laskennallisena virka-/työsuhteena on 74 virka-/työsuhdetta. Poissaoloista 28,9 % aiheutui vuosilomista, 23,7 % sairauslomista, 3,7 % palkattomista virka-/työvapaista sekä 20,8 % lakisääteisistä vapaista. Edellisenä vuonna sairauslomista kaikista poissaoloista oli 19,9 %.

Vuoteen 2017 verrattuna koko henkilökunnan sairauspoissaolot lisääntyivät 991 päivällä (18,2 %). Kasvu johtui suurimmaksi osaksi pitkistä, yli 11-60 pv kestäivistä sairauslomista. Pitkät sairauslomat (yli 11-60 pv) lisääntyivät n. 15,9 %. Lakisääteiset poissaolot sisältävät mm. hoito-, äitiys-, isyys-, opinto-, tilapäiset hoito- ja vuorotteluvapaat. Niiden määrä lisääntyi 1117 pv edellisvuodesta (24,6 %). Muut poissaolot sisältävät kuntoutus-, koulutus-, ylityö- ja muut palkattomat työ- ja virkavapaat, joiden osuus väheni edelliseen vuoteen verrattuna 742 pv (9,3 %).

Kuva 3: Poissaolot syyn mukaan koko kaupungin henkilöstöllä 2018

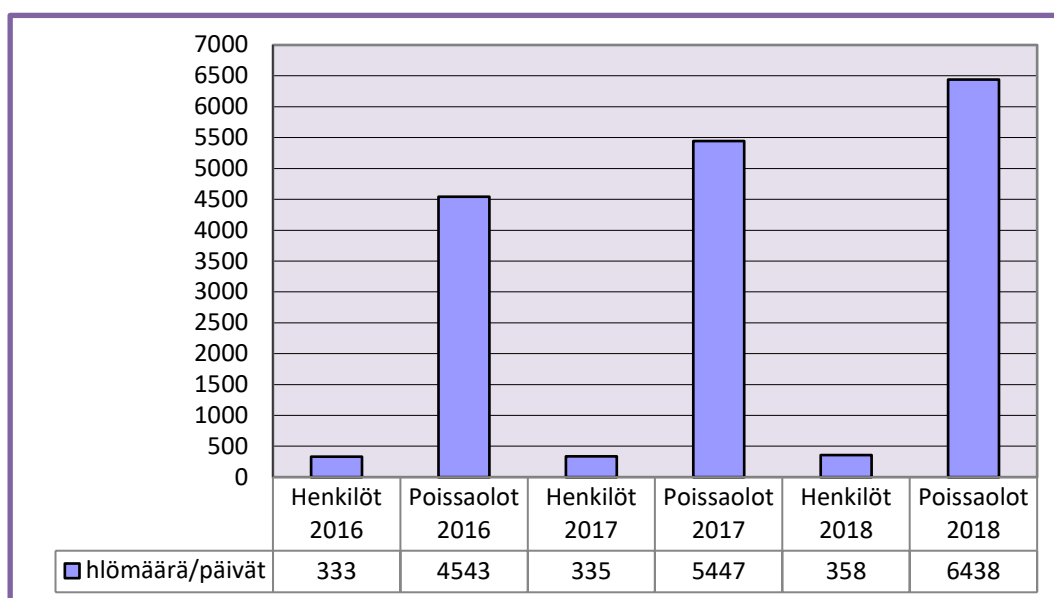
Kuva 4; Poissaolot koko kaupungin henkilöstö 2016-2018

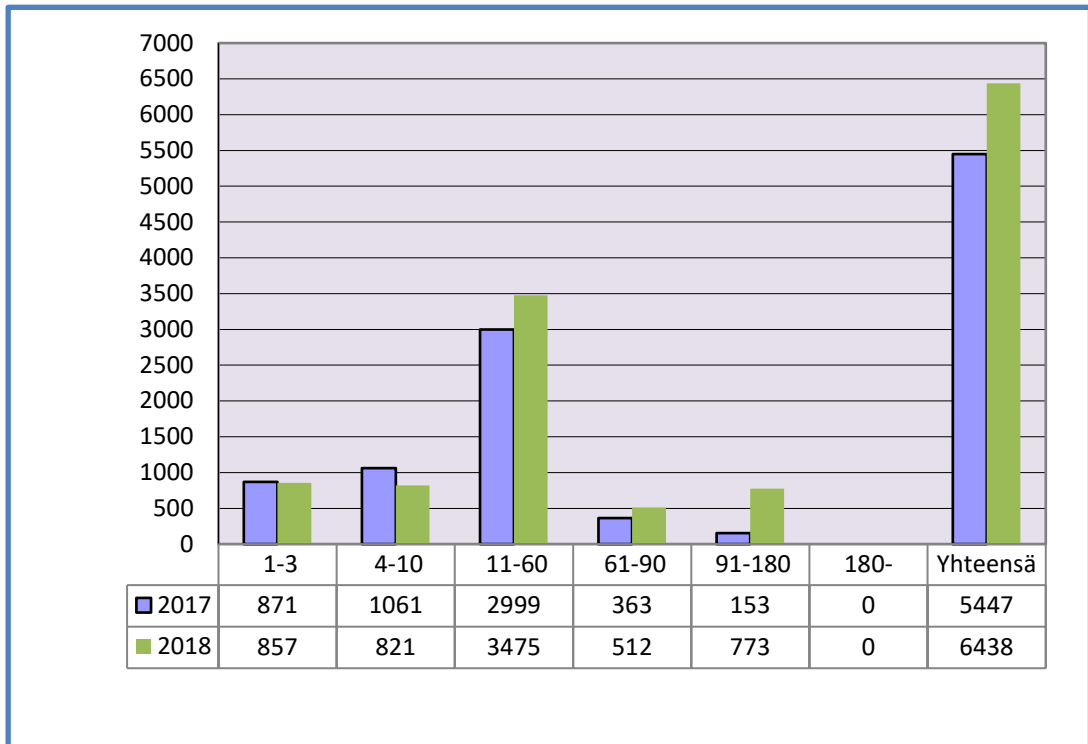
Henkilöstön sairastavuus koko henkilöstön sekä vakinaisen henkilöstön osalta

Sairauspoissaoloja oli yhteensä 6438 päivää. Keskimäärin 18 päivää kukin sairauden takia poissa ollut henkilö on ollut poissa töistä. Edelliseen vuoteen verrattuna sairauspoissaolot lisääntyivät 991 päivällä. Sairauslomapäivien määrä / henkilö oli keskimäärin 11,1 päivää koko henkilöstöllä ja em. määrä vuonna 2017 oli 9,4 päivää koko henkilöstöllä. Kuvasta kuusi selviää, että pitkien sairauslomien (11-90 pv) määrä on lisääntynyt, ja samoin kaikkein pisimpien sairauslomien (yli 91) on lisääntynyt.

Kuva 5. Koko kaupungin henkilöstön sairauslomat 2016-2018

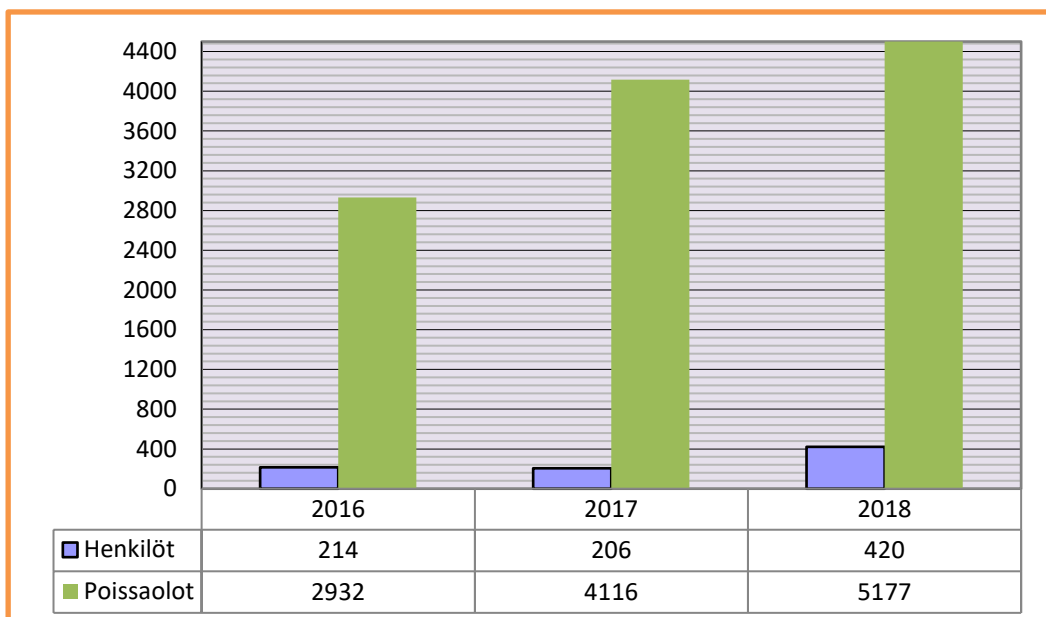
Kuva 6: Sairauspoissaolopäivien määrä pituuden mukaan 2018, koko henkilöstö

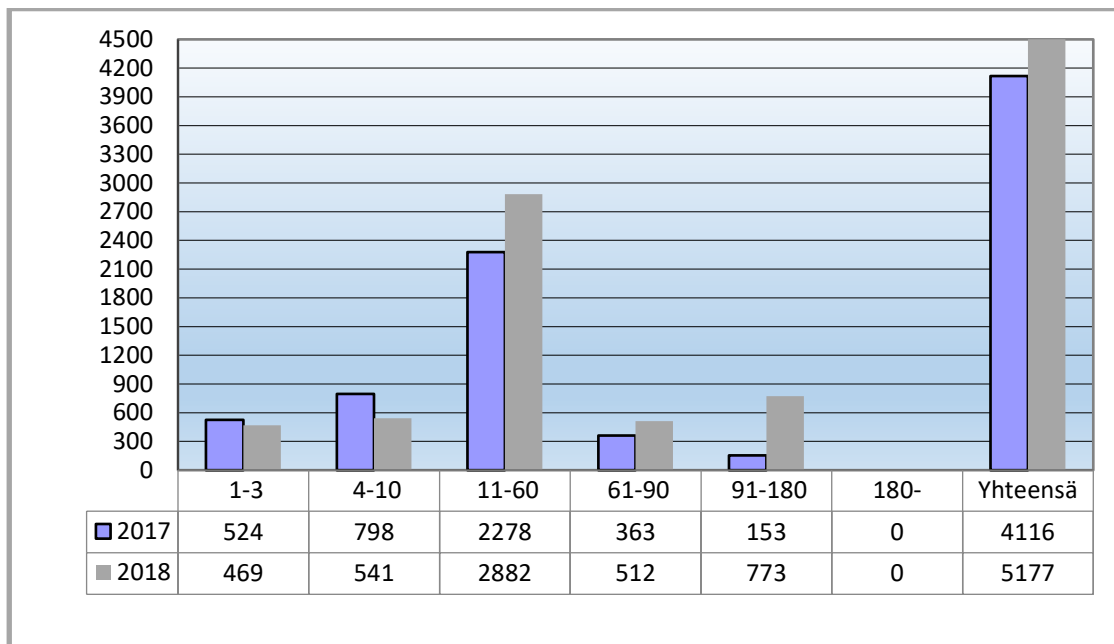
.Kuva 7: Vakinaisen henkilöstön sairauslomat 2016-2018

Vakinaisen henkilöstön sairauslomat olivat vuonna 2016 yhteensä 2932 päivää, vuonna 2017 yhteensä 4116 päivää ja vuonna 2018 yhteensä 5177 päivää.

Sairauslomapäivien määrä / henkilö oli keskimäärin 21,9 päivää vakinaisella henkilöstöllä ja vuonna 2017 se oli 17,3 päivää vakinaisella henkilöstöllä. Vakinaisesta henkilöstöstä 17 oli yli 100 sairauspäivää ja näistä kolmella oli yli 300 sairauspäivää. **Kuvasta 8** selviää, että pitkät sairauslomat (11-90 pv) ovat vakinaisella henkilöstöllä lisääntyneet 753 pv (28,6 %). Kaikkein pisimmät sairauslomat (yli 90 pv) ovat lisääntyneet 620 pv.

Kuva 8: Sairauspoissaolopäivien määrä pituuden mukaan vakinaisella henkilöstöllä

Palkkakustannukset	2018	2017
Rahapalkat yhteensä	11.706.808	11.284.672
Eläkkeet yhteensä		
Eläkevakuutusmaksut yhteensä	2.848.726	2.824.274
Muut henkilösivukulut yhteensä	517.208	580.401
Sv-ym. korvaukset yhteensä	-244.506	-197.522
Yhteensä	14.828.236	14.491.825
Luontaisedut yhteensä	86.625	83.565
Kaikki yhteensä	14.914.862	14.575.390

Työterveyshuolto ja työkykyä ylläpitävä toiminta

Kaupungilla on työterveydenhuollosta sopimus mikä kattaa myös sairaanhoidon. Kela maksoi työterveydenhuollon korvauksia kaupungille 77.410,65 euroa vuonna 2018. Kaupunki ostaa työterveydenhuollon palveluja Ppky Selänteeltä ja Ppky Kalliolta.

Henkilöstölle on tiedotettu pääsääntöisesti sähköpostilla ajankohtaisista asioista. Henkilöstön työhyvinvointia ja virkistäytymistä on tuettu, normaalien ilmaisten kuntosalivuorojen ja uimahallilippujen lisäksi, antamalla mahdollisuus ilmaiseen Jokilatvan opiston kurssiin tai vaihtoehtoisesti ylimääräisiin uimahallilippuihin. Näitä mahdollisuuksia käytti yli 100 henkilöä. Henkilökunnalle järjestettiin työhyvinvointitapahtuma iltapäivä lokakuun alussa Kuusaan Kylätalo Eurolaan ja Nuijunjärven kosteikkoalueelle. Yhteistyötoimikunta on nimennyt vuoden 2017 alussa työhyvinvointityöryhmän, jonka tehtävänä on suunnitella työhyvinvointitapahtumia henkilöstölle. Kaupungin henkilöstön pikkujoulu järjestettiin muualla kuin kaupungin omissa tiloissa, ja pikkujouluun osallistui noin 120 henkilöä.

Vuoden aikana toimintaan kuuluivat säännölliset kuntosalivuorot monitoimitalolla kaksi kertaa viikossa ja uimahallin 20 ilmaista käyttökertaa.

Lisäksi kaupungin työntekijöillä oli mahdollisuus osallistua Keski-Pohjanmaan Liikunnan ja Suomen Kuntoliikuntaliiton organisoimaan liikunta kampanjaan.

Yhteistyötoimikunta on kokoontunut kertomusvuoden aikana 7 kertaa. Työsuojelutoimikunta on kiinnittänyt huomiota kaupungin kiinteistöjen sisäilmaongelmiin, jonka johdosta on tehty sisäilmaa parantavia toimenpiteitä. Harkinnanvaraista palkattomien virka- ja työvapaiden periaatteiden käytäntöä jatkettiin. Kaupungilla on voimassa erilaisiin kuntoutuksiin ja virka-/työvapaisiin liittyvät periaatteet.

Kevan kanssa yhteistyössä järjestettiin syksyllä kaksi esimieskoulutus iltapäivää, jonka myötä aloitettiin Varhaisentuen toimintamallin päivitys.

Kaupungilla on henkilöstöä koskettavia voimassa olevia, henkilöstön tasa-arvoon, työoloihin, työterveyteen ja -turvallisuuteen ym. liittyviä ohjeita mm.:

- henkilöstöohjelmataasa-arvosuunnitelma
- varhaisen tuen malli
- merkkipäiväsääntö
- päihdeohjelma
- toimintamalli työpaikkaväkivaltatilanteita varten
- toimintaohje henkisen väkivallan, työssä kiusaamisen ja syrjinnän estämiseksi
- henkilöstön koulutukseen liittyvät periaatteet
- osa-aikaeläkkeeseen liittyvät periaatteet
- työsuojelun toimintaohje
- ohjeet sisäilman laatuun liittyvissä ongelmatilanteissa

1.4. TOIMINNAN JA TALOUDEN KEHITYS

Yleinen talouden kehitys

Maailmantalouden kasvu hidastuu 2019, mutta taantumaa ei kuitenkaan ole näköpiirissä. Suurimmat riskit ovat tällä hetkellä rahapolitiikan kiristysten onnistumisessa, Italian politiikassa ja kauppasodan laajuudessa.

Lähtöleveysuudessa näkymät ovat hyvät Yhdysvalloissa. Keskuspankki Fed jatkaa vielä hetken ohjauskorkojen nostamista tavoitellen hallittua rahapoliittista jarrutusta. Länsimaissa löysät resurssit hupenevat ja inflaatio nousee maltillisesti palkkojen perässä. Kehittyvien talouksien tila vaihtelee maittain. Kiinan kasvuvauhti madaltuu, mutta maalla riittää edelleen keinoja ylläpitää vakautta. Intian kasvu pysyy Kiinaa nopeampana.

Euroalueella talouskasvu hidastuu. Varsinainen taantuma ei kuitenkaan uhkaa, mikäli Italian tilanne pysyy vakaana. Työttömyyden lasku ja palkkojen nousu tukevat kulutuskysyntää. EKP:n ohjauskoron ennakoitaan nousevan 2019 lopulla.

Suomen talouskasvun ennakoitaan hidastuvan 2019 ja jäävän 1,7 prosenttiin ja 1,5 prosenttiin vuonna 2020. Avoimia työpaikkoja on yhä runsaasti eri puolilla Suomea, mikä ennakoii työmarkkinoiden elpymiselle jatkoa. Työllisyyden kasvu lisää vero- ja maksutuloja sekä supistaa työttömyysmenoja. Lyhyellä aikavälillä julkinen talous on tasapainossa.

Rahoitusmarkkinoilla maailmanlaajuinen osakekurssien lasku ja korkokäyrän loiventuminen Yhdysvalloissa kertovat sijoittajien olevan huolestuneita talouden näkymistä ja jopa taantumien riskeistä puhutaan.

Resurssirajoitteet ovat jatkossa kasvava haaste. Yhdysvallat ja Saksa ovat lähellä täystyöllisyyttä, eikä tuottavuus kasva Kiinassa enää entiseen malliin. Japanin ikääntyvä väestö merkitsee hitaampaa kasvua. Tuotanto lähentelee jo potentiaalista tasoaan monissa muissakin maissa.

Talouskasvu on hidastunut odotettua enemmän euroalueella, mutta Yhdysvaltojen kasvu on jatkunut voimakkaana. Kiinan talouskasvu madaltuu trendinomaisesti ja painottuu enemmän kotimaiseen kulutukseen. Vuonna 2019 nousu hidastuu myös Yhdysvalloissa.

Julkiset taloudet ovat osittain paremmassa

kunnossa, esim. Saksa on onnistunut painamaan velkasuhdetta huomattavasti alaspäin, mutta monissa maissa julkisten talouksien velka on merkittävästi kriisiä edeltänyttä tasoa korkeampi.

Suomen kuntatalous näyttää vuoden 2018 tilinpäätösarvioiden valossa hälyttävän synkältä. Tulos painui vuonna 2018 negatiiviseksi 196:ssa kunnassa eli peräti noin kahdessa kolmasosassa kunnista, kun vuotta aiemmin miinusmerkkisiä tuloksia oli 55 kunnassa.

Näyttää siltä, että kuntatalous on ajautunut kriisiin. Kunnille ei saa antaa enää yhtään uutta tehtävää ilman sille osoitettua rahoitusta.

Vuoden 2018 tilinpäätösarviot kertovat, että verotulot ja valtionosuudet tippuivat vuonna 2018. Samaan aikaan kuntien ja kuntayhtymien menot kasvoivat yli 3 prosenttia. Valtaosa menojen kasvusta tulee materiaalien ja palvelujen ostosta. Henkilöstömenot kasvoivat varsin maltillisesti.

Vaikka tällä hallituskaudella tavoiteltiin kuntatalouden vahvistamista, niin todellisuudessa kuntien tehtävät ovat olleet yhä voimakkaassa myllerryksessä ja rahoitusta on vähennetty.

Kuntien ja kuntayhtymien lainakanta kasvoi viime vuonna miljardilla eurolla. Kuntien velkataakka kasvoi reilut kolme prosenttia, mutta kuntayhtymien velka kiri lukuisten sairaalahankkeiden vuoksi yli 11 prosenttia. Ns. syömävelkaan jouduttiin turvautumaan jopa 38 kunnassa, kun vuotta aiemmin vuosikate oli pakkasella vain neljässä kunnassa.

Kuntien taloudellinen tulos eriytyi viime vuonna voimakkaasti. Helsinki, Espoo ja Vantaa jauhavat hyvää tulosta. Moni muu iso kaupunki, kuten Tampere, Turku, Oulu, Kouvola ja Rovaniemi tekivät heikon tuloksen. Näiden ääripäiden väliin jää muu kuntakenttä. Tilanne on hyvin poikkeuksellinen. Heikko tulos on aina monen eri tekijän summa. Isoilla kaupungeilla huonon tuloksen selittää pääosin heikko verokehitys. Pienissä kunnissa tulokseen vaikuttavat raskaat valtionosuusleikkaukset.

(lähteet: EK:n ja Danske Bankin talouskatsaukset sekä Suomen Kuntaliiton tiedotteet)

Olennaiset tapahtumat tilikaudella ja sen päättymisen jälkeen

Haapajärven kaupungin toimintaan ja talouteen vaikuttavia asioita on tapahtunut päättyneen tilikauden aikana ja sen jälkeen seuraavasti:

Kaupunginvaltuusto hyväksyi kokouksessaan 19.3.2018 Kaupunki-, elinkeino- ja konsernistrategian. Samassa kokouksessa kaupunginvaltuusto hyväksyi uuden paloaseman hankesuunnitelman.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 11.6.2018 kaupungin ja Ppky Selänteen tilinpäätökset ja toimintakertomukset vuodelta 2017 sekä arviointikertomukset vuodelta 2017.

Kaupunginvaltuusto valitsi 11.6.2018 kaupungin tilintarkastajaksi vuosille 2018 – 2021 KPMG Julkishallinnon Palvelut Oy:n.

Kaupunginvaltuusto päätti 10.9.2018 liittyä Hinku -kunnaksi ja energiatehokkuussopimukseen.

Kaupunginvaltuusto päätti 12.11.2018 vuoden 2019 tuloveroprosentiksi 22,50 sekä päätti kiinteistöveroprosenttien suuruuden.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 10.12.2018 Selänteen vuosisopimuksen ja talousarvion vuodelle 2019 sekä kaupungin talousarvion 2019 ja

taloussuunnitelman 2020 – 2022 ja myös Selänteen ja kaupungin talousarviomuutokset vuodelle 2018.

Kokouksessaan 10.12.2018 kaupunginvaltuusto päätti kiinteistöleasingin käytöstä rakennusinvestointien rahoitusvälineenä. Samassa kokouksessa kaupunginvaltuusto hyväksyi kaupungin konsernin toiminnan suuntaviivat 2025 ja konserniohjeet sekä Asevarikko-Kumiseva-Ylipää-Karjalahti-Savimäenpuhto -siirtoviemärin myynnistä Vesikolmio Oy:lle.

Kaupunginhallitus hyväksyi 9.10.2018 sopimuksen Haapajärven Kiilat ry:n kanssa Keski-Pohjanmaan maakuntaviestin 2019 järjestelyistä.

Kaupunginhallitus päätti 27.11.2018 kaupungin talousohjelman tekemisestä vuosille 2019 – 2025 ja nimesi työryhmän sitä tekemään. Samassa kokouksessa kaupunginhallitus päätti, että markkinoinnin ja viestinnän työryhmä jatkaa markkinoinnin kehittämistyötä Kaupunki-, elinkeino- ja konsernistrategian mukaisesti.

Kaupunginhallitus hyväksyi 3.12.2018 Oy Matkahuolto Ab:n sopimuksen asiamiestoiminnasta pakettipalvelujen osalta.

Merkittävimmät poikkeamat talousarvioon

Kaupunginhallituksen menot kokonaisuudessaan toteutuivat 98,39 % ja tulot toteutuivat 90,82 %. Nettona toteutuma oli 98,71 % eli nettosäästö oli 403.506 euroa. Ppky Selänteen maksuosuus alitti talousarvion 477.450,52 euroa. Kaupunginhallituksen kohdalla muut hallintopalvelujen kustannukset kokonaisuudessaan olivat nettona arvioitua suuremmat yleishallinnon osalta n. 105.000 euroa (pesäpallon Naperoleirin kustannukset n.31.000 euroa, johon ei oltu varauduttu, Ict -palvelut n. 11.000 euroa suuremmat, käyttövarat ja edustaminen n. 13.000 euroa suuremmat, työllistämisen nettokustannukset suuremmat n. 22.000 euroa, maaseutupalveluissa menot ylittyivät n. 13.000 euroa. Maahanmuuttajien perheryhmäkodin menot jäivät alle arvion n. 131.000 euroa ja tulot alle arvion n. 172.000 euroa). Elinkeinopalveluissa hankkeiden ja projektien menot olivat arvioitua pienemmät n. 60.000 euroa.

Sivistyspalvelujen menot toteutuivat 101,02 % ja tulot toteutuivat 111,32 %. Nettona oli säästöä n. 185.189 euroa eli nettototeutuma oli 98,80 %. Menojen ylitystä oli perusopetuksessa n. 346.000 euroa ja tulojen ylitystä n. 286.000 euroa. Toisen asteen opetuksessa menoja säästy n. 47.000 euroa ja tuloja kertyi n. 15.000 euroa yli arvion. Menot jäivät alle arvioidun varhaiskasvatuksessa n. 108.000 euroa ja tulot ylittyivät n. 28.000 euroa. Kirjasto- ja kulttuuritoimissa menot jäivät alle arvioidun n. 20.000 euroa.

Teknisten palvelujen menot toteutuivat 100,94 % ja tulot toteutuivat 101,43 %. Nettona syntyi säästöä n. 25.000 euroa eli netto toteutuma oli 91,84 %. Menoissa oli säästöä hallinnossa n. 15.000 euroa, liikenneväylät ja yleiset alueet menojen ylitystä n. 26.000 euroa, varastot ja koneet säästöä n. 41.000 euroa ja tulojen ylitystä n. 45.000 euroa. Tilapalveluissa oli kokonaisuudessaan menojen ylitystä n. 54.000 euroa ja tulot jäivät alle arvion n.

57.000 euroa. Maa- ja metsätiloissa oli menojen ylitys n. 36.000 euroa ja tulojen ylitystä n. 44.000 euroa. Käyttötalouden kokonaismenot toteutuivat 99,46 % eli säästöä oli 311.309 euroa ja tulot toteutuivat 103,16 % eli 326.524 euroa yli arvioidun. Nettona syntyi kokonaissäästöä 637.833 euroa eli nettototeutuma oli 98,64 %. Ulkoiset toimintakulut toteutuivat 99,25 % (säästöä 394.414 euroa) ja ulkoiset toimintatuotot toteutuivat 104,31 % (243.419 euroa yli arvioidun). Yksityiskohtaisemmin päävastuualueiden toteutuminen on selvitetty kohdassa "Talousarvion toteutuminen".

Investoinneissa talonrakennuskohteissa lukion muutostöihin oli varattu määrärahaa 402.932 euroa ja toteutuma oli 417.311 euroa. Muihin talonrakennushankkeisiin varattua 970.767 euron määrärahaa käytettiin 205.710 euroa ja lisäksi siinä on kate lukion (402.932 euroa) ja yläasteen (270.000 euroa) määrärahoista, joten toteutumaa vastaava määräraha oli 297.835 euroa.

Koulukadun rakentamiseen käytettiin 121.007 euroa ja määräraha sille oli 100.000 euroa. Kiinteiden rakenteiden ja laitteiden muihin hankkeisiin oli varattu määrärahaa 175.000 euroa ja toteutuma oli 145.507 euroa. Katujen päällystämiseen varattua 10.000 euron määrärahaa ei käytetty. Muiden pitkävaikutteisten menojen määräraha oli 63.000 euroa ja toteutuma 34.428 euroa.

Investointien määräraha kokonaisuudessaan nettona oli 1.428.387 euroa ja toteutuma oli 1.298.255 euroa, eli yhteensä nettototeutuma jäi alle arvioidun 130.132 euroa eli nettoinvestointien toteutuma oli 90,89 %.

Verotulokertymä kokonaisuudessaan oli 99,85 % eli 33.943 euroa alle arvioidun. Korkokulut lainoista olivat 26.444 euroa alle arvioidun, muut rahoituskulut olivat 535.641 euroa yli arvioidun ja muita rahoitustuottoja kertyi 122.978 euroa arvioitua vähemmän.

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Kaupungin vuoden 2013 hyväksytty talousohjelma ja sen vuonna 2014 tehty päivitys, joka ulottui vuodelle 2018 on toteutunut pääosin. Kumulatiivinen alijäämä kasvoi vuoden aikana. Toimintakate vuoden 2018 tilinpäätöksessä on suunniteltua pienempi, mutta myös vuosikate jäi arvioitua pienemmäksi. Investointien määrä on ollut suunniteltua hieman pienempi. Velkamäärä pieneni vuoden aikana. Kaupunginhallitus asetti loppuvuonna taloustyöryhmän, jonka tehtävänä on talouden tasapainottamisohjelman tekeminen huhtikuun 2019 loppuun mennessä. Talouden vakiinnuttamiseksi on jatkettava toimenpiteitä, joista tärkeimpiä on peruspalvelukuntayhtymä Selänteen maksuosuuden pysyminen vuosina 2018-2019 vuoden 2017 tasolla.

Kaupungin on myös jatkettava kehittämistoimia yritysten toimintaedellytysten parantamiseksi eli tonttitarjonnassa, toimitilojen rakentamisessa ja elinkeinoneuvonnassa. Tämän tavoitteen toteuttamiseksi kaupungin oman kehitysyrityksen resursseja ja toimintoja on lisätty. Myös kaupungin tarjoamat omakoti- ja rivitalotontit uusilla alueilla luovat pohjaa kehitykselle. Yritysten liike- ja tuotantorakennusten investoinnit jatkuivat. Uusina toimitilainvestointeina otettiin käyttöön kaksi uutta soterakennusta ja yksi soterakennus valmistuu alkuvuoden 2019 aikana.

Kaupunki tukee myös omilla talonrakennus- ja kunnallistekniikan investoinneilla paikkakunnan kehittämistä. Vuoden 2017 lopussa valmistuneen uimahallin lisäksi on hyväksytty paloaseman hankesuunnitelma, jonka mukaisesti rakentaminen alkaisi vuonna 2019. Torialueen valmistuminen liikekeskuksen viereen lisää keskustan viihtyisyyttä ja vetovoimaa. Myös keskustan ns. poikkikatujen peruskorjaukset ovat lähes valmiina.

Kaikilla edellä mainituilla kehittämistoimenpiteillä on tavoitteena parantaa kuntakuvaa ja luoda edellytyksiä uudelle yritystoiminnalle ja sitä kautta uusille työpaikoille, mikä osaltaan kääntää väestökehityksen suuntaa positiiviseksi.

Vuoden 2019 puolella kaatunut maakunta- ja soteuudistus aiheuttaa kunnille uuden tilanteen. Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen järjestäminen uudella tavalla ei toteudukaan maakunnan toimesta, mikä olisi vakauttanut kaupungin taloutta ja sen suunnittelua. Maakunnan kuntien tulisi uudessa tilanteessa hakea uusia yhteistyömahdollisuuksia sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen järjestämiseksi ja tuottamiseksi. Kuntien toiminnan ja talouden suunnittelu tarvitsee enemmän suunnitelmallisuutta nykyisten sotemenojen aiheuttamien äkillisten menomuutosten sijaan.

1.5. KONSERNITARKASTELU

Toiminta

Kaupungin tytäryhtiöitä ovat mm. Kiinteistö Oy Haapajärven Vuokratalot, Haapajärven Yrityspalvelut Oy, Haapajärven Lämpö Oy ja Haapajärven Vesi Oy.

Vuokrataloyhtiö huolehtii kaupungin vuokra-asunnoista ja niiden rakentamisesta. Yhtiöllä on selkeä ja itsenäinen toimiala. Vuokra-asuntotoiminta pystytään hoitamaan toiminnasta saaduilla vuokratuloilla, kun asuntojen käyttöaste on riittävän korkea.

Kaupunki hoitaa vuoden 2018 alusta alkaen myös yrityskohtaiset neuvontapalvelut pelkästään oman tytäryhtiön eli yrityspalvelujen toimesta. Lisäksi yrityspalvelut tuottavat yritysten tarvitsemat toimintapalvelut. Yrityspalvelujen henkilökuntaa lisätään palkkaamalla toimitusjohtajan lisäksi yrityskehittäjä.

Kaupunki jatkaa edelleen seutukunnan jäsenenä ja ostaa 120.000 euron vuotuisella jäsenmaksulla aluekehityksen ja yritystoimijoiden yhteiset hankepalvelut seutukunnalta.

Myös lämpö- ja vesi-yhtiöt ovat itsenäisiä taloudellisesti ja ne rahoittavat toimintansa pääosin käyttö- ja liittymämaksuilla.

Yhteisenä tavoitteena konsernissa on konsernin koko velkamäärän pienentäminen. Kaupunki antaa edelleenkin tarvittaessa takauksia tytäryhtiöiden lainojen vakuudeksi erillisillä valtuuston päätöksillä. Pienekköjä investointeja yhtiöiden tulee jatkossakin toteuttaa omilla vakuusjärjestelyillä.

Kiinteistö Oy Haapajärven Vuokratalot

Tavoitteet ja riskit:

Toimintatavoitteet:

- 1) käyttöaste yli 93 %
- 2) asukkaiden vaihtuvuus alle 38 %

Kiinteistöjen kunnossapitoa tehdään korjausten PTS:n pohjalta vuokrissa kerättävien vuosikorjaus- ja investointimäärärahojen puitteissa. Lainarahoituksella tehdään peruskorjaustyyppisiä korjauksia pääsääntöisesti kiinteistöihin, jotka tulevaisuudessa kiinteistösalkutuksen perusteella tullaan säilyttämään.

Tytäryhtiöiden toimintaa esitellään edelleen luottamushenkilöille vuosittain maaliskuun loppuun mennessä valtuuston iltakoulussa. Riittävän suurissa asioissa tullaan iltakouluja järjestämään erikseen.

Yhtiöiden hallitusten jäsenten valinnassa huomioidaan kuntalain 47 §:n määräys, että hallituksen kokoonpanossa on otettava huomioon yhteisön toimialan edellyttämä riittävä talouden ja liiketoiminnan tuntemus.

Yhtiöiden keskinäistä yhteistyötä hallinnollisissa ja muissa toiminnallisissa asioissa kehitetään jatkuvasti. Säännöllistä konsernipalaverikäytäntöä jatketaan. Yhtiöiden hallinnollisten tukipalveluiden (esim. osto- ja myyntilaskutus sekä palkanlaskenta) yhteistyötä kehitetään edelleen. Vuoden aikana selvitetään myös kunnallistekniikan rakentamisen ja kunnossapidon sekä kiinteistöhuollon yhteistyön lisääminen konsernin sisällä. Konserniohjeet päivitetään kuntalain muutosten edellyttämällä tavalla ja siten konserniohjausta tiivistetään edelleen.

Toteutuminen: Koko konsernin velkamäärä pieneni eli tavoitteessa onnistuttiin. Velkamäärä konsernissa pieneni 875 000 euroa, asukasta kohti vähennys oli 122 euroa/as. Tytäryhtiöt ovat esitelleet toimintaansa kaupunginvaltuustolle iltakoulussa 16.4.2018. Yhteisten konsernipalaverien pitämistä on jatkettu.

Kiinteistönpidon kehittämistä jatketaan mm. aloittamalla kiinteistöautomaation rakentaminen. Opiskelija-asuntola muutetaan normaaliksi vuokratilaksi. Esteettömämpää asumista edistetään kiinteistöjen ja asuntojen muutostöillä ja selvitetään jälkiasennettavien hissien jatkorakentamisen tarpeet ja mahdollisuudet.

Konserniyhteistyötä tiivistetään edelleen ja jatketaan monipuolista markkinointia.

Yhtiön toiminnan suurin riski on alle 95 %:in painunut käyttöaste ja siitä aiheutuvan tulovajauksen

negatiiviset vaikutukset talouteen, ylläpitokorjauksiin ja investointeihin. Käyttöasteeseen vaikuttaa voimakkaasti paikkakunnan negatiivinen väestönkehitys ja työpaikkakehitys.

Toteutuminen: Käyttöaste oli 93,9 %, joten tavoite toteutui. Asukkaiden vaihtuvuus oli 34 % eli myös tämä tavoite toteutui. Kiinteistöjen kunnossapitoon ei otettu lainaa, joten velkamäärän pienentämisessä onnistuttiin.

Kiinteistönpidon kehittämistä tehtiin aloittamalla kiinteistöautomaation rakentaminen kahteen koteeseen. Opiskelija-asuntola muutettiin normaalsiksi vuokrataloksi. Esteettömämpää asumista edistettiin kiinteistöjen ja asuntojen muutostöillä.

Haapajärven Yrityspalvelut Oy

Tavoitteet ja riskit:

Haapajärven Yrityspalvelut Oy:n tehtävänä on Haapajärven elinkeinoelämän ja yritystoiminnan kehittäminen tuottamalla yrityksille erilaisia toimitilapalveluja, osallistumalla ja/tai rahoittamalla erilaisia kehittämishankkeita sekä tuottamalla muuta elinkeinotoimintaa edistävää palvelua. Yrityspalvelut tarjoaa palveluja sekä yritystoimintaa suunnitteleville että jo toimiville yrityksille.

Vuoden 2016 lopussa toimintansa aloittaneen Tulevaisuus Foorumin avulla lisätään kaupungin, yrityspalvelujen sekä yrittäjien välistä yhteistyötä ja etsitään yhdessä kaupungin elinvoimaisuuden ja vetovoimaisuuden kannalta tärkeitä kehittämishankkeita. Reilun vuoden ajan toiminut foorumi on kokoontunut kolme kertaa ja ideoinut lupaavia kehittämishankkeita. Hankkeista osa on viety jo toiminnan asteelle ja myös tuloksia on saatu aikaan. Foorumin tavoitteena on löytää vuosittain uusia kehittämiskelpoisia hankkeita.

Toiminnallisina tavoitteina Yrityspalveluilla on pystyä tarjoamaan yrityksille toimitiloja sekä lyhyellä että pitkällä aikajänteellä. Sen lisäksi yhtiön tavoitteena on edistää paikkakunnalla jo olevien, tänne syntyvien ja tänne siirtyvien yritysten toimintaedellytyksiä, olemalla mukana erilaisten hankkeiden valmistelussa ja hallinnoinnissa.

Haapajärven ydinkeskusta on muuttunut erilaisten rakennushankkeiden myötä parin viime vuoden aikana varsin merkittävästi, ja rakentaminen näyttää myös jatkuvan. Keskustaan nousseen neljän uuden liikerakennuksen ja uuden uimahallin jälkeen rakentamisvuorossa on terveystalouden alue, jonne nousee näillä näkymin useampia sosiaali- ja terveysalan rakennuksia. Myös ydinkeskustassa

Jälkiasennettavien hissien rakentamismahdollisuuksia selvitettiin edelleen.

Konserniyhteistyötä tiivistettiin mm. korjauksissa ja markkinoinnissa sekä kilpailutuksissa. Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus (ARA) myönsi toimintavuonna kiinteistökannan pitkäjänteisestä kehittämistyöstä Haapajärven kaupungille ja yhtiölle Ara-asumisen Raivaaja -tunnustuspalkinnon.

Riskien toteutuminen: Käyttöaste jäi alle 95 %. Paikkakunnan väestönkehitys oli edelleen aleneva ja vaikutti käyttöasteeseen negatiivisesti. Kiinteistökannan kehittämistoimet jatkuvat edelleen.

rakentaminen jatkuu vähintään yhdellä asuinkerrostalolla.

Keskustan vilkkaan rakentamisen jälkeen kaupungin kehittämisessä ja elinvoiman turvaamisessa riittää haasteita jatkossakin. Yrityspalvelujen yhtenä tärkeänä tehtävänä on löytää keskustan tyhjiin liiketiloihin uusia toimijoita ja samalla edistää myös uusien liikerakennushankkeiden käynnistymistä.

Oulutien uuden teollisuusalueen kadut ja muu infra on rakennettu valmiiksi. Alueelle on myös valmistunut noin tuhannen neliön suuruinen vastaanottohalli, johon on tavoitteena saada teollisia toimijoita. Myös Kuokkakadun parintuhannen neliön suuruinen halli on tällä hetkellä suurimmilta osin vapaana, ja myös niihin tiloihin etsitään toimijaa.

Kiinteistöjen hallintaa harjoittavan yrityksen taloudelliset riskit aiheutuvat tulipalon tai muun vahingon lisäksi myös tilanteesta, jossa yritystoimintaa varten rakennetut tilat jäävät syystä taikka toisesta tyhjiksi. Omaisuusvahinkojen varalta yrityksellä on kilpailutettu vakuutus, mutta tilojen "tyhjiillään olo" ei ole olemassa järkevää vakuutusturvaa.

Toteutuminen: Tulevaisuusfoorumi on kokoontunut toimintavuoden aikana kaksi kertaa. Koukussa on suunniteltu ja käsitelty erilaisia paikkakunnan kehittämiseen tähtäviä hankeaihoita. Foorumissa esimerkiksi otettiin kantaa kaupungin uuteen elinkeino- ja konsernistrategiaan ja suunniteltiin paikkakunnalla tapahtuvan ammattiopetuksen ja yritysten välisen yhteistyön syventämistä entisestään.

Toimintavuoden aikana käytiin n. 150

kehityskeskustelua useiden eri yritysten kanssa. Keskusteluissa selviteltiin yritysten kehittämis-hankkeita ja niiden rahoitusmahdollisuuksia.

Vuoden aikana toteutettiin myös paikkakunnan yritysten kasvuun tähtäävää Kasvun Eväät -hanketta. Tulevaisuuden Kasvupolkujen operoimassa hankkeessa tehtiin erilaisia kasvuun tähtääviä toimenpiteitä lähes kymmenen haapajärvisen yrityksen kanssa.

Hankkeita yrityksissä käynnistyi menneen vuoden aikana kuitenkin valitettavan vähän, sillä vain kahdeksan Haapajärvistä yritystä sai hankkeisiinsa kehittämisavustusta.

Vuoden aikana järjestettiin kymmenkunta yrityksille suunnattua verkostoitumis- ja

koulutustilaisuutta yhteistyössä Haapajärven kaupungin ja yrittäjien kanssa.

Kahden suhteellisen suuren liikerakennuksen valmistuminen, Nordean paikalliskonttorin sulkeminen ja parin muun pienemmän liikkeen lopettaminen jätti jälkeensä tyhjiä liiketiloja Haapajärven ydinkeskustaan. Toimintavuoden aikana osaan tyhjiksi jääneisiin tiloihin on kuitenkin jo löytynyt uutta toimintaa.

Sepänkujan vastaanottohallin aiesopimuksen mukainen kauppa toteutui kesällä 2018, ja hallin uusi omistaja on aloittamassa toimintaansa vuoden 2019 alkupuolella. Toimintavuoden alussa yhtiöllä oli vuokrattavaa hallitilaa n. 3.500 m², josta vuokrattuna n. 13 %. Vuoden lopussa hallitilaa on n. 2.500 m², josta vuokrattuna 18 %.

Haapajärven Lämpö Oy

Tavoitteet ja riskit:

Haapajärven Lämpö Oy tuottaa asiakkailleen kaukolämpöä uusiutuvalla energialla. Kaukolämpö tuotetaan lähes kokonaan Haapajärven teollisuuslaitoksilta saatavilla polttoaineilla. Tällä hetkellä suurkuluttajien ryhmässä lämpöyhtiön tuottama energia on halvinta, pien- ja keski suurten kuluttajien ryhmässä Haapajärven Lämpö Oy on toiseksi edullisin energiantuottaja koko maan mittapuuteissa.

Tavoitteena on, että kaukolämmön hinta on kaikissa kuluttajaryhmissä kilpailukykyisimpien joukossa, sekä valtakunnallisesti ja myös Haapajärvellä muihin lämmitysmuotoihin verrattuna. Tavoitteena on myös kehittää Haapajärvellä bioenergia- ja biotuotetaloutta.

Uusina asioina yhtiö aloittaa uuden pääkattilan selvitystyöt vuoden 2018 aikana. Siinä selvitetään kattilan koko, sijoituspaikka ja mahdollinen monipoltto, jossa poltettaisiin lisäksi biokaasua, sekä tulevan MCP -direktiivin vaikutukset uuteen tuotantolaitokseen. Yhtiössä jatketaan selvittämistä myös biokaasun tuotanto isommassa mittakaavassa Haapajärvellä. Samalla selvitetään Haapajärven ympäristökunnissa biokaasun loppukäyttökohteita, jotka ovat lähinnä teollisuuden tuotantolaitoksia, joissa korvattaisiin fossiilisia polttoaineita biokaasulla.

Verkoston laajentamista jatketaan kaava-alueella kannattavilta osin. Verkoston saneerausta jatketaan siltä osin missä se katsotaan tarpeelliseksi.

Kaukolämmön markkinointia jatketaan niin vanhoille- kuin uusillekin asiakkaille lähilämpönä. Niillä tullaan korostamaan, että kaikki energia mitä Haapajärven Lämpö Oy tuottaa, tulee oikeasti läheltä. Markkinoinnissa apuna on uusi perustettu yhdistys Palveleva Kaukolämpö FinDHC Ry.

Yhtiö jatkaa varautumissuunnitelman tekemistä energian toimittamisesta häiriö- ja poikkeustilanteissa. Varautumissuunnitelma saatetaan loppuun vuoden 2018 aikana.

Toteutuminen: Hintatasoltaan yhtiö on pysynyt edelleen suomen edullisimpana kaukolämpöyhtiönä. Sen eteen tehdään töitä, että hinta pysyy edullisena uudesta laitosinvestoinnista huolimatta.

Uusi kattilaprojekti etenee hyvää vauhtia ja raken-taminen on tarkoitus aloittaa kesällä 2019. Viikate-tien ja Rantakadun välistä rungon saneerausta jat-kettiin. Tämä saneeraus liittyy uuden laitoksen si-joitukseen. Tällä parannetaan keskustan alueelle menevää energian tarvetta.

Markkinointia ja näkyvyyttä lisättiin loppuvuonna ja sitä jatketaan myös vuonna 2019, koska Haapajärven Lämpö Oy täyttää 40 vuotta vuonna 2019. Toimintavuonna Haapajärven Lämpö oli mukana valtakunnallisessa mainoskampanjassa Suomi 100 -teemalla itsenäisyyspäivän aikaan. Tähän osallistui kaikkiaan kymmeniä energia yhti-öitä.

Varautumissuunnitelman tekeminen jatkuu. Suun-nitelmaa on viivästyttänyt alkanut uusi laitos -pro-jekti.

Haapajärven Vesi Oy

Tavoitteet ja riskit:

Haapajärven Vesi Oy:n tavoitteet ovat seuraavat:

- asiakkaille myytävän veden mikrobiologinen laatu täyttää jatkuvasti viranomaisten talousveden laadulle asettamat normit
- veden laadusta ei tule asiakasvalituksia
- veden paine on riittävän korkea kaikilla verkoston osilla
- jätevesiverkoston vuotovesimäärä on korkeintaan 50 prosenttia jäteveden puhdistamolle toimitettavasta jätevedestä
- yhtiön tilinpäätöksen tulos varsinaisen liiketoiminnan osalta ei ole tappiollinen

- jatketaan tehdyn selvityksen pohjalta yhteistyössä kaupungin kanssa jätevesiverkoston vuotovesien vähentämistä.

Arvio yhtiön riskeistä on koottu Vesihuollon valmiussuunnitelmaan. Suurimmat riskit ovat vaikea häiriötilanne, suuronnettomuus ja poikkeusolot. Riskeihin varaudutaan mm. verkostojen sanerauksella sekä kaukovalvonnan ja -ohjauksen kehittämisellä.

Toteutuminen: Haapajärven Vesi Oy:n tavoitteet ovat toteutuneet suunnitellun mukaisesti. Mitään riskejä ei ole toteutunut.

Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Haapajärven kaupunkikonsernin yhtiöiden toimintaan vaikuttaa paikkakunnan yleinen kehitys. Väestökehitys sekä liike-, teollisuus- ja omakotirakentaminen heijastuvat suoraan yhtiöidenkin toiminnan kehitykseen.

Yrityspalvelujen laajennettu toimiala myös elinkeino- ja yritysneuvontapalveluihin parantaa paikkakunnan yritysten palveluja ja yritystoiminnan kehittymisen kautta luodaan uusia työpaikkoja paikkakunnalle. Toimitilapalveluja tarjotaan edelleen niin tuotannollisille kuin palveluyrityksillekin. Ouluntien uudella teollisuusalueella on hyviä tontteja erikokoisille yrityksille. Pitkän aikavälin strategisena toimintana tehdyt maa-alueiden hankinnat luovat pohjaa mahdollisille uusille isommillekin tuotannollisille yrityksille.

Vuokratalojen asuntojen kysyntä ja vuokrausaste tulisi saada pysymään riittävänä, koska yhtiön tulot ovat pääsääntöisesti asukkailta perittäviä vuokratuloja. Rakennukset vaativat edelleen suunnitelmallisia perus- ja vuosikorjauksia, koska rakennukset on pääosin rakennettu 1980- ja 1990-luvuilla. Suunnitteilla oleva uudisrakennushanke lisää osaltaan kaupungin vetovoimaisuutta.

Lämpö- ja vesi-yhtiöiden toimintojen perusta ja asiakaskunta pysyvät pääosin nykyisellään, mutta elinkeinojen kehittämistyöllä on tavoitteena lisätä yritysten ja työpaikkojen määrää. Lisääntynyt rakentaminen heijastuu kummankin yhtiön toimintaan lämmön ja veden kulutuksen lisääntymisenä ja verkoston laajentumisena. Kaupungin ja tytäryhtiöiden yhteistyön tiivistämistä kunnallistekniikan rakentamisessa ja kunnossapidossa sekä talous- ja henkilöstöhallinnon tukipalveluissa selvitetään ja tavoitteena on toiminnan tehostaminen edelleen.

1.6 Kaupunginhallituksen selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä vuonna 2018

1. Kuvaus järjestämisestä

Kaupunginvaltuusto asettaa toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet päävastuualueille vuosittain talousarviossa. Tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan kolme kertaa vuodessa, joista viimeinen on toimintakertomus kuluneelta vuodelta.

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt 14.11.2011 sisäisen valvonnan ohjeen liitteineen.

Päävastuualueet tekevät valvontasuunnitelman kahdeksi vuodeksi ja siitä raportoidaan vuosittain toimintakertomuksen yhteydessä.

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet 24.2.2014. Kaupunginhallitus on hyväksynyt 3.9.2013 § 218 kaupungin riskienhallintasuunnitelman.

2. Arvio merkittävimmistä riskeistä

Riskienhallintasuunnitelman mukaan strategisia riskejä ovat esimerkiksi toimintaympäristön merkittävät muutokset, mm. väestö- ja elinkeinorakenteen muutokset. Myös suuronnettomuudet, asukkaiden terveyteen laajasti vaikuttavat asiat sekä ympäristöuhat voivat olla strategisia uhkia.

Muita merkittäviä riskejä ovat mm.:

- tietoturvallisuusriskit
- suurimpien rakennusten aineelliset vahingot (taloudellisesti merkittävin), kuten esim. tulipalo, vesivahinko tai ilkivalta

- tapaturmat, joita sattuu henkilöstölle ja asiakkaille (todennäköisimpiä, mutta eivät taloudellisesti niin suuria)
- toiminnan keskeytysriskit suurimmissa toimipisteissä

Näihin riskeihin on varauduttu mm. seuraavilla vakuutuksilla: kiinteistöjen täysarvovakuutus, lakisääteinen tapaturmavakuutus, julkisyhteisön vastuuvakuutus, toiminnan keskeytyksen lisäkulu- vakuutus koulutoimessa sekä kunnantoimessa ja kaupunginviraston tiedostojen uudelleenluontiva- kuutus.

3. Sisäisen valvonnan valvontasuunnitelmien toteutuminen

a. Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen

Pohjois-Suomen hallinto-oikeudessa käsittelyssä on yksi valitus.

b.Tavoitteiden toteutuminen ja varojen käytön valvonta

Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta on raportoitu päävastuualueittain toimintakertomuksessa.

Talousarvion mukaisten määrärahojen ylitykset ja säästöt on selvitetty toimintakertomuksessa. Päävastuualueittain tarkasteltuna määrärahat eivät ylittyneet nettona yhdelläkään päävastuualueella. Kokonaisuutena hallintopalveluissa oli nettosäästöä n. 0,4 milj. €. Sivistyspalveluissa syntyi kokonaisuutena nettosäästöä n. 0,2 milj. € ja teknisissä palveluissa syntyi nettosäästöä n. 25.000 €.

Kokonaisuutena toimintakatteessa tuli nettosäästöä n. 638.000 € (1,36 %). Edelliseen vuoteen verrattuna toimintakate kasvoi n. 2,2 milj. € (5,01 %).

Käyttötaloudessa kokonaisuutena suurimpana taloudellisena riskinä on Ppky Selänteen kustannusten hallinta, varsinkin erikoissairaanhoidon, joka on vaikeasti ennakoitavissa. Vuonna 2018 Selänteen menot kasvoivat 2 milj.€ eli 7,6 %. Riskiksi on osoittautunut se, että kaikilta Selänteen kunnilta ei saada yhtenäisiä päätöksiä rakenteiden muutokseen.

c.Riskienhallinnan järjestäminen

Kaupunginhallitus on hyväksynyt riskienhallintasuunnitelman. Riskienhallintasuunnitelman mukaista riskienkartoitustyötä on tehty vuosittain. Riskienhallinnasta tehdyt yhteenvedot on kaupunginhallitus merkinnyt tiedoksi.

Vakuutukset on kilpailutettu yhtä aikaa Ppky Selänteen vakuutusten kilpailutusten kanssa. Kaupungin vakuutukset hoitaa OP Vakuutus. Suurimmissa kiinteistöissä on käytössä murtohälytys- ja palohälytysjärjestelmät.

Rakennusautomaatiojärjestelmien käyttöönottoa jatketaan. Kameravalvonta on lähes kaikissa kaupungin kiinteistöissä.

Sijoitusten arvonalentumisia kirjattiin vuodelle 2018 yhteensä 506.000 €. Korkotason ollessa alhaalla koko vuoden syntyi säästöä lainojen korkokuluissa. Myös käytössä olevilla korkosuojausinstrumenteilla on varauduttu korkoriskeihin sekä ottamalla pitkäaikaista talousarviolainaa kiinteäkorkoisena.

d.Omaisuuksien hankinnan, luovutuksen ja hoidon valvonta

Käyttöomaisuuden myynneistä (tontin myynti) tuli myyntivoittoja n. 6.000 euroa. Käyttöomaisuuden ostoja kaupungilla ei ollut vuoden aikana. Muita

muutoksia ei kaupungin omaisuudessa ollut vuoden aikana.

e.Sopimustoiminta

Kaupungilla on käytössä asiakirjanhallintaohjelmistoon liittyvä sopimuksenhallintajärjestelmä, jolla voidaan seurata mm. sopimusten

voimassaolon päättymistä. Vanhojen sopimusten tallentaminen sopimuksenhallintajärjestelmään on osittain vielä kesken.

f.Arvio sisäinen tarkastuksen järjestämisestä

Sisäisen valvonnan ohjeen mukaisesti kaupunginjohtaja voi määrätä päävastuualueen ulkopuolisen henkilön suorittamaan sisäistä tarkastusta. Kulu-neena vuonna sisäistä tarkastajaa ei ole määrätty.

4. Riskienhallinnan kehittäminen

Kaupunginhallitus on hyväksynyt riskienhallintasuunnitelman vuonna 2013. Riskienhallintasuunnitelmassa on todettu eri riskilajit, joita ovat: strategiset-, toiminta-, henkilö-, toimitila-, sopimus- ja vastuuriskit sekä omaisuusriskit. Riskienkartoituksessa käydään läpi kaikki riskilajit ja kartoitetaan niiden suuruus ja todennäköisyys sekä selvitetään torjuntaperiaatteet.

Riskienkartoitusta on tehty päävastuualueittain ja siitä on tehty vuosittain riskienhallinnan yhteen-veto.

Taloudellisten riskien toteutuminen ja niihin varautuminen on ollut seuraavanlaista:
Aikaisempien talousohjelmien jatkeeksi vaikeutuneen taloustilanteen takia päätettiin uuden talousohjelman laatimisesta, jossa on esitettävä toimenpiteitä talouden kuntoon saamiseksi. Marras-kuussa 2018 kaupunginhallitus päätti taloustyöryhmän perustamisesta ja talouden

tasapainottamisohjelman tekemisestä, joka alkaa vuoden 2019 alussa.

Ppky Selänteen maksuosuus oli vuonna 2018 28,5 miljoonaa euroa, mikä oli 2 miljoonaa euroa eli 7,6 % edellisvuotta suurempi. Selänteen maksuosuuden kehitys ja sen johdosta tehdyt kehittämistoimenpiteet vaikuttavat olennaisesti kaupungin talouteen. Kaupungin talouden suunnittelua on vaikeuttanut ja vaikeuttaa edelleen sosiaali- ja terveydenhuollon menojen kehitys, jota on vaikea ennakoida.

Selänteen palvelutasosuunnitelma ja talousarvio ovat keskenään sidoksissa toisiinsa, joten muutokset palvelutasossa eivät voi olla vaikuttamatta talousarvioon. Kaupungin tulee hyväksyä kuntayhtymän talouden tasapainottamiseen tarvittavat toimenpiteet. Alustavia esityksiä kuntayhtymän viiranhaltijajohdolta on esitetty vuoden 2019 puolella tiettyjen palvelujen keskittämisestä kuntayhtymän eri jäsenkuntiin.

1.7 Konsernijohtoon selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä vuonna 2018

1. Konsernin toiminnan ohjaus ja vastuunjako

Kaupunginvaltuusto hyväksyi maaliskuussa 2018 uuden kaupunki-, elinkeino- ja konsernistrategian. Kaupunginvaltuusto hyväksyi joulukuussa 2018 kaupungin konsernin suuntaviivat 2025 ja konserniohjeet. Kaupunginjohtaja vastaa operatiivisesta johtamisesta kaupungin osalta ja seuraa omistajapolitiikan sekä konsernin tavoitteiden toteutumista.

Kaupunginvaltuusto valitsee kuntayhtymien valtuustojen ja kuntayhtymäkokousten jäsenet ja varajäsenet toimikautensa alussa. Kuntayhtymien valtuustot valitsevat kuntayhtymien hallitukset.

Kaupunginhallitus valitsee tytär- ja osakkuusyhtiöiden yhtiökokousedustajat. Yhtiöiden hallituksen jäsenet valitaan yhtiöiden yhtiökokouksissa.

Tiedonkulku suurimmista tytäryhtiöistä omistajalle on ollut riittävää, sillä edellä mainitun ohjauksen lisäksi on järjestetty kaupunginvaltuuston iltakoulu neljän suurimman tytäryhtiön (Haapajärven Yrityspalvelut Oy, Haapajärven Lämpö Oy, Haapajärven Vesi Oy ja Kiinteistö Oy Haapajärven Vuokratilat) toiminnasta, sekä yhtiöiden hallitusten kokousten esityslistat on toimitettu kaupunginjohtajalle.

Neljässä suurimmassa tytäryhtiössä toimii tilintarkastajana kaupungin tilintarkastaja.

2. Ohjeiden anto kaupungin edustajille tytäryhteisöissä

Kaupunginhallitus on ohjeistanut kirjallisesti kaikkien tytäryhtiöiden (Haapajärven Lämpö Oy, Haapajärven Vesi Oy, Kiinteistö Oy Haapajärven Vuokratilat ja Haapajärven Yrityspalvelut Oy) yhtiökokousedustajaa kokouksessaan 24.4.2018. Muiden yhteisöjen yhtiökokous- ja muiden kokousten edustajia on kaupunginjohtaja ohjeistanut suullisesti.

Pääsääntöisesti suurimpien tytäryhtiöiden hallitusten jäsenet ovat kaupunginhallituksen jäseniä.

Ohjeiden anto on ollut riittävää ja tarkoituksenmukaista.

3. Konsernitavoitteiden asettamista ja toteutumista koskeva arviointi

Konserniohjeiden mukaisesti talousarviossa ja toimintasuunnitelmassa on hyväksytty suurimpien tytäryhtiöiden toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet.

Tavoitteiden toteutumisesta on raportoitu toimintakertomuksen kohdassa konsernitarkastelu. Haapajärven Vesi Oy:n konsernitavoitteiden raportointi on ollut muita yhtiöitä niukempaa.

4. Tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta, analysointi ja raportointi

Neljän suurimman tytäryhtiön osalta toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta, analysointi ja raportointi tapahtuu edellä olevien

kohtien mukaisesti. Vuonna 2013 on ryhdytty pitämään säännöllisiä konsernipalavereita, joissa käydään läpi myös yhtiöiden talouteen ja toimintaan

liittyviä kehittämisasioita. Näiden palavereiden pitoa on jatkettu ja pidetään edelleen.

Muiden yhtiöiden ja kuntayhtymien osalta seuranta ja raportointi on ollut vähäistä.

5. Keskitettyjen konsernitoimintojen käyttö

Konserniohjeissa määrätään, että kaupunki ja suurimmat tytäryhtiöt tekevät yhteistyötä rahoituksen hankinnassa ja sijoitustoiminnassa.

Myös vakuutukset voidaan kilpailuttaa yhteistyössä säännöllisin väliajoin. Yhtiöt huomioivat toiminnassaan kaupungin vastaavan toiminnan ja yhteistyötä harjoitetaan aina kun se on mahdollista. Esimerkiksi suurimpien palvelujen ja tarvikkeiden hankinnassa järjestetään yhteisiä kilpailutuksia.

Yhtiöt vastaavat omasta tiedotustoiminnastaan. Konsernia koskevasta tiedotustoiminnasta vastaa

kaupunginjohtaja. Yhtiöt noudattavat toiminnassaan kaupungin henkilöstöpolitiikan periaatteita. Henkilöstöhankinnassa otetaan huomioon konsernin sisäiset henkilöstön siirtotarpeet. Osa yhtiöistä on jäsenenä Kunnallisessa työmarkkinalaitoksessa ja Kuntien eläkevakuutuksessa.

Kaupunki on myöntänyt omavelkaisia takauksia tytäryhtiöiden lainoille.

Yhteisiä kilpailutuksia ja yhteistyötä on järjestetty kaupungin ja Kiinteistö Oy Haapajärven Vuokratalojen kesken sähkönhankinnassa ja kiinteistön- ja ulkoalueiden hoidossa.

6. Riskienhallintajärjestelmien toimivuus tytäryhteisöissä

Haapajärven Yrityspalvelut Oy:llä on hallitilaa vuoden lopussa n. 2 500 m², josta vuokrattuna oli vuoden lopussa reilut 18 %. Kahden suhteellisen suuren liikerakennuksen valmistuminen, Nordean paikalliskonttorin sulkeminen ja parin muun pienemmän liikkeen lopettaminen jätti jälkeensä tyhjiä liiketiloja ydinkeskustaan. Sepänkujan vastaanottohallin myynti on toteutunut kesällä 2018.

Kiinteistö Oy Haapajärven Vuokratalojen asuntojen käyttöaste on noussut vuonna 2018 ja oli 93,9 % (93,0 % ed.vuonna). Paikkakunnan väestönkehitys oli edelleen aleneva ja vaikutti käyttöasteeseen negatiivisesti.

Haapajärven Lämpö Oy on hintatasoltaan pysynyt edelleen Suomen edullisimpana kaukolämpöyhtiönä. Sen eteen tehdään töitä, että hinta pysyy edullisena uudesta laitosinvestoinnista huolimatta. Varautumissuunnitelman tekeminen jatkuu. Suunnitelmaa on viivästyttänyt alkanut uusi laitos -projekti.

Haapajärven Vesi Oy on pääosin saavuttanut tavoitteensa. Vesi -yhtiöllä ei ole riskejä realisoitunut.

7. Riskienhallinnan kehittäminen

Uusi kaupunki-, elinkeino- ja konsernistrategia hyväksyttiin maaliskuussa 2018. Yhteisissä strategia seminaareissa ovat valtuutettujen lisäksi olleet myös johtavat viranhaltijat, tytäryhtiöiden toimitusjohtajat ja kaupungin keskeisten sidosryhmien edustajat. Kaupungin konsernin suuntaviivat 2025 ja konserniohjeet kaupunginvaltuusto on hyväksynyt joulukuussa 2018.

Kaupungin riskienhallintasuunnitelma on hyväksytty kaupunginhallituksessa syyskuussa 2013. Riskienhallintasuunnitelman mukaista riskienkaritoistustyötä on tehty vuosittain. Riskienhallinnasta tehdyt yhteenvedot kaupunginhallitus on merkinnyt vuosittain tiedoksi. Tytäryhtiöt tekevät omaa riskienhallintatyötään toimitusjohtajan ja hallituksen johdolla.

Tytäryhtiöiden konsernipalavereissa suunnitellaan kaupunkistrategian mukaisten tavoitteiden toteuttamista ja toimenpiteiden yhteensovittamista tytäryhtiöiden kesken sekä kaupungin ja tytäryhtiöiden välillä. Konsernin yhteistyötä kehitetään talous- ja henkilöstöhallinnon tukipalvelujen yhteistyöllä sekä kunnallistekniikan rakentamisessa ja kunnossapidossa.

Konsernipalaverikäytäntöä jatketaan edelleen. Enemmistö tytäryhtiöiden hallituksen jäsenistä on myös valtuutettuja, joten strategian mukaiset kehittämistavoitteet ovat heille tuttuja asioita.

Valtuustolle järjestetään edelleen vuosittain myös iltakoulu, jossa esitellään tytäryhtiöiden edellisen vuoden toiminta ja keskeisimmät toiminnalliset muutokset kuluvalle vuodelle ja lähivuosille.

1.8 Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet

Haapajärven kaupungin vuosikate vuodelta 2018 on 32.266 euroa. Suunnitelman mukaiset poistot ja arvon alentumiset ovat yhteensä 2.055.571,93 euroa. Tilikauden tulokseksi muodostuu - 2.023.305,93 euroa. Kertynyttä poistoeroa (ST-tuote/työkeskus, Oksavan koulu ja yläaste) tuloutetaan 85.466,04 euroa.

Valtuusto on hyväksynyt syyskuussa 2014 Talousohjelman päivityksen vuosille 2014 - 2018.

Investoinnit olivat vuonna 2018 nettona n. 1,3 miljoonaa euroa ja vuoden 2019 nettoinvestoinnit ovat talousarvion mukaan 3,122 miljoonaa euroa, jotka katetaan lainarahoituksella. Sijoituksia ei tulouteta vuonna 2019. Vuodelle 2020 nettoinvestoinnit ovat 4,885 miljoonaa euroa.

Vuoden 2018 käyttötaloudessa oli ulkoisten menojen osalta säästöä n. 394.000 euroa ja ulkoiset tulot ylittivät arvion n. 243.000 euroa. Nettona säästöä oli n. 638.000 euroa. Toimintakate kasvoi edellisestä vuodesta 5,01 % (n. 2,2 milj. euroa).

Verotulot alittivat budjetin n. 34.000 euroa ja valtionosuudet alittivat budjetoidun n. 85.000 euroa. Korkokanta pysyi alhaalla ja korkokuluja kertyikin n. 26.000 euroa budjetoitua vähemmän. Muita rahoitustuottoja kertyi n. 123.000 euroa arvioitua vähemmän ja muita rahoituskuluja n. 536.000 euroa arvioitua enemmän. Vuoden 2018 alijäämä oli kaikkiaan 1.937.839,89 euroa.

Taseessa on aikaisemmilta vuosilta kertynyttä alijäämää 145.892,05 euroa. Talousarvio 2019 on tehty henkilöstömenoja lukuun ottamatta ilman menojen korotuksia.

Kuluneelta vuodelta syntyi alijäämää 1.937.839,89 euroa, joten kumulatiivinen alijäämä kasvaa taseessa. Vuoden 2018 taseen kumulatiivinen alijäämä on siten 2.083.731,94 euroa. Talousarviossa 2019 on ylijäämää 11.901 euroa ja suunnitelmavuonna 2020 on ylijäämää 178.476 euroa, vuonna 2021 ylijäämä on 687.046 euroa ja vuonna 2022 se on 1.297.261 euroa. Kumulatiivinen alijäämä saadaan siis katettua suunnitelma-kaudella.

Vuoden 2018 aikana toimintakate kasvoi edellisestä vuodesta 5,01 %. Toimintakate talousarvioon verrattuna alittui 1,36 %. Kustannusten nousu johtui suurimmaksi osaksi Ppky Selänteen kustannusten noususta mm. erikoissairaanhoidon ja lastensuojelun osalta. Kaupunginhallitus päätti loppuvuodesta talouden tasapainottamisohjelman laatimisesta vuoden 2019 alussa ja perusti sitä varten taloustyöryhmän. Taloustyöryhmän tavoitteena on saada työ valmiiksi huhtikuun 2019 loppuun mennessä. Tavoitteena tasapainottamisohjelmassa on yhteensä 1,7 miljoonan euron menojen säästöt/ lisätulot vuosina 2019 – 2022. Tasapainottamisohjelma tehdään vuoteen 2025 saakka.

Kaupunginhallitus esittää tilikauden tuloksen – 2.023.305,93 € käsittelystä kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

- tuloutetaan kertyneitä poistoeroja suunnitelman mukaan 85.466,04 euroa,
- jätetään tilikauden alijäämä 1.937.839,89 euroa yli-/alijäämättilille
- kumulatiivinen alijäämä 2.083.731,94 euroa katetaan talousarviovuoden 2019 ja suunnitelmavuosien 2020 - 2022 ylijäämillä

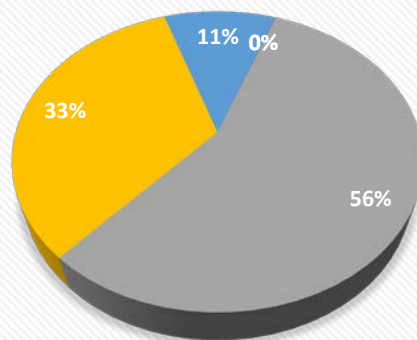
	TP2017 euro	TA2018 euro	TA-MUUTOS	TA YHTEENSÄ	TP2018 euro	JÄLJELLÄ	TOT. %
Keskusvaalilautakunta							
11 Vaalit							
Tulot	0,00	24 360,00	0,00	24 360,00	12 091,20	12 268,80	49,64
Menot	-15 426,44	-45 150,00	0,00	-45 150,00	-12 211,36	-32 938,64	27,05
Netto	-15 426,44	-20 790,00	0,00	-20 790,00	-120,16	-20 669,84	0,58
Tarkastustoimi							
12 Tilintarkastus							
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	#JAKO/0!
Menot	-15 256,38	-21 040,00	0,00	-21 040,00	-17 327,96	-3 712,04	82,36
Netto	-15 256,38	-21 040,00	0,00	-21 040,00	-17 327,96	-3 712,04	82,36
Kaupunginhallitus							
13 Hallintopalvelut							
Tulot	1 354 012,13	1 589 900,00	-300 000,00	1 289 900,00	1 171 424,81	118 475,19	90,82
Menot	-30 030 411,91	-31 837 461,00	-679 420,00	-32 516 881,00	-31 994 899,27	-521 981,73	98,39
Netto	-28 676 399,78	-30 247 561,00	-979 420,00	-31 226 981,00	-30 823 474,46	-403 506,54	98,71
Sivistyslautakunta							
44 Sivistyspalvelut							
Tulot	3 601 716,24	3 438 639,00	-117 500,00	3 321 139,00	3 696 976,87	-375 837,87	111,32
Menot	-18 723 805,25	-18 558 306,00	-212 520,00	-18 770 826,00	-18 961 475,24	190 649,24	101,02
Netto	-15 122 089,01	-15 119 667,00	-330 020,00	-15 449 687,00	-15 264 498,37	-185 188,63	98,80
Tekninen lautakunta							
56 Tekninen palvelukeskus							
Tulot	5 425 763,87	5 704 440,00	0,00	5 704 440,00	5 785 870,45	-81 430,45	101,43
Menot	-5 767 875,29	-5 949 495,00	-58 200,00	-6 007 695,00	-6 064 369,61	56 674,61	100,94
Netto	-342 111,42	-245 055,00	-58 200,00	-303 255,00	-278 499,16	-24 755,84	91,84
*** Raportti yht.							
Tulot	10 381 492,24	10 757 339,00	-417 500,00	10 339 839,00	10 666 363,33	-326 524,33	103,16
Menot	-54 552 775,27	-56 411 452,00	-950 140,00	-57 361 592,00	-57 050 283,44	-311 308,56	99,46
Netto	-44 171 283,03	-45 654 113,00	-1 367 640,00	-47 021 753,00	-46 383 920,11	-637 832,89	98,64

TP2018

Vaalit
Tarkastustoimi
Hallintopalvelut
Sivistyspalvelut
Tekniset palvelut
Yhteensä

Menot €	Tulot	%
12 211	12 091	0,0
17 328	0	0,0
31 994 899	1 171 425	56,1
18 961 475	3 696 977	33,2
6 064 370	5 785 870	10,6
57 050 283	10 666 363	

Menot 2018

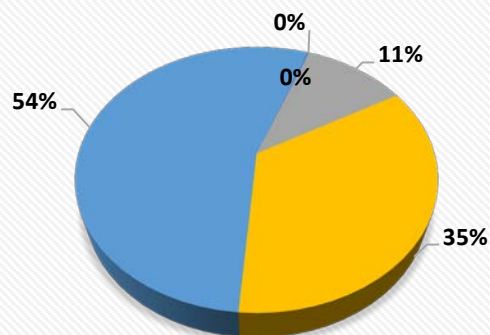
■ Vaalit ■ Tarkastustoimi ■ Hallintopalvelut ■ Sivistyspalvelut ■ Tekniset palvelut

TP2018

Vaalit
Tarkastustoimi
Hallintopalvelut
Sivistyspalvelut
Tekniset palvelut
Yhteensä

Menot	Tulot	
	€	%
12 211	12 091	0,1
17 328	0	0,0
31 994 899	1 171 425	11,0
18 961 475	3 696 977	34,7
6 064 370	5 785 870	54,2
57 050 283	10 666 363	

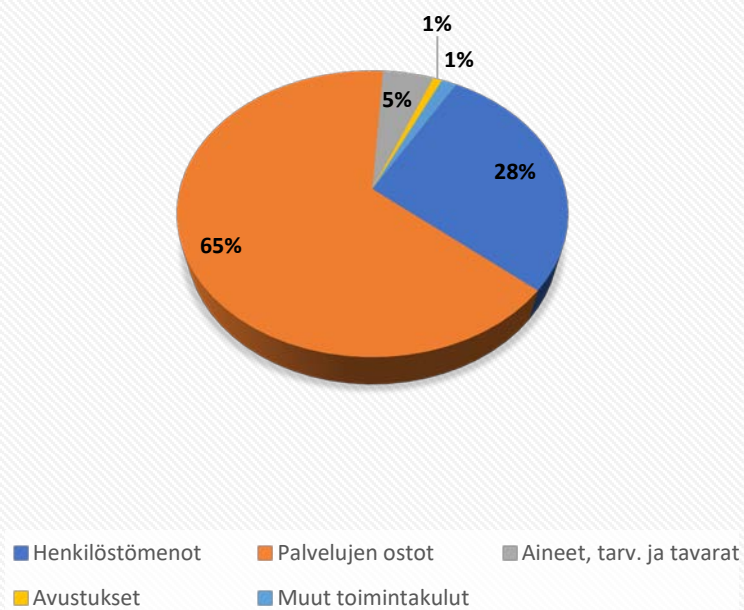
Tulot 2018

■ Vaalit ■ Tarkastustoimi ■ Hallintopalvelut ■ Sivistyspalvelut ■ Tekniset palvelut

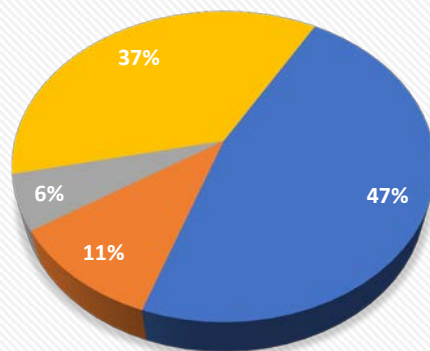
	TP2018	
	€	%
Henkilöstömenot	14 583 108	27,9
Palvelujen ostot	33 872 963	64,8
Aineet, tarv. ja tavarat	2 592 196	5,0
Avustukset	455 038	0,9
Muut toimintakulut	765 753	1,5
Toimintakulut yhteensä	52 269 058	

Toimintakulut 2018 ulkoiset

	TP2018	
	€	%
Myyntituotot	2 767 035	47,0
Maksutuotot	618 975	10,5
Tuet ja avustukset	337 915	5,7
Muut toimintatuotot	2 161 213	36,7
Toimintatuotot yhteensä	5 885 138	

Toimintatuotot 2018 ulkoiset

■ Myyntituotot ■ Maksutuotot ■ Tuet ja avustukset ■ Muut toimintatuotot

VAALIT

Vastuualueet: kunnalliset ja valtiolliset vaalit
Toimielin: Keskusvaalilautakunta

Presidentinvaali

Toiminnan kuvaus:

Keskusvaalilautakunta huolehtii kunnan vaaliviranomaisena vaalien toteuttamisesta määräysten mukaisesti ja luotettavasti.

Vuonna 2018 tammikuussa toimitetaan presidentinvaali (ensimmäinen vaali ja mahdollinen toinen vaali) sekä lokakuussa maakuntavaalit.

Vuonna 2019 toimitetaan eduskuntavaalit ja europarlamenttivaalit.

Vaalilain mukaan kotimaan yleisistä ennakoäänestyspaikoista kunnassa määrää kaupunginhallitus.

Vaalilain 188 §:n mukaan valtio suorittaa valtiollisissa vaaleissa äänioikeutettujen lukumääriin perustuvan kertakorvauksen, maakuntavaaleista korvausta ei makseta.

Ennakoäänestys on järjestetty kaupungintalolla, ja se on näin ollen tullut jo tutuksi äänestäjille.

Lisäksi 2015 eduskuntavaaleissa ennakoäänestys järjestettiin kolmessa kauppa liikkeessä, josta saatiin hyvää palautetta. Sähköinen äänioikeuskisteri /sähköinen vaaliluettelo oli ensimmäisen kerran vaalipäivän äänestyksessä käytössä vuoden 2012 vaaleissa, jonka käyttöä jatketaan myös 2018 vaaleissa. Äänestysalueita on yksi, 001 Haapajärvi, äänestyspaikkana kaupungintalo.

Tavoitteet ja toimenpiteet:

Äänestysalueita on yksi; Haapajärvi. Ennakoäänestys järjestetään kaupungin omana toimintana kaupungintalolla ja kauppaliikkeissä pyrkien hyvän äänestysaktiivisuuden saavuttamiseen. Ennakoäänestyksessä käytetään sähköistä äänioikeuskisteriä sekä vaalipäivän äänestyksessä sähköistä vaaliluetteloa.

***Toteutuminen:** Ennakoäänestyspaikoissa ja vaalipäivän äänestyksessä käytettiin sähköistä äänioikeuskisteriä. Ennakoäänestys kauppa-liikkeissä koettiin helpoksi ja ennakoäänestyksen äänestysaktiivisuus on noussut, mutta vaalipäivän äänestys laskenut, joka sitten laskee koko äänestysprosenttia. Vuoden 2018 presidentinvaalien äänestysprosentti 58,9, joista ennakkoon äänestäneitä 39 % ja vaalipäivänä äänestäneitä 19,9 %.*

Vaalit	2015	2017	2018
	Eduskuntavaalit	Kuntavaalit	Presidentinvaali
Ennakkoon äänestäneet	1894	1656	2399
Vaalipäivänä äänestäneet	1594	1295	1225
Äänestys%	62,5	53,0	58,9

Keskusvaalilautakunnan talousarvion toteutuminen:

	TP16	TP17	TA18	TP18	Tot %
Menot	0	15 426	45 150	12 211	27,05
Tulot	0	0	24 360	12 091	49,64
Netto	0	15 426	20 790	120	0,58

TARKASTUSLAUTAKUNTA

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on kuntalain 121 §:n mukaan

- valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat;
- arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla;
- arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää;
- huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta;
- valvoa 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi;
- valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi.

Edellä mainitut tarkastuslautakunnan tehtävät voidaan jakaa kolmeen tehtäväkokonaisuuteen: hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestäminen, arviointi ja muut tehtävät.

Kuntalain 125 §:n mukaan tarkastuslautakunnan on hankittava tilintarkastuskertomuksessa tehdyistä muistutuksista asianomaisen selitys sekä kunnanhallituksen lausunto

Tarkastuslautakunta arvioi kaupungin hallinnon ja talouden hoitoa, antaa arviointikertomuksen valtuustolle. Talousarviossa on varauduttu 8 kokoukseen ja 3 arviointikertomuksen laatimistilaisuuteen vuonna 2018.

Toiminta ja tavoitteet

Arvioinnin tavoitteena on kaupungin ja sen tytäryhtiöiden toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisen arviointi ja saada aikaan oikein järjestetty ja hyvä hallinto sekä taloudenhoito sekä varmistaa mahdollisuus toiminnallisesti ja taloudellisesti riittävään ammattitaitoiseen tilintarkastuksen suorittamiseen.

Tarkastuslautakunnan yhtenä tavoitteena on myös lautakunnan riittävä kouluttautumisen tason saavuttaminen ja asiantuntemuksen lisääminen

koulutuksen kautta. Koulutuksella pidetään yllä valmiudet arviointityön asiantuntevaan suorittamiseen huomioiden lakimuutokset.

Lisäksi tarkastuslautakunta valvoo sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi.

Tarkastuslautakunta valvoo että tilintarkastus tehdään lakien ja asetusten mukaisesti riittävässä laajuudessa.

Tilintarkastaja antaa sopimuksen mukaisesti 3 kirjallista raporttia vuodessa tarkastuslautakunnalle.

Toimenpiteet

Tarkastuslautakunta arvioi joka päävastuualueiden ja lautakuntien toimintaa ja tavoitteiden toteutumista sekä tytäryhteisöjen tavoitteiden toteutumista. Edelleen joka vuosi arvioidaan kaupungin hallituksen ja –valtuuston päätöksiä ja täytäntöönpanoa sekä keskushallinnon toimintaa. Muu arviointi suoritetaan lautakunnan oman työohjelman mukaisesti.

Toteutuminen:

Tarkastuslautakunnan kokouksia on pidetty 8 kpl ja 2 arviointikertomuksen laatimistilaisuutta. Arviointikertomus luovutettiin kaupungin edustajille 25.5.2018.

Tarkastuslautakunta on kuullut toimintavuoden aikana seuraavia henkilöitä:

*Talous- ja hallintojohtaja Unto Vesamäki
Tekninen johtaja Vesa Savolainen
Kiinteistö Oy Haapajärven Vuokralat toimitusjohtaja Taina Ruhala
Haapajärven Yrityspalvelut Oy:n toimitusjohtaja Hannu Vuorela ja yrityskehittäjä Johanna Kaasinen*

Kuulemisissa on huomioitu painopistealueet.

Tarkastuslautakunta on valvonut sidonnaisuuksien Kuntalain 210/2015 mukaan tiettyjen kunnan luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden on ilmoitettava julkisesti sidonnaisuuksistaan. Säännöstä sovelletaan 1.6.2017 alkaen. Kuntalain 84 §:n mukaan sidonnaisuusilmoitukset tehtiin tarkastuslautakunnalle, joka valvoi ilmoitusvelvollisuuden noudattamista. Tarkastuslautakunta saattoi ilmoitukset valtuustolle tiedoksi (kuntalaki 121 §).

Sidonnaisuusilmoitukset julkaistiin julkisessa tietoverkossa osoitteessa www.haapajarvi.fi

Hallinnon ja talouden tilintarkastajana on toiminut KPMG Julkishallinnon Palvelut Oy. Alkuvuoden

vastuullisena tilintarkastajana on toiminut JHT, KHT Elina Pesonen ja uuden kilpailutuksen jälkeen vv. 2018-2021 vastuullisena tilintarkastajana toimii JHT, KHT Tapio Raappana. Vuoden 2018 tarkastukseen oli varattu 12 päivää.

Tarkastuslautakunnan talousarvion toteutuminen:

	TP16	TP17	TA18	TP18	Tot %
Menot	10768	15256	21040	17328	82,36
Tulot					
Netto	10768	15256	21040	17328	82,36

Tasavallan presidentti myönsi 27.6.2018 pitäjänneuvoksen arvonimen Maritta Niskalle

Vuoden 2018 haapajärvinen Asko Argillander

HALLINTOPALVELUT

Vastuualueet: yleishallinto, elinkeinotoimi ja Sellaanepalvelut

Toimielin: kaupunginhallitus

Kaupunkistrategian mukaiset tavoitteet:

1. Hyvät palvelut
 - kaupungin perustehtävän ydintä ja keskeinen osa strategiaa.
 - tärkeitä vetovoimatekijöitä sekä nykyisille että tuleville asukkaille.
 - tuottaminen edellyttää tasapainoista kuntataloutta ja valtuuston hyväksymän talousohjelman toteuttamista.
2. Työpaikkamäärän kasvattaminen
 - olemassa olevien yritysten kasvu ja kehittyminen
 - uusien yritysten perustaminen
 - yritysten siirtyminen paikkakunnalle
 - kauppakeskuksen ja torialueen toteuttaminen sekä muun liikerakentamisen lisääminen
3. Osaava työvoima
 - ammattikorkeakoulutuksen sekä toisen asteen ammatillisen koulutuksen kehittäminen maakunnan eteläosassa
 - paikkakunnan toisen asteen koulutuksen monipuolistaminen
 - työnantajien tarpeiden mukaisen koulutuksen järjestäminen esim. työvoimapolitiisena koulutuksena
4. Myönteinen kuntakuva
 - vaativa ja pitkäaikainen prosessi yhteistyössä kaupungin, tytäryhtiöiden, yritysten, yhteisöjen asukkaiden panostuksella
 - henkilökunnan rekrytoinnissa hyvä asia
 - edesauttaa pendelöivien työntekijöiden muuttamista paikkakunnalle
 - hyvin hoidettu ympäristö olennainen osa myönteistä kuntakuvaa

YLEISHALLINTO

Vastuullinen viranhaltija: kaupunginjohtaja sekä talous- ja hallintojohtaja

Toiminnan kuvaus: Valtuusto päättää toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista sekä hallinnon järjestämisen, talouden ja rahoituksen perusteista.

Hallitus vastaa kaupungin hallinnosta ja talouden hoidosta, sen ohjauksesta ja seurannasta sekä

Palvelutuotannon periaatteet:

1. Kaupungin omana toimintana tuotettavat palvelut
 - asiakirjahallinnan ja muut hallintopalvelujen toimistopalvelut
2. Kuntayhtymältä ostettavat palvelut
 - kirjanpito ja palkanlaskenta
 - it –palvelut
3. Yhteistyössä alueen muiden kuntien kanssa tuotettavat palvelut
 - maaseutupalvelut
 - talous- ja velkaneuvonta
4. Yksityisiltä palvelujen tuottajilta ostettavat palvelut
 - elinkeinojen neuvonta- ja kehittämispalvelut (tytäryhtiö)
5. Valtion tuottamat palvelut
 - yleinen edunvalvonta
 - kuluttajaneuvonta

Voimassa olevat strategiat ja ohjelmat:

- Haapajärven kaupunki-, elinkeino- ja konsernistrategia 2020
- Konserniohjeet
- Henkilöstöohjelma
- Lastensuojeluohjelma
- Pohjois-Pohjanmaan Hyvinvointiohjelma
- Terveysten edistämishjelma
- Sisäisen valvonnan ohjeet
- Riskienhallintasuunnitelma
- Hankintaohjeet
- Tietoturvaohjelma
- Maapoliittinen ohjelma

valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta sekä valvoo kaupungin etua.

Keskushallinto vastaa keskitetystä asiakirjahallinnon ja monistuksen tehtävistä sekä talouden suunnitteluun ja seurantaan liittyvistä tehtävistä ja myös talousarvion laadinnasta sekä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laadinnasta. Lisäksi se huolehtii kaupunginhallituksen ja –valtuuston kokousasioista.

Henkilöstöhallinto sisältää kaupungin työntekijöiden työterveyshuollon, yhteisen koulutuksen sekä työsuojeluorganisaation ja yhteistyötoimikunnan toiminnan.

Talous- ja velkaneuvonnan palvelut ostetaan Ylivieskan kaupungilta.

Maaseutupalvelut ostetaan Pyhäjärven kaupungilta, jossa toimii kuntien yhteinen maaseutulautakunta (Pyhäjärvi, Haapajärvi ja Reisjärvi).

Kuntouttava työtoiminta vastaa pitkäaikaistyöttömien ohjauksesta ja valmennuksesta työelämään.

Tavoitteet ja toimenpiteet: Talousarviossa on varauduttu 15 kaupunginhallituksen kokoukseen, 6 kaupunginvaltuuston kokoukseen ja 8 iltakouluun. Sähköistä asiointia ja sähköisiä palveluja kehitetään edelleen. Kaupungin www-sivut uudistetaan vuoden 2018 aikana. Kaupungin palvelut kuvataan jatkossa Suomi.fi -palvelujen kautta, jonne on linkitys kaupungin www-sivuilta.

Kaupungin avustuksiin järjestöille on varattu 11.000 euron määräraha. Avustuksia saavat 4H-yhdistys 9.000 euroa ja lisäksi avustuksiin on varattu 2.000 euroa, mikä jaetaan kaupunginhallituksen erillisellä päätöksellä. Yksityiskohtainen luetelo haetuista ja myönnettyistä avustuksista on talousarvion liitteessä.

Ajankohtaisista asioista tiedotetaan henkilökunnalle mm. sähköpostilla ja tarvittaessa erillisellä tiedotteella ja asioita käsitellään säännöllisesti yhteistyötoimikunnassa.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt Terveydenhuoltolain edellyttämän Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen suunnitelman. HYTE-työryhmä on työstänyt em. ohjelmasta ikäryhmittäiset tavoitteet ja toimenpiteet. Kolmas sektori merkittävänä yhteistyökumppanina ja toimijana on edustettuna työryhmässä. Vastuutahot on nimetty. Vuoden mittaan pidettävissä kokouksissa seurataan toimenpiteitten toteutumista. Hyvinvointikertomus kuvaa, sekä hyvinvointitilannetta että kaupungin oman hyvinvointipolitiikan toteutumista ja tuloksia. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen asiaa raportoidaan kaupunginvaltuustolle vuosittain.

Hyvinvointikertomus on sähköisessä muodossa ja eri päävastuualueet käyttävät tätä toiminnan suunnittelun eri vaiheissa. Toimenpide-ehdotukset otetaan huomioon talousarviossa ja –suunnitelmassa mahdollisuuksien mukaan.

Kaupungin henkilöstöä kannustetaan huolehtimaan terveydestään ja hyvinvoinnistaan mm. ilmaisain uimalipuun ja kuntosalivuoroin. Lisäksi kaupunki antaa mahdollisuuden henkilökunnalle ilmaiseen Jokilatvan opiston kurssiin. Haapajärven kaupunki on julistautunut savuttomaksi työpaikaksi 1.9.2013. Henkilöstön työhyvinvoinnin edistämiseen on varattu 5.000 euron määräraha.

Työllisyysasiat ovat hallintopalveluiden talousarviossa, mistä lähetetään nettolaskutus muille päävastuualueille työllistettyjen määrän suhteessa. Kesätyöntekijöitä varten on varattu määräraha 50 koululaisen/opiskelijan kesätyöhön (à 300 euroa). Kuntouttava työtoiminta jatkuu kaupungin vakinaisena toimintana. Kuntouttavassa työtoiminnassa on kaksi ohjaajaa. Työtoiminnan sisältöä ja toimintatapoja kehitetään jatkuvasti. Pitkäaikaistyöttömien työmarkkinatuen kuntaosuuteen on varattu 330.000 euron määräraha.

Kaupunki on ottanut vastaan alaikäisiä, yksin maahan tulleita pakolaisia. Heitä varten on perustettu perheryhmäkoti Vuokratalojen omistamaan kiinteistöön. Osa perheryhmäkodista muutetaan vuoden 2018 aikana tukiasunnoiksi, koska osa siellä asuvista pakolaisista saavuttaa täysi-ikäisyyden. Perheryhmäkodin ja tukiasuntojen toiminnasta vastaa Sos-lapsikylä säätiö. Kaupunki saa toimintaan kotoutumislain mukaiset korvaukset.

***Toteutuminen:** Kaupunginhallituksen kokouksia on ollut 17, valtuuston kokouksia 6 ja iltakouluja on pidetty 10. Vuoden aikana on otettu käyttöön uudistetut kaupungin www-sivut, päivitetty Suomi.fi sivustoilla olevia kaupungin palveluja ja aloitettu TOS-projekti, jonka tähtäimenä on sähköisen arkistoinnin käyttöönotto uuden Tietohallintolain mukaisesti.*

Kaupungin koti-sivuilla, facebookissa ja twitterissä on tiedotettu säännöllisesti ajankohtaisista asioista. Avustukset on maksettu talousarvion ja päätösten mukaisesti.

Yhteistyötoimikunta on kokoontunut vuoden aikana 7 kertaa käsittelemään henkilöstöä koskevia ja muita ajankohtaisia asioita. Henkilökuntaa on informoitu myös sähköpostilla ajankohtaisista asioista. Henkilökunta on käyttänyt hyvin kaupungin tarjoamia mahdollisuuksia ilmaiseen Jokilatvan opiston kurssiin, uimahallin käyttöön sekä kuntosalivuoroja.

Terveyden- ja hyvinvoinnin työryhmä on kokoontunut säännöllisesti. Työllistämisasiat on hoidettu hallintopalvelujen toimesta. Velvoitetöyllistettävien määrä on ollut kasvussa. Samoin muita työllistettäviä on kaupungilla ollut enemmän kuin aikaisempina vuosina. Koululaisia ja opiskelijoita

otettiin kesätöihin 93 henkilöä. Suomenselän Osuuspankki antoi kesätyöntekijöiden palkkaamiseen 9.000 euroa. Kuntouttavassa työtoiminnassa on ollut keskimäärin 73 henkilöä/kk, yhteensä 104 eri henkilöä. Työttömyyden aikaista työmarkkinatukea maksettiin Kelalle 293.474 euroa. Kaupunginhallituksen myöntämää työllistämistukea

yrityksille on käyttänyt yksi yritys vuoden aikana.

Maahanmuuttajien perheryhmäkodin ja tukiasumisyksikön toiminta on muuttunut pelkästään tukiasumiseksi. Sopimus on voimassa Sos -Lapsikyläsäätiön kanssa ja Ely -keskuksen kanssa elokuun 2019 loppuun saakka.

Mittarit

	TP16	TP17	TA18	TP18
Hallintopalvelujen henkilökunta	6	6	4	6
Kaupungin vakinaisen henkilökunnan vakanssien lkm	283	283	283	283
Työterveyshuollon nettomenot	67 408	77 554	65 000	62 160
Valtuuston kokouksia	6	9	6	6
Hallituksen kokouksia	14	14	15	17

ELINKEINOTOIMI

Vastuullinen viranhaltija: kaupunginjohtaja

Toiminnan kuvaus: Kaupunki ostaa elinkeinosekä yritysten neuvonta- ja kehittämispalveluja Haapajärven Yrityspalvelut Oy:ltä. Nivala- Haapajärvi seutukuntayhdistys Nihak ry:ltä ostetaan aluekehityksen ja muita kehittämispalveluja, jotka toteutetaan pääasiassa hankkeiden muodossa. Hankkeet ja projektit sisältävät kaupungin maksu-osuudet muiden hallinnoimiin projekteihin. Kaupungin hanketoiminta monipuolistuu, koska yrityspalvelut ovat hakeneet ja hakevat hankkeita eri tarkoituksiin.

Tavoitteet ja toimenpiteet: Elinkeinoelämän edistämiseksi tavoitteena on turvata olemassa olevien yritysten toimintaedellytyksiä ja edistää uusien työpaikkojen syntymistä. Seutukunnalle maksetaan elinkeinojen kehittämistehtävien hoidosta 18.000 euroa. Seutukunnalle maksettava jäsenmaksu vuonna 2018 on 15,50 euroa/asukas, mikä on yhteensä 115.000 euroa ja se siis käytetään aluekehitykseen liittyvään hanketoimintaan. Haapajärven Yrityspalvelut Oy:lle on varauduttu maksamaan avustusta 130.000 euroa vuonna

2018. Panostus yrityspalvelujen toimintaan perustuu valtuuston päätökseen. Yrityspalvelut raportoiivat konserniohjeen mukaisesti kaupunginhallitukselle toiminnastaan ja elinkeinopalveluista.

Kaikkien tytäryhtiöiden asioista pidetään iltakoulu valtuustolle maaliskuussa.

Kaupungin sijoitusten nettotuotto lisää sijoitusten pääomaa. Sijoituksia käytetään tarvittaessa valtuuston erikseen päättämiin, pääsääntöisesti investointikohteisiin.

Hankkeissa ja projekteissa, jotka kohdistuvat eri kohderyhmiin ja toimialoihin, tavoitteena on kehittää kaupungin elinkeinoelämää, asukkaiden osamista ja elinympäristön tilaa. Yksityiskohtainen luettelo projekteista on talousarvion liitteenä.

Kaupungin osallistumisesta projekteihin päättää kaupunginhallitus. Kaupunginjohtaja tai päävastualueen johtaja voi kuitenkin päättää osallistumisesta projektiin, jos sen kuntaosuus koko hankkeen aikana on enintään 6.000 euroa. Edellytyksenä on, että talousarvioon on varattu määräraha tarkoitusta varten.

Toteutuminen: Seutukunnalle on maksettu elinkeinojen kehittämistehtävien hoidosta vuoden aikana 29.040 euroa ja Haapajärven Yrityspalveluille on maksettu yhteensä 130.000 euroa.

Hankkeissa ja projekteissa on maksettu kuntasuuksia yhteensä 79.256 euroa vuonna 2018.

Mittarit

	TP16	TP17	TA18	TP18
Väkiluku	7 331	7 251	7 350	7 149
Nettomuutto	-107	-65	*	-109
Työpaikat	3 149	3 104	*	3013
Työttömyysaste (%)	11,8	9,8	*	8,1
Vuosikate €/asukas	159	316	256	5
Verotulot €/asukas	3 156	3 138	3 187	3 240
Valtionosuudet €/asukas	3 247	3 257	3 211	3 282
Projektien nettomenot (€)	79 794	82 609	136 680	77 065

* -merkinnällä ei vielä virallista tilastotietoa

SELÄNNEPALVELUT

Vastuullinen viranhaltija: kaupunginjohtaja

Toiminnan kuvaus: Kaupunki ostaa Peruspalvelukuntayhtymä Selänteeltä sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut, erikoissairaanhoidon palvelut sekä ympäristöterveydenhuollon, ympäristönsuojelun, maa-aineslain, rakennusvalvonnan ja korjausneuvonnan palvelut. Lisäksi kaupunki ostaa Selänteeltä (Tukipalveluyksikkö Selma) kirjanpidon ja palkanlaskennan palvelut sekä it-palvelut.

Tavoitteet ja toimenpiteet: Palvelut ostetaan palvelutasosuunnitelman ja vuosittaisen vuosisuunnitelman mukaisesti. Kaupungin maksuosuus Ppky Selänteelle vuodelle 2018 on 27.922.491 euroa.

Lisäksi sosiaali- ja terveystoimelle sekä ympäristöterveydenhuollolle, ympäristönsuojelulle ja rakennusvalvonnalle aikaisemmin kuuluneita eläkemenerusteisia eläkemaksuja ja varhe –maksuja sisältyy hallintopalvelujen talousarvioon 545.000 euroa.

Toteutuminen: Ppky Selänteelle maksettiin loppuvuodesta lisäennakko 322.181 euroa. Ta-muutoksissa varauduttiin Selänteelle 1.062.300 euron lisämäärärahalla. Koko vuoden toteutuminen Selänteeseen maksuosuudessa oli 28.524.192,74 euroa. Loppulasku Selänteelle oli 378.024,15 euroa, joten ta-muutoksilla korjattu talousarvio määrä-raha alitettiin 460.598,26 eurolla.

Eläkemenerusteisissa eläkemaksuissa tuli säästöä 7.384 euroa, mutta varhe -maksuissa tuli ylitystä 8.275 euroa. Pitkäaikaistyöttömien eläkeselvityksiä maksettiin 15.564,54 euroa.

Mittarit

Maksuosuus euroa/asukas	TP16	TP17	TA18	TP18
Hallinto ja tukipalvelut	109,36	104,25	118,07	102,43
Hyvinvointipalvelut	932,51	833,68	945,21	929,08
Terveys- ja vanhuspalvelut	2 800,06	2 658,08	2 671,65	2 898,78
Ympäristö- ja rakennusvalvontapalvelut	52,95	50,90	64,05	57,71
Maksuosuus yht. euroa/asukas	3 894,88	3 646,91	3 798,98	3 989,96

Hallintopalvelujen talousarvion toteutuminen:

	TP16	TP17	TA18	TP18	Tot %
Menot	31 313 909	30 030 412	32 516 881	31 994 899	98,39
Tulot	574 833	1 354 012	1 289 900	1 171 425	90,82
Netto	30 739 076	28 676 400	31 226 981	30 823 474	98,71

Viestivoitto (KLL:n Oulun eteläisen piirin peruskoululaiset)

Haapajärven yläaste

Väliojan koulu 7 maan Erasmus+
hankkeessa

Pohjois-Suomen Unesco koulujen vierailu

SIVISTYSPALVELUT

Vastuualueet: perusopetus, lukio, vapaa-ajan koulutus, vapaa-aikapalvelut, varhaiskasvatus, ruokapalvelut sekä tukipalveluna kouluttimisto/joukkoliikenne.

Toimielin: sivistyslautakunta

Tilivelvollinen viranhaltija: sivistysjohtaja

Kaupunkistrategian mukaiset tavoitteet:

Hyvät palvelut

-Hyvät palvelut ovat kaupungin perustehtävän ydintä ja keskeinen osa strategiaa
-Lukioyhteistyön lisääminen naapurikuntien kanssa

-Toisen asteen yhteistyön lisääminen

Työpaikkamäärän kasvattaminen

Osaava työvoima

-Hyvät kaupungin peruspalvelut ja myönteinen kuntakuva
-Koulutuspalvelujen turvaaminen ja jatkuva kehittäminen

Myönteinen kuntakuva

-Kulttuuri- ja liikuntakaupungin markkinointi (mm. tapahtumat, näyttelyt ja kilpailut)

Toimenpiteet: Erityisesti lasten ja nuorten elinoloja ja elämänhallinnan edellytyksiä parannetaan käytännön yhteistyöllä eri sidosryhmien kanssa osana Haapajärven kaupungin Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen suunnitelmaa.

Sivistyspalveluissa näihin toimiin vastataan mm. ostamalla kouluterveyskysely joka toinen vuosi (2017). Sen tuloksien mukaan tehdään linjanvetoja lähivuosien strategioista. Koulupsykologi yhdessä koulukuraattorin, -terveydenhoitajan ja -lääkärin kanssa muodostavat oppilashuollon kanalta olennaisen ytimen.

Palvelutuotannon periaatteet:

KOULUTOIMISTO

Vastuullinen viranhaltija: sivistysjohtaja

Toiminnan kuvaus: Koulutoimisto huolehtii koulutuksesta ja sen suunnittelusta sekä Haapajärven kaupungin ylläpitämien oppilaitosten toiminnasta. Koulutoimisto sisältää hallinto- ja toimistopalvelut, joukkoliikenteen ja erilaisten hankkeiden hallinnoinnin.

Tavoitteet ja toimenpiteet: Haapajärven kaupunki panostaa koulutukseen kaikissa ikä- ja väestöryhmissä ja koulutus on Haapajärven tärkeä kehittämisväline.

Koulutoimisto koordinoi tätä toimintaa huolehtimalla suunnittelu- ja kehittämistyön jatkuvuudesta,

1. Kaupungin omana toimintana tuotettavat palvelut

-Perusopetus

-Varhaiskasvatus

2. Yhteistyössä alueen muiden kuntien kanssa

tuotettavat palvelut

-Toisen asteen koulutuksen ylläpitojärjestelmä

-Ruokapalvelut tuotetaan omana tuotantona tai alueellisesti

-Kansalaisopisto (Jokilatvan opisto), musiikki- ja tanssiopistopalvelut ja avoin yliopisto

-Kirjasto

-Kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalvelut tuotetaan omana tuotantona tai alueellisesti

-Joukkoliikenne

-Selvitetään kaupungin omana toimintana tuotettavien palvelujen tuottamista yhteistyössä alueen muiden kuntien kanssa

Voimassa olevat strategiat ja ohjelmat:

-Perusopetuksen opetussuunnitelma-Lukion opetussuunnitelma

-Esiopetussuunnitelma

-Taiteen perusopetuksen opetussuunnitelma

-Perusopetuksen valmistavan opetuksen opetussuunnitelma

-Aikuisten perusopetussuunnitelma

-Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan toimintasuunnitelma

-Oulun eteläisen kirjastostrategia 2015 – 2020

-Nivala-Haapajärven ja Ylivieskan seutukuntien kuntien liikuntatoimien ja – palveluiden kehittämisohjelma

-Jokilatvan opiston perussopimus 2010

-Selänne kuntien perusopetuksen laatukäsikirja

-Selänteen koulujen tieto- ja viestintätekniikan opetuskäytön strategia 2016 - 2018.

-Varhaiskasvatussuunnitelma

seurannan toteuttamisesta ja tulosten analysoinnista sekä henkilöstöressurssien ja taloudellisten toimintaedellytysten turvaamisesta. Se on aloitteellinen ja aktiivinen palvelukeskus.

Joukkoliikenteen suunnittelua jatketaan eri yhteistyötahojen (mm. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, Liikenneturva, alueen muut kunnat, peruspalvelukuntayhtymä Selänne, kaupungin eri hallintokunnat, asukkaat) kanssa. Tavoitteena on nykyisen palvelutason säilyttäminen.

Haapajärven kaupunki on mukana

Nivala-Haapajärven seudun liikenneturvallisuustoimija hankkeessa.

Toteutuminen: Sivistyslautakunta hyväksyi perusopetuksen opetussuunnitelman muutokset,

uuden aikuisten perusopetussuunnitelman ja sivistyspalveluiden valvontasuunnitelman 2018 – 2019 sekä esiopetusjärjestelyt lukuvuodelle 2018 – 2019 että sopimukset työpajapalvelujen ja etsivän nuorisotyön järjestämisestä Jokilaaksojen Nuorten Tuki ry:n kanssa vuosille 2019 – 2021.

Sivistyslautakunta päätti varhaiskasvatuksen aska- maksujen ja perhepäivähoitajien kustannus- korvauksista. Päiväkotia Satulaaksoon perustettiin

1.8.2018 alkaen uusi ryhmä Touhulit.

Sivistyslautakunta päätti varhaiskasvatuksen am- mattinimikemuutoksista 1.1.2019 alkaen ja hyväk- syi mm. Haapajärven koulujen tietojärjestelmien käyttöä säännöt.

Haapajärvi on mukana Oulun eteläisen alueen lii- kenneturvallisuustoimijat hankkeessa.

Mittarit

	TP16	TP17	TA18	TP18
Lautakunnan kokouksia	8	6	9	7

PERUSOPETUS

Vastuullinen viranhaltija: sivistysjohtaja

Toiminnan kuvaus: Perusopetus muodostaa yh- tenäisen toiminnallisen kokonaisuuden. Perusope- tusta annetaan Haapajärvellä yläasteella, Martin- mäen koululla ja kyläkouluilla (4).

Esiopetusmahdollisuus tarjotaan koko ikäluokalle. Esiopetusta annetaan Haapajärven hajautetun mallin mukaisesti erillisissä esiopetusryhmissä Martinmäen koululla, Parkkilan (Parkkilan ja Ok- saven esioppilaat) ja Tiiton kyläkouluilla sekä al- kuopetuksen yhteydessä Väliojan kyläkoululla.

Martinmäen koulun yhteydessä toimii kehitysvam- maisten opetus- ja päivähoitoyksikkö (harjaantu- misopetus) ja pienryhmäopetus. 7. – 9. vuosiluokkien erityisoppilaat on pääosin in- tegroitu yleisopetuksen ryhmiin. Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta järjestetään erillisen suunnitelman mukaisesti Martinmäen koululla.

Haapajärven yläaste järjestää perusopetuksen valmistavaa opetusta sekä aikuisten perusope- tusta. Yläasteen hallinnoima tuetun oppimisen yk- sikkö toimii perhekodissa aluksi määräaikaisena lv. 2017 – 2018.

Tavoitteet ja toimenpiteet: Perusopetuksen ta- voitteena on antaa oppilaille omien kykyjensä mu- kainen jatko-opintokelpoisuus. Kasvatuksen

tavoitteena on omaa elämäänsä hallitseva kansa- lainen. Oppimaan oppimisen taidot ovat tärkeä painopiste perusopetuksessa.

Opettajan rooli kiinnostuksen ja tiedollisen uteliai- suuden herättäjänä ja innostajana on lapsen ja nuoren elämässä keskeinen (toimiva opettaja-op- pilas -suhde). Lähes kaikki perusopetusta koske- vat kehittämisen tehtävät ovat luonteeltaan yhteis- työtä edellyttäviä, uusien yhteisten käytäntöjen ja ajattelutapojen luomista.

Yhtenäisen peruskoulun periaatetta toteutetaan käyttämällä luokanopettajia yläasteella ja aineen- opettajia kyläkouluilla ja Martinmäen koululla sekä sijoittamalla oppilaita ja opetusryhmiä joustavasti (esim. erityisopetus, kielen opetus, yhteiset opet- tajat, virkojen sijoituspaikat).

Esiopetusta kehitetään koulujen ja varhaiskasva- tuksen välisellä yhteistyöllä.

Rekrytoinnin ja täydennyskoulutuksen avulla var- mistetaan ammattitaitoinen ja pätevä henkilöstö.

Erityisopetuksen ja erityistä tukea tarvitsevien op- pilaiden opetus turvataan.

Koululaisten ohjattua aamu- ja iltapäivätoimintaa järjestetään erillisen suunnitelman mukaisesti.

Kansainvälisiä yhteistyöverkostoja ja käytännön opetustyötä kehitetään ja uudistetaan jatkuvasti

Peruskoulut jatkavat valtakunnallisessa Kiva Koulu-hankkeessa ja kerhotoiminnan kehittämis-hankkeessa ja 6. luokkalaiset Pohjois-Pohjanmaan Yrityskylähanke Pohjois-Suomen Unesco-koulujen Polaris-verkossossa ovat mukana Haapajärven lukio ja yläaste sekä Martinmäen koulu.

Väliojan koulu on mukana 7 maana Erasmus K2+ hankkeessa.

Kaikki peruskoulut ovat mukana Liikkuva koulu – toiminnassa ja se on koulujen yhteinen painopistealue. Lisäksi kouluilla on omia painopistealueita.

Opetushallitukselta on haettu jatkoa peruskoulujen Tukea tutorista – virtaa verkossa hankkeille.

Haapajärvi on mukana Nivala-haapajärvi ja Ylivieskan seutukuntien Osaava-opettajien täydennyskoulutushankkeessa.

Haapajärven yläaste jatkaa yhteistyötä Viron Värskan kunnan yhtenäiskoulun kanssa ja Venäjän Belomorskin koulu numero 1 sekä Arushan alueen Tansaniassa kanssa.

Koulurakentamisella ja kouluympäristön kehittämällä varmistetaan ajanmukaiset ja toimivat oppimisympäristöt.

Toteutuminen: Haapajärven yläasteella jatkui aikuisten perusopetus Monitoimitalon tiloissa sekä tuetun oppimisen yksikkö perhekodin tiloissa.

Koululaisten ohjattua aamu- ja iltapäivätoimintaa järjestettiin K.J. Ståhlbergin koululla.

Koulujen yhteisenä painopistealueena oli Liikkuva koulu osaksi Haapajärven pysyvää toimintaa hanke. Pohjois-Pohjanmaan aluehallintovirasto myönsi hankkeelle avustusta lv. 2017 – 2018 ja lv. 2018 – 2019.

Peruskoulut ovat mukana valtakunnallisessa Kiva Koulu hankkeessa. Lisäksi koulut ovat mukana valtakunnallisessa kerhotoiminnan kehittämis-hankkeessa sekä K.J. Ståhlbergin koulun 6. luokkalaiset ja kyläkoulujen 5. – 6. luokkalaiset Pohjois-Pohjanmaan Yrityskylän hankkeessa. Haapajärvi sai opetus- ja kulttuuriministeriöltä erityisavustusta koulunkäynninohjaajien palkkaamiseen lv. 2017 – 2018 ja opetushallitukselta lv. 2018 - 2019 resurssiopettajan palkkaamiseen.

Haapajärven yläaste jatkoi yhteistyötä Viron Värskan kunnan yhtenäiskoulun, Venäjän Belomorskin koulu numero 1 ja Maruvangon koulun Tansaniassa kanssa.

K.J. Ståhlbergin koulu ja Haapajärven yläaste olivat mukana Pohjois-Suomen Polaris-Unesco koulujen YTE III – elävät koulut hankkeessa, jota Haapajärvi hallinnoi. Hanke päättyi 31.12.2018.

Väliojan koulu on mukana seitsemän maan koulujen Erasmus K2+ hankkeessa.

Tukea tutorista – virtaa verkossa hanke jatkui.

Haapajärven yläasteella toteutettiin kesällä 2018 laajat rakennuksen ulkopuoliset sade- ja hulevesijärjestelmien sekä perustuksen korjaustyöt. Kotitalouden luokat siirtyivät syyslukukauden alussa väistötiloihin.

Perusopetuksesta vähennetään kahden opettajan palkkausmenoja vastaava summa myöhemmin kohdennettavalla tavalla 1.8.2018 alkaen. Vähennys kasvattaa ryhmäkokoja. Henkilökunnan vähennys toteutetaan siten, että se ei aiheuta vakituisten henkilöstön irtisanomisia.

Mittarit

	TP16	TP17	TA18	TP18
Tehokkuus				
€/ oppilas	7290	7639	7650	7800
Toiminnan laajuus (oppilaiden lukumäärä)				
0 – 6 luokat	736	713	713	710
7 – 9 luokat	327	329	327	331
Tunnit/ oppilas				
0 – 6 luokat	1,72	1,72	1,72	1,72
7 – 9 luokat	2,09	2,09	2,09	2,09
Opetusryhmien keskikoko				
0 – 6 luokat	17,6	18,0	18,0	18,0
7 – 9 luokat	18,6	18,6	19,0	19,0

LUKIO

Vastuullinen viranhaltija: Lukion rehtori

Toiminnan kuvaus: Haapajärven lukio on yleisivistävä, ylioppilastutkintoon johtava ja jatko-opintoihin valmentava päivälukio. Haapajärven lukio kuuluu Pohjois-Pohjanmaan etälukioverkostoon (eLukio). Etälukion kautta tarjotaan lukio-opintoja myös Haapajärven ammattiopiston opiskelijoille ja paikkakunnan aikuisopiskelijoille.

Yhdistelmätutkinnon suorittamiseksi on suunniteltu opintopolku Haapajärven ammattiopiston opiskelijoille. Opinnot johtavat 3 – 3,5 vuoden aikana suoritettuina kaksoistutkintoon tai 4 vuoden opintoina kolmoistutkintoon.

Haapajärven lukio on mukana alueen lukioden ja ammattikorkeakoulun yhteistyöyhtistyksen Eleven+ ry:n toiminnassa. Yhdistyksen tavoitteena on kehittää alueen koulutuksellista yhteistyötä ja koordinoida Oulun eteläisen alueen lukioden, Centria Ammattikorkeakoulun ja muiden korkeakoulujen koulutuksellisia yhteishankkeita.

Tavoitteet ja toimenpiteet: Haapajärven lukion tavoitteena on, että valtaosa lukion käyneistä pääsee kohtuullisessa ajassa jatkamaan opintojaan yliopistoissa tai ammattikorkeakouluissa, ja että loput saavat paikan perustutkintoon tuottavissa tai niihin valmentavissa oppilaitoksissa. Keväällä ylioppilaaksi kirjoittaneiden jatko-opintoihin sijoittaminen selvitetään vuosittain.

Haapajärven lukion painopisteitä ovat kansainvälisyys, uusien oppimismenetelmien ja teknologian

mahdollisuuksien hyväksi käyttäminen. Opetuksessa käytetään runsaasti digitaalisten oppimisympäristöjen tarjoamia mahdollisuuksia. Opettajien täydennyskoulutus on keskeinen tekijä pedagogian kehittämisessä.

Lukio on yksi maamme Unesco-kouluista, joiden toiminnassa otetaan huomioon Unescoon liittyvät asiat kuten globaalit kysymykset, ihmisoikeudet ja kulttuuriperintö. Lukio on mukana Pohjois-Suomen Unesco-koulujen Polaris-verkoston Yhdessä tekemään-hankkeessa (YTEIII).

Haapajärven ammattiopiston opiskelijoita opiskelee yhdistelmätutkintopolulla. Opintojen rahoitus hoidetaan toteutuneiden kustannusten mukaan.

Haapajärven lukio valittiin vuonna 2016 valtakunnalliseen lukioden kehittämisverkostoon (mukana on 84 lukiota). Opetushallituksen rahoittama Tu-beta tiedettä -hanke jatkuu kesään 2018 saakka.

Haapajärven lukio tarjoaa opiskelijoille pakollisten kurssien ja pienten vieraiden kielten oppikirjat lainakappaleina. Oppikirjainvestointi ja tehostettu lukion markkinointi ovat vaikuttaneet opiskelijamäärän myönteiseen kehitykseen viime vuosina. Opiskelijamäärä vaihtelee vuosittain 140-160 opiskelijan välillä riippuen yläkoulun päättävän luokan oppilaiden määrästä. Syksyllä 2017 lukiossa aloitti 54 uutta opiskelijaa. Lukion opiskelijoista 13 on kotoisin muualta kuin Haapajärveltä.

Kaupungin ja Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymän neuvottelut Haapajärven ammattiopiston liiketalouden osaston opetuksen siirtämisestä lukion tiloihin vaikuttavat toteutuessaan lukion vuokrakustannusten 40 % laskuun.

Lukiorakennus (Kirkkokatu 4) toimii päivälukion ja Jokilatvan opiston aikuiskoulutuksen käytössä. Jokilatvan opiston opetuksen osuus tiloissa on 10 %.

Toteutuminen:

Lukio on toiminut vuoden 2018 aikana tavoitteiden ja suunnitelmien mukaisesti. Opetushallituksen rahoittama Tubeta tiedettä –hanke päättyi kesäkuun 2018 lopussa. Hanke sisälsi sekä laitehankintoja että opettajien koulutusta. JEDUn Liiketalouden

koulutus siirtyi Lukion kanssa yhteisiin tiloihin 1.8.2018. Tilayhteistyö on pienentänyt lukion vuokraosuutta.

Lukion budjetista on tehty hankintoja tilayhteistyön takia, mm. kalustohankintoja opetustilojen uudelleenjärjestelyitä varten. Lukion oppikirjakirjastoon on tehty oppikirjaostoja lukion uuden opetussuunnitelman myötä.

Lukion budjetin toteutuma on vuoden 2018 lopussa 94,38 %.

Mittarit

	TP16	TP17	TA18	TP18
Tehokkuus				
€/ oppilas	7324	7639	7800	7688
Toiminnan laajuus (oppilaita) (*)	160(10)	146(6)	160(9)	138(6)
Tunnit/ oppilas	1,33	1,4	1,34	1,48

(* päivälukiolaiset (+ ammattiopiston kaksoistutkintoa suorittavat)

VAPAA-AJAN KOULUTUS

Jokilatvan opisto

Vastuullinen viranhaltija: kansalaisopiston rehtori

Toiminnan kuvaus: Koulutuspalveluja annetaan Jokilatvan opistossa. Jokilaaksojen musiikkiopisto ja Tanssiopisto Uusikuu toimivat itsenäisinä oppilaitoksina, joilla on oma hallinto ja rehtori.

Tavoitteet ja toimenpiteet: Jokilatvan opisto tarjoaa monipuolisia ja korkeatasoisia opiskelumahdollisuuksia. Opetuksen saatavuus turvataan hajauttamalla opetus koko toiminta-alueelle. Valtion-osuusleikkauksista huolimatta kokonaistuntimäärä pyritään pitämään vuoden 2017 tasolla. Muilla kustannussäästöillä pidetään kuntaosuudet vuoden 2017 tasolla ja hillitään kurssimaksujen ylisuuria nostopaineita.

Opetuksen pääpaino on käden taidoissa ja taideaineissa eli musiikissa ja kuvataiteissa. Terveys- ja liikuntakasvatusta tarjotaan laaja-

alaisesti eri ikä- ja kohderyhmille, pääpaino on terveyttä ja hyvinvointia edistävissä opinnoissa. Kansalaisten tietoyhteiskuntavalmiuksia edistetään tieto- ja viestintätekniikan opinnoilla. Kielten opetuksessa vastataan alueen koulutuskysyntään.

Jokilatvan opisto tarjoaa toiminta-alueellaan kuvataiteen ja käsityön taiteen perusopetusta. Tanssitaiteen perusopetuksen tuottaa Tanssiopisto Uusikuu.

Toteutuminen: Opetusta järjestettiin vuoden 2018 aikana 685 kurssilla 18 365 tuntia. Opiskelijoita (netto) oli vuoden aikana yhteensä 4 170, joista 79% oli naisia. Kursseille osallistui vuoden aikana yhteensä 9 853 opiskelijaa (brutto).

Opetuksen pääpaino oli musiikissa (38% tunteista), käden taidoissa (25%), liikunnassa ja terveydessä (18%) kuvataiteissa (9%) ja kielten opetuksessa (5%).

Taiteen perusopetusta järjestettiin kuvataiteissa ja käsityössä. Musiikin ja tanssitaiteen perusopetus toteutettiin suunnitelman mukaisesti Jokilaaksojen musiikkiopiston ja Tanssiopisto Uudenkuun kautta.

Mittarit (koko opisto)

	TP16	TP17	TA18	TP18
Tehokkuus				
€/asukas	36,97	38,45	36,75	39,40
€/oppilas	213,57	222,20	205,16	250,55
€/tunti	50,44	52,90	53,55	56,89
Toiminnan laajuus				
Oppilaita (netto)	4 655	4 618	4 750	4 170
Opetustunnit	19 709	19 414	18 200	18 365
Valtionos perustetunnit (OPM)	16 758	15 722	16 000	15 633
Opetusryhmien keskipitoisuus	14,4	15,1	13	14,38

Mittarit (Haapajärven osaston nettokustannukset)

	TP16	TP17	TA18	TP18
Tehokkuus				
€/asukas	10,44	14,06	8,25	14,74
€/oppilas	52,78	74,02	43,22	86,13
€/tunti	14,02	18,59	11,86	21,12
Toiminnan laajuus				
Oppilaita	1 482	1 413	1 400	1 255
Opetustunnit	5 577	5 625	5 100	5 117
Nettomaksuosuus	78 214	104 587	60 509	108 088

Kulttuuripalvelut

Vastuullinen viranhaltija: kansalaisopiston rehtori

Toiminnan kuvaus: Kulttuuripalvelut edistävät ja tukevat taiteen eri alojen harrastamista ja harjoittamista, taidepalvelusten tarjontaa ja käyttöä, kotiseututyötä ja paikallisen kulttuuriperinnön ja –ympäristön vaalimista ja edistämistä.

Tavoitteet ja toimenpiteet: Kulttuuripalveluiden tavoitteena on kuntalaisten henkisen ja sosiaalisen pääoman kasvattaminen ja osaltaan syrjäytymisen ehkäiseminen. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi luodaan edellytyksiä omaehtoiselle kulttuurin harrastamiselle sekä haapajärvisen identiteetin ja perinteen vahvistumiselle. Tuetaan järjestöjen järjestämiä tapahtumia

antamalla asiantuntija-apua ja tiloja käyttöön. Tiedotetaan haettavista avustuksista ja apurahoista ja jaetaan niitä talousarviomäärärahan puitteissa. Osallistutaan Haapajärvi-viikon järjestelyihin. Järjestetään vuotuiset kulttuuritapahtumat ja muita tapahtumia yhteistyössä kaupungin omien yksiköiden ja paikallisten toimijoiden, kuten seurakunnan, järjestöjen ja yhdistysten kanssa.

Kehitetään osallistavaa taidekasvatusta projektien ja työpajojen muodossa. Edistetään koulujen kulttuurikasvatusta.

Ylläpidetään ja kehitetään K.J. Ståhlbergin lapsuudenkotimuseon toimintaa. Aloitetaan museon mustavalkokuvien skannaus digitaaliseen muotoon ja diaesityksen tekeminen kuvista. Hankitaan museolle kuvien katseluun tarvittava laitteisto. Museo pidetään avoinna kesäkuun loppupuolelta heinäkuun loppuun ja muina aikoina sopimuksen

mukaan.

Jatketaan Teepiknik -tapahtuman kehittämistä yhteistyössä paikallisten toimijoiden kanssa. Jaetaan järjestelyvastuuta useammalle henkilölle kaupungin organisaatiossa ja yhteistyökumppaneiden kesken. Luodaan tapahtumasta jatkuva yhteisöllinen perinne.

Kartoitetaan yhteistyössä yhdistysten, harrasteryhmiä ja esiintyjien kanssa Taiteiden yö -tyyppisen tapahtuman järjestämistä syyskuksi.

Jatketaan kaupungin yleisilmeen kohentamista ja lisätään viihtyvyyttä toteuttamalla erilaisten ryhmien kanssa suunniteltuja katutaideteoksia alikulkuihin ja muihin maalattavaksi sopiviin pintoihin. Tehdään yhteistyötä teknisten palvelujen kanssa kohteiden kartoituksessa ja kunnostuksessa. Perustetaan työryhmä selvittämään pysyvien näyttelytilojen perustamista Haapajärvelle. Kuva taiteen, käsitöiden, historiallisten aineistojen, koelmien yms. lisäksi näyttelytiloissa voitaisiin esitellä myös paikallista teollisuutta, maataloutta, urheilusaavutuksia ja luontoa.

Kulttuuriavustukset ovat haettavina maaliskuussa.

Toteutuminen:

Kirjastolla on järjestetty kymmenen taidenäyttelyä. Lastenkinon -esityksiä päiväkotikäisille on ollut yhdeksän, koululaiskonsertteja kaksi, yleisökonsertteja kolme ja lastenteatteriesityksiä viisi, koululaisille ja opiskelijoille suunnattuja teatteriesityksiä yhdeksän, aikuisille suunnattuja teatteriesityksiä yksi, tanssiteatteriesityksiä kaksi sekä muita tapahtumia yhdeksän. Seurakunnan, järjestöjen ja koulujen kanssa on järjestetty veteraanipäivän ja itsenäisyyspäivän seppelleenlasku sekä itsenäisyyspäivän juhla. Seurakunnan, nuoriso- ja

liikuntapalvelujen ja järjestöjen kanssa on järjestetty Hiutalehipat -lastentapahtuma K.J. Ståhlbergin koululla. Kulttuurisalissa on järjestetty luentotilaisuus ja kirjastossa äänikirjan julkistamistilaisuus. Muiden tapahtumien järjestelyissä on tehty yhteistyötä kirjasto-, nuoriso- ja liikuntapalveluiden kanssa.

Paikallisia esiintyjiä ja toimijoita on tuettu konserttien, esitysten ja tapahtumien järjestelyissä, tilojen käytössä sekä tiedotuksessa.

Kulttuuripalvelut on liittynyt kaupungin hyvinvointityöryhmään. Kulttuurituottaja on Pohjois-Pohjanmaan kulttuurihyvinvointityöryhmän jäsen.

Museolla oli kesällä lainassa tietokone kuvaesitysten katselua varten. Syksyllä museolla kuvattiin videota ja yläkerran valokuvat. Video- ja kuvaesitykset julkaistaan vuoden 2019 aikana.

Teepiknik 2018 järjestettiin 6.7. Tapahtuman monipuolinen ohjelmisto keräsi väkeä Ronkaalan rantaan

Aloitettiin Taitava Haapajärvi -tapahtuman suunnittelu paikallisten toimijoiden kanssa. Ensimmäinen tapahtuma toteutetaan vuonna 2020.

Käynnistettiin kulttuurikasvatussuunnitelman laatiminen yhteistyössä kirjaston, nuorisopalveluiden ja Jokilatvan opiston kanssa.

Näyttelytilojen perustamisesta Haapajärvelle on keskusteltu erilaisilla kokoonpanoilla ja asian eteen työskentelyä jatketaan vuonna 2019.

Kulttuuriavustukset olivat haettavina maaliskuussa.

Mittarit

	TP16	TP17	TA18	TP18
Tapahtumat (konsertit, näyttelyt, teatteriesitykset, lastenkinot)	60	61	60	51
Tapahtumissa osallistujia	11 000	10 000	10 000	8 708
Teatterisalin käyttö/v (käyttökerrat)	200	229	200	182
Kokoustilan käyttö/v (käyttökerrat)	140	140	140	161
Museossa kävijöitä	400	311	400	390

RUOKAPALVELUT

Vastuullinen viranhaltija: ruokapalvelujohtaja

Toiminnan kuvaus: Kaupungin ruokapalvelut on nettobudjetoitu vastuualue, joka toimii osana kaupungin sivistyspalveluja. Ruokapalvelujen vastuualue koostuu valmistus- ja palvelukeittiöistä. Selänteen perusturvapalvelujen kuntayhtymän Haapajärven yksiköihin tuotetaan niissä tarvittavat ateriapalvelut palvelusopimusten mukaisesti. Ruokavalmistuskeittioita on 3 kpl. Palvelukeittioita on 6 kpl. Kevennetyssä valmistuksessa on Karjalahden palvelukeskuksen keittiö. Ruokapalveluilla on 24 työntekijää.

Tavoitteet ja toimenpiteet: Ruokapalvelujen tavoitteena on ylläpitää ja edistää asiakkaitensa ravitsemuksellista hyvinvointia, tarjoamalla asiakkailleen monipuolista ja maukasta perusruokaa.

Selänteen peruspalvelukuntayhtymän ruokapalvelut toimitetaan laadittujen palvelusopimusten mukaan. Tarvittaessa aterioiden rakennetta muunnetaan asiakkaalle sopivaksi (esimerkiksi pehmeä tai sosemainen ruokavalio).

Ruokapalveluiden asiakkaille annetaan tietoa terveellistä elämäntavoista, ohjaamalla asiakkaita maistelemaan erilaisia salaatteja ja kasviksia ja toteuttamalla erilaisia teemapäiviä. Ruokapalvelujen keittiöillä on käytössä kuuden viikon kiertävä ruokalista, joka vaihtuu vuosittain syyskuun alussa.

Palvelusopimukset ja palvelunkuvaukset määrittävät ruokapalveluiden toimintaa.

Ruokapalvelujen työntekijöillä on ollut tavallista

enemmän pitkäaikaisia sairaslomia ja on ollut vaikeuksia löytää keittiöille sijaisia. Tavoitteena on, että

saataisiin sairaslomat vähenemään ja yritetään saada opiskelijoita työssäoppimisjaksolle keittiöille, että saataisiin heistä tulevaisuudessa sijaisia.

Jamix -tuotannonohjausjärjestelmän käytössä siirytään pilvipalveluihin, joten tavoitteena on tehostaa ohjelman käyttöä valmistuskeittiöillä.

Järjestetään työntekijöille kahden päivän koulutus kesäkuussa 2018. Osallistutaan naperoleirin ruokailun järjestämiseen heinäkuun 2018 loppupuolella kaupungin sopimuksen mukaisesti.

Toteutuminen:

Asiakastytytyväisyyskysely tehtiin tänä vuonna yläasteen oppilaille ja henkilökunnalle. Ruokalista uusittiin syyskuun alussa jokaiselle asiakasryhmälle. Koulupuolen ruokapalveluhenkilöstö oli töissä Naperoleirillä 23. – 29.7.2018 ja kaupungin joulupuuroituksen järjestämisessä 16.12.2018.

Järjestettiin palveluvastaaville siivouskoulutusta ja ruokapalveluhenkilöstölle paloturvallisuuskoulutusta.

Työnkierrossa on ollut kaksi työntekijää.

Palvelukeskuksen ruokailijamäärä väheni syyskuun alusta, kun osa asukkaista muutti palvelukoti Attendo Ruusulaan. Palvelukeskuksesta siirtyi yksi työntekijä terveyskeskukseen.

Terveyskeskuksesta kotiin toimitettavien aterioiden määrä on vuoden 2018 aikana lisääntynyt.

Valmisteltiin ruokapalvelujen siirtymistä tekniselle puolelle ja yhdistymistä siivouspalveluihin vuoden 2019 alusta. Ruoka- ja siivouspalvelujen nimeksi vaihtui ateria- ja puhtauspalvelu

Mittarit

Suoritteet/vuosi/kpl	TP16	TP17	TA18	TP18
perusturvapalvelut	244376	242138	233953	244079
sivistyspalvelut	261349	279042	274630	273698
Elintarvikemäärä-rahast/v				
perusturvapalvelut	433399	442690	440000	427559
sivistyspalvelut	285342	309630	305000	283809
Suoritteiden keskihinta/kpl 3,73				
perusturvapalvelut	4,28	4,37	4,35	4,35
sivistyspalvelut	2,83	3,25	3,16	3,10
Kouluaterian hinta	2,46	2,59	2,82	2,63

VARHAISKASVATUS

Vastuualueen johtaja: Varhaiskasvatuksen johtaja

Toiminnan kuvaus: Varhaiskasvatuspalvelut vastaavat Haapajärven perheiden tarpeisiin järjestämällä varhaiskasvatuspalveluita lapsille, kunnassa esiintyvää tarvetta vastaavasti. Varhaiskasvatusta annetaan Haapajärvellä päiväkodeissa ja perhepäivähoidossa.

Tavoitteet ja toimenpiteet: Tehdään nimikemuutokset erityisvarhaiskasvatuksen osalta vastamaan uutta varhaiskasvatustakia: Varhaiserityiskasvatus ja henkilöstönä varhaiserityisopettaja (VEO).

Varhaiserityiskasvatusta tarvitsevien lasten hoito järjestetään integroiden normaaleihin päivähoitoryhmiin. Lapsen erityistarpeet huomioidaan hoitopaikkasijoitusta tehtäessä. Tarvittaessa lapsiryhmän kokoa pienennetään tai ryhmään lisätään henkilökuntaa (ryhmäavustaja tai tarvittaessa henkilökohtainen avustaja). Varhaiserityisopettaja (VEO) on käytettävissä varhaiskasvatuksen toimipisteissä konsultaatio- ja ohjausperiaatteella.

Varhaiskasvatussuunnitelma tehdään jokaiselle lapselle henkilökohtaisesti, yhteistyössä huoltajien kanssa, lapsen kasvatuksen, opetuksen ja hoidon

toteuttamisen pohjaksi. Lisäksi suunnitelmaan kirjataan lapsen tarvitsema tuen tarve, tukitoimenpiteet ja niiden toteuttaminen.

Kuntakohtainen ja lapsen henkilökohtainen varhaiskasvatussuunnitelma ovat käytössä opetushallituksen antamien ohjeiden mukaisesti 1.8.2017 alkaen.

Lasten hoitotuki maksetaan perheille KELA:n perusteiden mukaisesti, jotka eivät ole kunnallisen päivähoidon piirissä ja järjestävät lastensa hoidon itse.

Painopistealueet:

Varhaiskasvatuksen pedagoginen kehittäminen
-Vasu2017:n mukaiset kuntakohtainen ja lapsen varhaiskasvatussuunnitelmat ovat aktiivisessa käytössä

-perheiden kanssa vahva yhteistyö
-toiminnan ja johtamisen pedagogiikan lisääminen

Osallisuuden lisääminen

-lasten ja huoltajien osallisuuden lisääminen päivittäisen toiminnan suunnittelussa, toteuttamisessa ja arvioinnissa

Toimitaan lasten ja perheiden terveyttä ja hyvinvointia edistäen

-Lapset puheeksi – työmenetelmä käytössä 3 vuotta täyttävien lasten perheiden kanssa

-henkilöstön työhyvinvoinnin tukeminen

-huolehditaan rakennusten ja tilojen hyvästä kunnosta sekä hoitotilojen turvallisuudesta

Kaupunginhallituksen esitykseen on vähennetty 3 työntekijän palkkausmenot 1.8.2018 alkaen. Vähennys on mahdollista toteuttaa kasvattamalla varhaiskasvatuksen ryhmäkokoja asetuksen mukaiseen ylärajaan (laskennallinen päiväkotiryhmän koko kasvaa 21 lapsesta 24 lapseen). Henkilökunnan vähennys toteutetaan siten, että se ei aiheuta vakituisten henkilöstön irtisanomisia

Mittarit

	TP16	TP17	TA 18	TP18
Lapsia päivähoidossa				
31.12. tilastopäivänä	232	227	223	218
1.1.–31.12. aikana	389	328	Ohjelma vaihtunut	336
Lapsia yhteensä lastenhoidontu- kien piirissä Kotihoito	2235	1897	2300	1599
Yksityinen hoito	243	160	240	210
Osittainen tuki	156	165	150	119

Päiväkodit

Vastuullinen viranhaltija: Päiväkodin johtaja (Satakieli ja Kartano) tai varhaiskasvatuksen johtaja (Satulaakso).

Toiminnan kuvaus: Haapajärvellä toimii 3 päiväkotia. Päiväkoti Satakieli on 87-paikkainen päiväkotikoti, joka on avoinna arkipäivisin, noin klo 6.30 -

17.30 välisenä aikana. Kartanon päiväkotikoti vastaa vuorohoidontarpeesta, ja siellä on yhteensä 42 hoitopaikkaa. Kartanon päiväkotikoti toimii tarvittaessa kaikkina viikonpäivinä ja ympäri vuorokauden. Päiväkoti Satulaakso vastaa esikoululaisten aamu- ja iltapäivähoidosta sekä 20 tunnin varhaiskasvatusoikeuden mukaisen varhaiskasvatuksen järjestämisestä. Satulaaksossa on 37-hoitopaikkaa.

Mittarit

	TP16	TP17	TA18	TP18
Läsnäolopäivät:				
Päiväkoti Satakieli	14977	15471	14900	15721
Kartanon päiväkotikoti	5849	6181	6000	6756
Päiväkoti Satulaakso	4627	4923	4700	6583

Perhepäivähoito

Vastuullinen viranhaltija: Varhaiskasvatuksen ohjaaja osa-aikaisena (50%)

Toiminnan kuvaus: Perhepäivähoitoa järjestetään hoitajan kotona tapahtuvana perhepäivähoitona sekä kolmiperhepäivähoitona joko yhden lapsen kotona tai useammassa perheessä vuorotellen.

Mittarit

	TP16	TP17	TA18	TP18
Läsnäolopäivät:				
Perhepäivähoito	8121	8424	7500	7437
Kolmipph	1051	1732	800	0

Toteutuminen/varhaiskasvatus:

Varhaiskasvatuksen painopistealueet ovat toteutuneet suunnitelman mukaisesti. Varhaiskasvatussuunnitelmat on tehty kaikille lapsille kattavasti, Lapset puheeksi -keskustelut ovat käytössä työkaluna, lapsen ja perheen osallisuuteen on kiinnitetty huomiota ja mahdollisuuksia lisätty, elokuussa valmistunut "Kasvattajan käsikirja" otettu käyttöön lokakuussa 2018 ja se tukee henkilökunnan osaamista ja työntekoa.

Kaupunginhallituksen säästötavoitteen (47 000 € ajalla 1.8. - 31.12.2018) saavuttamiseksi perustettiin 1.8.2018 alkaen päiväkotikoti Satulaaksoon päiväkotiryhmä Touhulit ja sinne on keskitetty kaikkien 20-tuntisen varhaiskasvatusoikeuden piirissä

olevien lasten hoito sekä perhepäivähoidon lasten resurssihoito työajan tasoitusvapaiden osalta. Tällä toimenpiteellä on tehostettu hoitopaikkojen käyttöä myös Satakielen ja Kartanon päiväkodeissa. Säästöjä on saatu myös noudattamalla varhaiskasvatuslain mukaisia hakuajoja sekä sijoittamalla lapset hoitajan kotona tapahtuvaan perhepäivähoitoon sekä olemassa oleviin päiväkoteihin.

Säästötavoite toteutuu varhaiskasvatuksen talousarvion loppusummassa.

Talousarvion toteutumisesta kannattaa huomioida, että:

- Asiaksmaksukertymä jää 1.1.2018 sekä 1.8.2018 voimaan tulleiden

varhaiskasvatuksen asiakasmaksulakimuutosten takia toteutumatta (-112 390,40€)

Lakimuutokset tulivat tiedoksi vasta vuoden 2018 talousarvion tekemisen jälkeen eivätkä olleet ennakoitavissa.

- Lastenhoidon tuet eivät toteudu suunnitellusti. Säästöä kertyy yhteensä 197 084,16€. Tässä näkyy syntyvyyden väheneminen Haapajärvellä, joka ei vielä ole vaikuttanut varhaiskasvatuksen piirissä olevien lasten määrään merkittävästi.

Lisäksi varhaiskasvatuksen henkilöstön erilaiset palkalliset työlomat aiheuttavat sijaishenkilöstön palkkauskustannuksia (suurimpina vuosilomat, sairauslomat, palkalliset äitiyslomat). Sijaiskustannuksia on kuitenkin saatu pienemmäksi määräämällä palkatuilla kahdella resurssihoitajalla, jotka on sijoitettu päiväkotia Satakieleen ja Kartanoon. Varhaiskasvatuslain mukaisesti poissaoloihin on palkattava lasten ja henkilökunnan suhdeluvun perusteella tarvittaessa sijaiset, ylityksiä suhdelukuihin ei saa suunnitella. Vuonna 2016 palkallisia keskeytyksiä oli yhteensä 3894 päivää, vuonna 2017 yhteensä 4011 päivää ja 1.1.-

31.12.2018 ajalla yhteensä 3863 päivää.

Varhaiskasvatuksen ryhmäkoot ovat Satakielellä ja Satulaaksossa edelleen laskettuina suhdeluvuilla 4/1 (alle 3-vuotiaat) tai 7/1 (yli 3-vuotiaat), perustuen ympäristötarkastajan antamaan lausuntoon 9.4.2018.

Päiväkotia Kartanon osalta ryhmäkokoselvitys on edelleen kesken, syynä vuodesta 2015 alkaen ilmaantuneet oireilut ja sisäilmatyöryhmän työskentely niiden johdosta. Syksyllä 2018 sovittiin kattavista rakennetutkimuksista Kartanon tiloihin.

Tutkimukset toteutetaan tammikuussa 2019.

Lapsia on ollut vuoden aikana varhaiskasvatuksessa noin arvioitu määrä ja läsnäolopäiviä suurin piirtein saman verran kuin vuonna 2017. Kotihoidon tuen piirissä on vastaavasti ollut vähemmän lapsia.

Varhaiserityisopettajan virkaa ei ole täytetty eikä vastaavan ammattilaisen palveluja ole saatu hankittua ostopalveluna. Tältä osin Haapajärven varhaiskasvatus ei täytä varhaiskasvatuslain mukaisia velvoitteita.

VAPAA-AIKAPALVELUT

Vastuualueen johtaja: Kirjastotoimenjohtaja

Toiminnan kuvaus: Vapaa-aikapalvelujen tehtävänä on huolehtia kaupungin kirjasto- ja tietopalvelujen sekä nuoriso- ja liikuntapalvelujen tuottamisesta osana kaupungin sivistyspalveluja.

Kirjasto- ja tietopalvelut

Vastuullinen viranhaltija: Kirjastotoimenjohtaja

Toiminnan kuvaus: Haapajärven kaupunginkirjasto vastaa sekä Haapajärven että Pyhäjärven kaupunkien kirjastopalveluista.

Kirjastopalveluja tarjotaan Haapajärvellä pääkirjaston ja Pyhäjärvellä Pyhäjärven kirjaston sekä molemmissa kaupungeissa kirjastoauton sekä internetin välityksellä.

Haapajärven kaupunginkirjasto on kaikille avoin kulttuurin, tiedon ja sivistyksen keskus. Kirjasto tukee kokoelmillaan ja palveluillaan yhtäläisiä oikeuksia ja mahdollisuuksia elinikäiseen oppimiseen ja virkistäytymiseen.

Kirjastotilat ovat esteettömiä, viihtyisiä ja yhteisöllisyyttä tukevia.

Tavoitteet ja toimenpiteet:

Kirjasto edistää väestön yhdenvertaisia mahdollisuuksia sivistykseen ja kulttuuriin, edistää tiedon saatavuutta ja käyttöä, lukemiskulttuuria ja monipuolista lukutaitoa, mahdollisuuksia elinikäiseen oppimiseen ja osaamisen kehittämiseen sekä edistää aktiivista kansalaisuutta, demokratiaa ja sananvapautta.

Pääsääntöisesti Haapajärven kaupungin-kirjasto on avoinna talvikaudella 49, kesällä 40 tuntia/viikko, Pyhäjärven kirjasto 49 tuntia talvikaudella ja kesällä 45 tuntia/viikko. Kirjasto on avoinna koko vuoden.

Haapajärven kirjastoauto toimii Haapajärven ja Pyhäjärven kaupunkien yhteisenä kirjastoautona. Pysäkkejä kirjastoautolla on yhteensä 100, aikataulu kahden viikon periodissa. Pysäkeistä 53 on Haapajärvellä, 45 Pyhäjärvellä ja lisäksi pysäkit Kärämäellä Venetpalon ja Frosteruksen kouluilla. Kirjastoauto on poissa liikenteestä viisi viikkoa kesälomien aikana sekä koulujen syys- ja talviloma- viikot.

Omasta kokoelmasta puuttuva materiaali tilataan

kaukolainaksi. Lähettäjäkirjaston perimä kaukolainamaksu siirretään asiakkaan maksettavaksi.

Lasten ja nuorten kirjastotyö on yksi painopiste-alueista. Kirjaston ja koulun yhteistyön linjaukset ovat opetussuunnitelmassa lisämateriaalina.

Kotipalvelua tarjotaan asiakkaille, jotka sairauden tai vamman vuoksi ovat estyneet käyttämästä kirjastoa.

Kirjastoa kehitetään aktiivisesti osallistumalla alueellisiin ja valtakunnallisiin projekteihin ja hake- malla erilaisia kokeilu- ja kehittämis-apurahoja

Henkilökunta osallistuu aktiivisesti täydennyskou- lutukseen ja kehittää osaamistaan.

Kirjaston tiloissa järjestetään taidenäyttelyitä yh- teistyössä kaupungin kulttuuripalvelujen kanssa.

Arvioinnilla seurataan yleisten kirjastojen tehtä- vien toteuttamista ja toiminnan järjestämistä. Ko- koelman sisällön osalta jatketaan itsearviointia. Toimintoja arvioidaan laadun ja tuloksellisuuden pohjalta ja toimintaa pyritään kehittämään tulosten avulla.

Kirjastotoimenjohtajan palveluja myydään Kärä- mäelle.

Projektit ja hankkeet:

Kirjasto hakee ja toteuttaa itsenäisesti ja yhteis- työssä kirjastojen kanssa Opetus- ja kulttuuri- ministeriön myöntämiä valtionavustuksia kirjasto- jen kokeilu- ja kehittämistoimintaan.

Toteutuminen:

Haapajärven kaupunginkirjasto on ollut avoinna talvikaudella 49, Pyhäjärven kirjasto 49 tuntia vii- kossa. Pyhäjärven kirjasto oli suljettuna 5.11- 16.12. väistötiloihin muuton vuoksi. Kirjastoauto on kiertänyt aikataulun mukaisesti.

Omasta kokoelmasta puuttuva materiaali on kau- kolainattu.

Tammikuussa järjestettiin jo perinteeksi muodos- tunut kirjastopyhä yhteistyössä seurakunnan kanssa sekä Haapajärvellä että Pyhäjärvellä.

Lainan päivänä helmikuussa valittiin vuoden lai- naaja Haapajärven ja Pyhäjärven kirjastoissa.

Helmikuussa Pyhäjärven kirjastossa järjestettiin jo perinteeksi muodostunut Kalevalapäivän tapah- tuma. Pyhäjärven kirjasto osallistui myös Pyhäjär- ven lasten kulttuuriviikkoihin järjestämällä lasten- teatteri-esityksen sekä yökirjaston kirjastossa..

Maaliskuussa Kirjasto oli mukana Selänteen Hyvinvointi ja pienapuvälinemessuilla esittelemässä palveluja ja toimintaansa.

Maaliskuussa järjestettiin Haapajärvellä jo perinteeksi muodostunut Tarinan ilta, jossa tänä vuonna esiintyjänä oli Kimmo Ohtonen.

Kirjastopoloku – kirjastokasvatus-suunnitelma kirjastojen alueelle hankkeen puitteissa koulu- luokille on tarjottu kirjavinkkausta, kirjastonkäytön opetusta sekä kirjastoseikkailua hyvin monenlaisilla kokonaisuuksilla. Hankkeen myötä hyviksi koettuja käytäntöjä on tar- koitus jatkaa myös tule- vana lukuvuonna.

Erilaisia tapahtumia on järjestetty molemmissa kirjastoissa, mm. Harry Potter tapahtuma Haapajärvellä, sekä Yökirjasto Pyhäjärvellä.

Lukudiplomien suoritus aika päättyi 30.4. Haapa- järven alakouluissa suoritettiin 413 lukudiplomia, mikä on 66% alakoulujen oppilaista. Nousua edel- liseen vuoteen kaksi prosenttia. Vastaava luku Py- häjärvellä oli 110, mikä on 37% alakoulujen oppi- laista. Diplomin suorittaneiden kesken arvottiin kir- japalkintoja.

Keväänä aikana tehtiin valtakunnallinen yleisten kirjastojen käyttäjäkysely, jossa Haapajärvi ja Py- häjärvi saivat yleisarvosanaksi 8.74 arvosana- as- teikolla 4-10.

Kesällä kirjastot olivat avoinna suunnitelmien mu- kaisesti. Kuumuus aiheutti haasteita varsinkin

Haapajärvellä.

Elokuussa koulujen alettua aloitettiin myös päivi- tettyjen lukudiplomien markkinointi. Haapajärven tekemä diplomi laajennettiin koskemaan koko kiri- kirjastojen aluetta.

Olemme mukana Alueellinen e-kirjasto hank- keessa, jonka tavoitteena on saada koko Pohjois- Pohjanmaan ja Kainuun kirjastoille samat e-ai- neisto kokoelmat. Tämä lisää tasa-arvoisuutta merkittävästi.

E-kirjasto tulee käyttöön vuoden 2019 alkupuol- lella.

Syksyllä Haapajärvellä ja Pyhäjärvellä käynnistet- tiin 3kk kestänyt Digihaapis ja Digipyhis hanke, jo- hon saimme hankeavustusta Avilta. Hankkeessa tarjottiin digineuvontaa ja tietokoneiden ja mobiili- laitteiden käyttöopastusta aikuisväestölle.

Syksyllä Haapajärvellä osallistuimme bonusper- jantaihin yökirjastolla, pidimme peliviikolla koulu- laisille toiminnallisen pelitapahtuman nuorisopal- veluiden kanssa, sekä osallistuimme vapaa-aika- palveluiden järjestämään joulupolkuun.

Pyhäjärven kirjasto joutui muuttamaan väistötiloi- hin loppusyksystä. Syksyn ajalle suunniteltuja ta- pahtumia jouduttiin perumaan muuton valmistelu- jen vuoksi. Kirjasto oli suljettuna 5.11-16.12.

Kotipalveluasiakkaita on kevätkaudella ollut Haa- pajärvellä 1 ja Pyhäjärvellä 4.

Mittarit

	TP16	TP17	TA18	TP18
Lainoja				
Haapajärven kirjasto	95 838	93 134	110 000	90 315
-Pyhäjärven kirjasto	67 571	63 692	70 000	52 746
-kirjastoauto	42 751	41 515	50 000	41 041
lainaa/asukas	16,10	15,76	18,00	14,85
kirjastokäyntiä/asukas	9,43	9,0	12,0	10,3
nettikäyntiä/asukas	1,5	1,8	5,0	2,0

Nuoriso

Vastuullinen viranhaltija: Nuorisosihteeri

Toiminnan kuvaus: Haapajärven kaupunki edis- tää lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointia ja elämänhallintaa moniammatillisella yhteistyöllä ja laadukkailla nuorisopalveluilla. Toiminnasta vas- taa nuorisopalvelut. Suvaitsevuuksia ja erilaisuuden

hyväksymistä edistetään kansainvälisyys - ja kulttuurikasvatuksen avulla. Nuorisopalvelut toteuttavat vilpittömästi välittävää varhaista puuttumista. Ennaltaehkäisevä päihdetyö on läsnä kaikessa nuorisopalveluiden toiminnassa.

Tavoitteet ja toimenpiteet: Pääasiallisena toimipaikkana on nuorisotalo Stolle. Nuorisotalo on auki lukukauden aikana yhteensä noin 60 h viikossa. Nuorisotilat ovat viikolla maanantaista perjantaihin käytössä Jokilaaksojen Nuorten Tuki ry:llä. Toimintaa on klo 08:00-16:00. Stolle aukeaa nuorille iltaisin klo 16:00. Viikonloppuisin, perjantaisin ja lauantaisin on yökahviloita Stollessa. Stollen toimintapuitteita parannetaan ja monipuolistetaan uusimalla ja kunnostamalla kalusteita ja välineistöä, viimeksi on uusittu äänentoisto. Stollessa toimivien Setti-nuorisotiedotus- ja neuvontapalvelupisteiden toimintaa kehitetään verkossa. Stollessa on kahvila nuorille avoimena joka keski- viikko ja tätä toimintaa tullaan myös kehittämään.

Nuorisovaltuusto ja Lasten Parlamentti ovat näkyviä toimielimiä, jotka vaikuttavat nuorten ja lasten elinoloihin, esim. vapaa-ajanviettomahdollisuuksiin, tuoden omia mielipiteitään julki ja toimien itse aktiivisena toimijana, sekä aloitteiden tekijänä. Uusi Lasten Parlamentti aloittaa toimintansa syksyllä 2018.

Avustuksia jaetaan talousarviomäärärahan puitteissa.

Yhteistyötä kolmannen sektorin (yhteisöt, yhdistykset ja järjestöt), seurakunnan, viranomaisten, nuorten työpajan ja naapurikuntien kanssa jatketaan ja tiivistetään.

Yhteistyötä tehdään paljon koulujen kanssa, varsinkin yläkoulun kanssa yhteistyötä tiivistetään entisestään.

Yhteistyö ei rajoitu vain kunnalliselle tasolle vaan jatkuu maakunnallisella, valtakunnallisella ja kansainvälisellä tasolla. Olemme yhteistyössä eri tahojen kanssa mm. erilaisten hankkeiden ja projektien merkeissä (OSAVA-hanke, Koutsu-hanke jne.) Toiminta perustuu pitkälti yhdessä eri tahojen kanssa työskentelyyn.

Nuorisopalvelut pyrkivät tarjoamaan mahdollisimman monelle nuorelle harjoittelu-, työkokeilu-, TET-paikkoja jne. nuorisotalotoimintaan tai kentällä toimimiseen nuoriso-ohjaajan kanssa.

Time out – toiminnassa nuorisopalvelut ovat vahvasti mukana vuodesta 2011 lähtien.

Kansainvälistä toimintaa kehitetään palvelemaan nuorten tarpeita, yhdessä yläkoulun ja 4H:n kanssa. Yhteistyötä jatketaan jo tutuiksi tulleen

ystävyysskunnan Viron Värskan kanssa sekä Pohjois-Pohjanmaan Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen yhteistyöverkoston ja Itävallan yhteistyöverkoston kanssa.

Nuorten työpaja

Toiminnan kuvaus: Nuorten työpajapalvelut osataan Jokilaaksojen Nuorten Tuki ry:ltä.

Toteutuminen: Syyslomalla pidämme uuden lanitapahtuman (edellinen 9.4.). Keväällä pidimme kaksi päivää kestäneen huonepakopelin Stollessa. Nuorisovaltuusto järjesti omasta toiminnastaan esittelyn yläkoulussa keväällä, siihen osallistuivat kaikki oppilaat. Syksyelle nuorisovaltuusto on jo varannut uuden esittelytymisen yläkoululle. Lukiolla oli syyskuussa toiminnan esittelyä ja uusia jäsen ehdokkaita on ilmoittautunut. Nuorisovaltuustoon valitaan uudet jäsenet vuoden lopussa, myös Lasten Parlamentti tulee vaihtumaan syksyn aikana. 6-seikkailu oli normaalisti toukokuussa, osallistujia oli noin 100. Yläkoululla, JEDU:lla ja luukiolla oppilaat ja opiskelijat lähtivät hyvin mukaan kevään ohjattuihin toimintoihin, jotka järjestettiin koulupäivystysten yhteyteen. K.J. Ståhlbergin koulun Iltapäiväkerholle järjestettiin ohjattua toimintaa Taistonpuistoon, retkipäivänä. Nuorisotilalla pidettiin kesällä toimintapäiviä yhdessä srk:n kanssa. HPJ Cruising -tapahtumassa oli autoja enemmän kuin aikoihin (arvion mukanaan yleisöä oli noin 2000-2500). Tapahtuma sai paljon positiivista palautetta. Nuorisovaltuusto lähti myös tukemaan HPJ Cruising -tapahtumaa ajosimulaattoreilla. Leirejä kesän aikana pidimme yhteensä kolme (kaksi lastenleiriä (mukana srk), eräleiri). Reissun PowerParkkiin oli 18.6.. 7lk ryhmätettiin 11.9., kutsunnat järjestettiin 12.9. Haapajärven ikäluokkaa kehitettiin hyväksi. 19.9. järjestettiin Kalapäivä 3lk:n oppilaille Ronkaalan rannassa. Bonusperjantaisissa (21.9.) olimme mukana ja järjestimme toimintapisteen kirjastoon. Eskareiden metsäpäivä oli 27.9., siellä aiheena oli jokamieheneidit. Unesco -tapahtuma oli Honkaniemessä 4.10., ja S-Marketin tapahtumaa vietimme toimintapisteen muodossa 5.10.. Uusi Lasten Parlamentti piti ensimmäisen kokouksen 9.10.. Unicef -kävelyssä pidimme toimintapistettä erilaisten materiaalien maatumisesta. Nuorisovaltuusto esitteli toimintaansa yläkoululla 12.10.. Heijastimia jaettiin 18.10. aamulla, mukana oli myös Nuva. Ensimmäiset Säpinät pidettiin uudella keilahallilla 19.10.. Lan -tapahtuma oli Stollessa 20.-21.10. ja syyslomalla (viikko 43.) oli omaa ohjelmaa. Kirjaston kanssa yhteistyössä pidimme pelipäivät 7.-8.11. kirjastolla. Nenäpäivää pidimme yläkoululla ja K.J. S:n alakoululla 8.-9.11.. Seurakunnan kanssa olimme 16.-18.11. Maata Näkyvissä -tapahtumassa Turussa. Lastentapahtuma pidettiin Stollessa 20.11.. Vanha nuorisovaltuusto lopetti

toimikautensa vuoden 2018 lopussa. 10.12. pidimme Joulupolun yhdessä muiden toimijoiden

kanssa. Ilmaisia jäävuoroja on tarjottu syys- ja joululomalla.

Mittarit

	TP16	TP17	TA18	TP18
Nuorisotalotoiminta				
Aukiolotunnit/vk	60	60	60	60
Avoimet ovet h/vk	17	17	17	17
Toimintapäivät/v	92	69	65	97
Kävijämäärä/v	9 058	6 243	9 000	7279
Muu toiminta				
Erilaiset tapahtumat/v	39	51	35	73
joissa osallistujia	4 307	3 525	4500	9736
Koulupäivystys-toiminta/v (Abiparkki, Termostaatti, Kuuloelin	74	55	53	62
joissa osallistujia	2 349	1 783	1380	2472
Nuorisovaltuuston kokouksia/v	9	6	10	8

Liikunta

Vastuullinen viranhaltija:

Liikuntasihteeri

Toiminnan kuvaus: Haapajärven kaupunki edistää ja mahdollistaa monipuolisen liikunnan harrastamisen eri kohderyhmille. Liikuntapalvelut tukee erityisesti urheilu-seurojen liikuntakasvatustyötä ja myös muiden vapaaehtoisjärjestöjen liikuntatoimintaa mahdollisuuksien mukaan. Liikunnan on todettu olevan yksi tärkeimmistä yksilötason hyvinvoinnin ylläpitäjistä.

Liikuntapalvelut on mukana koulujen ja päiväkotien liikuntakasvatustyössä, samoin terveystieteiden ja vanhusväestön liikunnan suunnittelussa ja toteutuksessa muiden hallintokuntien ja eri yhdistysten kanssa.

Liikuntapalvelut suunnittelee ja toteuttaa liikuntapaikkojen ja -tilojen kunnossapidot, saneeraukset ja uudisrakentamiset yhdessä teknisten palvelujen kanssa. Suunnittelussa on tarvittaessa mukana myös muita hallintokuntia. Liikunnan järjestämisessä ja tukemisessa huomioidaan erityisesti sellaiset liikuntamuodot, joita voidaan harrastaa lähes kaikissa elämän vaiheissa.

Tavoitteet ja toimenpiteet: Liikuntapalvelut mahdollistaa monipuolisen liikunnan harrastamisen ja kamalla liikuntapaikkojen vuorot urheiluseuroille, järjestöille ja yksityisille henkilöille, myöntämällä avustuksia urheiluseuroille ja tukemalla seurojen kautta myös SM-kisoissa menestyneitä urheilijoita. Lisäksi tuetaan mahdollisuuksien mukaan muita paikallisia yhdistyksiä, jotka huomioivat toiminnassaan liikunnan ja järjestävät esim. liikuntatapahtumia tai liikunnallista koulutusta.

Monitoimitalon ilta- ja viikonloppuvuorojen harjoitus- ja kilpailutapahtumia on vuodessa 3.200 ja tapahtumiin osallistujia on noin 28.000. Liikuntatunneilla monitoimitalon vuosittainen kävijämäärä on noin 30.000. Liikunnan päivä- ja iltakäytön yhteinen kävijämäärä on monitoimitalossa noin 58.000. Monitoimitaloa käytetään liikuntatoiminnan lisäksi mm. messujen, konserttien ja erilaisten juhlien järjestämiseen sekä eläkeläisten ja invalidien harrastus- ja kokoontumispaikkana. Lisäksi monitoimitalossa on erilliset luokkatilat muulle harrastustoiminnalle. Erityisesti Jokilatvan opisto käyttää monitoimitalon liikunta- ja luokkatiloja opintopiireissään.

Lisäksi Jokilaakson musiikkiopistolla on omat opeustilat monitoimitalolla.

Uimahallilla järjestetään kuntouinti-iltoja, vesivoimistelua, uintikampanjoita, uintikilpailuja ja

laitesukellusta. Lisäksi haapajärvisille kilpauima-reille luodaan mahdollisuus harjoitella kilpauintia myös uimahallin aukioloaikojen ulkopuolella. Koulut käyttävät uimahallia luokkaa kohden noin 6 käyntikertaa vuodessa.

Uusi uimahalli otetaan normaaliin käyttöön vuoden 2018 alusta.

Uimahallin käyttöaste tulee nousemaan uuden uimahallin myötä. (Vuonna 2017 käyntikertoja on n. 16.000) Vuonna 2018 kävijämäärä tulee olemaan n. 32.000.

Annetaan asiantuntija-apua tarpeen mukaan urheiluseurojen suunnittelussa uusia liikuntapaikkoja ja -rakennuksia.

Tuetaan suunnistuskarttojen tekemistä.

Seutukunnallista liikuntatoimien yhteistyötä jatketaan osallistumalla naapurikuntien yhteiseen, yli kuntarajojen kattavaan liikuntatoimintaan. Tarvittaessa tehdään myös yhteishankintoja.

Kannustetaan ja tuetaan urheiluseuroja ja muita paikallisia yhdistyksiä hakemaan ja toteuttamaan Haapajärvelle valtakunnallisia ja alueellisia liikuntatapahtumia.

Liikuntapalvelut hyödyntävät mahdollisuuksien mukaan Haapajärven Kiilojen Someron majaa toiminnassaan.

Teknisten palvelujen kanssa yhteistyönä taataan nuorille monipuolinen liikunnan harrastaminen ylläpitämällä erilaisia liikuntapalveluja ja liikuntakohteita, kuten esim. pidetään hyvässä kunnossa kaupungin sisäliikuntatilat, hiihtoladut, urheilu- ja pelikentät, jääurheilualueet, frisbeegolfraudat ja skeittiramppi. Myös uusia nuorten suosimia lajeja otetaan huomioon ja saadut toiveet toteutetaan mahdollisuuksien mukaan.

Toteutuminen:

Vuoden 2018 toiminta toteutui suunnitelmien mukaan. Ainoastaan uuden uimahallin osalta tuli sen verran ongelmaa, että allaslaatat värjäytyivät ja tästä johtuen uimahalli piti sulkea 25.2. - 5.3.2018 väliseksi ajaksi. Muuten uimahalli on ollut erittäin aktiivisessa käytössä koko vuoden. Säännölliset vesijumput eri järjestäjien taholta ja Kiilojen uimakoulut ovat monipuolistaneet uimahallin käyttöä. Monen vuoden jälkeen kaupungin liikuntapalvelut piti lasten uimakoulut uimahallissa kesäkuussa, johon osallistui n. 70 lasta.

Uimahallin kulunvalvontaa parannettiin vuoden 2018 lopulla ja samalla saatiin sarjalippujen lataaminen rannekkeisiin onnistumaan.

1.1. – 31.3.2018 väliseksi ajaksi järjestettiin

perinteinen talvinen kuntokampanja.

Hiihdossa on tullut jälleen hyvää menestystä. Haapajärven I-joukkue voitti maakuntaviestin A-sarjan Uusikaarle-pyysä 28.1.2018, II-joukkue oli B-sarjan 4. ja III-joukkue oli 25..

Haapajärven kaikki peruskoulut ovat Liikkuva Koulu-ohjelmassa mukana. Somerossa hiihrettiin helmikuussa koululaisten hiihtokilpailut, keväällä juostiin koululaisten maastojuoksukilpailut

Ronkaalan maastossa ja syyskuussa pidettiin urheilukentällä koululaisten yleisurheilukilpailut.

Yksitoista urheiluseuraa haki vuosivavustusta ja avustusta hakeneille urheiluseuroille jaettiin yhteensä 22.000€.

Monitoimitalolla on ollut mm. kahvakuulan SM-kisat ja lisäksi järjestetty salibandy-, lentopallo- ja futsal -turnauksia. Monitoimitalon tilat ovat olleet aktiivisessa käytössä koko vuoden.

Mittarit

	TP16	TP17	TA18	TP18
Monitoimitalon aukiolotunnit	3 650	3 700	3 700	3 850
Uimahallin aukiolotunnit	1 220	1 300	2 200	2 110
Kilpailuja eri liikuntapaikoilla	365	460	500	550
Uimahallilla kävijöitä	14 922	15 000	28 000	35 100
Monitoimitalolla liikuntakävijöitä	57 800	57 500	58 000	58 200

Monitoimitalon saliin asennettiin keväällä uudet led-valot.

Pesäpallon naperoleiri pidettiin 24. – 25.7.2018, johon osallistui 94 joukkuetta eri puolilta Suomea. Leiriläisiä oli yhteensä n. 1 500 ja otteluita pelattiin leirin aikana n. 450.

Postilaatikkopyöräily järjestettiin kesäkaudelle. Osallistumiskertoja tuli pyöräilykampanjaan

yhteensä 6.955 ja kampanjaan osallistuneet pyöräilivät noin 153 000 km. Liikuntapalvelujen Yhdessä Liikkeelle –liikuntahanke (1.4. -31.12.) on järjestänyt säännöllisesti liikuntatapahtumia n. 5 kertaa viikossa.

Haapajärvellä 1.1.2019 pidettävien maakuntavies-tien valmistelut vaativat suuren työmäärän loppu-vuonna 2018.

Sivistyspalvelujen talousarvion toteutuminen:

	TP16	TP17	TA18	TP18	Tot %
Menot	18 666 594	18 723 805	18 770 826	18 961 475	101,02
Tulot	3 568 683	3 601 716	3 321 139	3 696 977	111,32
Netto	15 097 911	15 122 089	15 449 687	15 264 498	98,80

TEKNISET PALVELUT

Päävastuualueet: Tekniset palvelut

Vastuualueet: Hallinto, kaavoitus- ja mittauspalvelut, tilapalvelut, kunnallistekniikka ja suojelutoimi

Toimielimet: Tekninen lautakunta ja yksityistieliain mukaisissa asioissa tiejaos.

Tilivelvollinen viranhaltija: Tekninen johtaja

Kaupunkistrategian mukaiset tavoitteet:

Tekniset palvelut luo ja ylläpitää viihtyisän, virikkeellisen ja turvallisen asuin-, harrastus- ja työympäristön sekä Haapajärven kaupungin asukkaille, yrityksille että paikkakunnalla vieraileville. Toimenpiteinä ovat mm. torialueen rakentaminen sekä ydinkeskustan edelleen kehittäminen, kaupungin tarjoamien toimintaedellytysten (kaavoitus, tontit, toimitilat) ylläpitäminen ja kehittäminen, hyvinvoinnin ja harrastamisen edistäminen kaupungin tarjoamilla liikuntapalveluilla sekä katuverkoston peruskorjausten toteuttaminen ohjelman ja talousarviomäärärahojen mukaisesti.

Maakunta- ja soteuudistuksen tuomiin muutoksiin valmistaudutaan vuoden 2018 aikana.

Palvelutuotannon periaatteet:

Teknisissä palveluissa omana toimintana tuotettavat palvelut:

- *Hallinto* tuotetaan kokonaan omana toimintana
- *Kaavoitus- ja mittauspalvelut* tuotetaan omana toimintana 3. kohdassa mainittuja poikkeuksia lukuun ottamatta
- *Tilapalveluiden* vuosikorjaus ja alueiden kunnossapito tuotetaan osittain omana tuotantona ja kiinteistöhoito ja siivouspalvelut pääosin omana tuotantona, pienet investointikohteet rakennetaan kaupungin omana työnä

- *Varikon* toiminnot pääosin kaupungin omana tuotantona

- *Liikenneväylien sekä puistojen ja urheilualueiden* kunnossapito pääosin kaupungin omana työnä

Yhteistyössä alueen muiden kuntien kanssa tuotettavat palvelut:

- palo- ja pelastustoimi
- rakennusvalvonta, korjausneuvonta, ympäristönsuojelu ja ympäristöterveydenhoito

Yksityisiltä palvelujen tuottajilta ostettavat palvelut:

- osittain ostettavia palveluja: vuosikorjaustyöt, kiinteistöjen alueiden kunnossapito, kaluston kunnossapito, liikenneväylien, puistojen ja urheilualueiden kunnossapito
- tarvittaessa myös mittaus- ja maaperätutkimukset
- rakennussiivous, lyhytaikainen siivoustyö
- suurimmaksi osaksi yksityisiltä ostettavia palveluja: suurten talonrakennuskohteiden rakentaminen, rakennusten suunnittelu, isojen kunnallistekniikan kohteiden suunnittelu ja rakentaminen
- kokonaan yksityisiltä tai valtiolta ostettavat palvelut: yksityisteiden talviauraus, kaavojen laatiminen, kiinteistöinsinöörin palvelut, metsien hoito, vesihuolto

Voimassa olevat strategiat ja ohjelmat:

- Kiinteistöhallinnan kehittäminen
- Tilahankkeiden suunnittelu- ja toteutusohjeet
- Tilamäärien ja hankkeiden hallinta
- Liikenneturvallisuussuunnitelma
- Katujen peruskorjausohjelma
- Katuvalaistusohjelma
- Vesihuollon kehittämissuunnitelma
- Laaja hyvinvointikertomus 2017-2020

HALLINTO

Vastuullinen viranhaltija: Tekninen johtaja

Toiminnan kuvaus: Hallinto tuottaa teknisten palveluiden ja lautakunnan tarvitsemat hallintopalvelut.

Tavoitteet ja toimenpiteet: Teknisen palvelukeskuksen ostoreskontra ja laskutus hoidetaan siten, että viivästyskorkoja ei synny.

Toteutuminen:

Tekniselle lautakunnalle saapuneet aloitteet ja esitykset käsitellään kuntalain edellyttämässä ajassa. Talousarvion seurantaan ja sisäiseen valvontaan liittyvät raportit tuotetaan vähintään kerran kuukaudessa. Jatketaan tiedonohjaussuunnitelmien laatimista.

Tunnuslukuja laskettaessa kaupungin asukaslukuna on käytetty 7620 vuosina 2015-2016, 7440 vuonna 2017 ja 7291 asukasta vuonna 2018.

Tekninen lautakunta on kokoontunut kymmenen kertaa. Talousarvion toteutumista on seurattu kuukausittain ja laskutus on hoidettu asianmukaisesti. Hulevesilaskutus ja yksityisteiden omavastuiden laskutus on tapahtunut joulukuussa.

*Talousarvion toteutuma 31.12.2018:
Menot 347 869 €, 96,68 %
Tulot: 1 226 €*

Mittarit:

	TP16	TP17	TA18	TP18
Nettomenot €/as	48,72	47,06	49,35	47,54

KAAVOITUS- JA MITTAUSPALVELUT

Vastuullinen viranhaltija: Tekninen johtaja

Toiminnan kuvaus: Asemakaavat ja osayleiskaavat laaditaan MRL:n säännösten mukaisesti. Mittaustoiminnasta huolehditaan asiakkaiden ja yleisen tarpeen mukaisesti. Vastataan kiinteistörekisterinpidosta yhdessä maanmittauslaitoksen kanssa. Huolehditaan kaupungin maakiinteistöjen hallinnosta.

Tavoitteet ja toimenpiteet: Keskeneräisten asemakaavatoiden laatiminen hyväksymispäätöstä varten. Tonttijakojen laatiminen tarpeiden mukaan sekä lohkomisten (tontit, yleiset alueet) ja muiden kiinteistötoimitusten suorittaminen vastaamaan

asiakkaiden tarvetta. Kiinteistörekisterin pito ja kiinteistöomaisuuden hallinto. Kyläkaavan laadinta Tiitonrannan alueelle aloitetaan.

Pohjois-Pohjanmaan maanmittaustoimistosta ostetaan kiinteistöinsinöörin palvelut.

Toteutuminen:

Tonttijakoja on tehty 317 kpl, lohkomisia rekisteröity 8 kpl ja vireillä on 12 kpl. Uudisrakennuksia on merkitty maastoon 11 kpl.

*Talousarvion toteutuma 31.12.2018:
Kaavoitus: menot 14 625 €, 102,13 %, tulot 1080 €
Mittaus: menot 258 076 €, 98,94 %, tulot 26 813 €, 178,76 %*

Mittarit:

	TP16	TP17	TA18	TP18
Asemakaavoitus, nettomeno €/as	2,19	1,96	1,96	1,85
Asemakaavaa ha	729	729	729	729
Asemakaavan laadinta vireillä ha	6,6	6,6	1,4	15,1
Osayleiskaavaa ha	3877	3877	3877	3877
Osayleiskaavan laadinta vireillä ha	3560	3560	0	0
Tuulivoimapuistojen osayleiskaavaa ha	2494	2497	2494	2494
Tuulivoimapuistojen osayleiskaavan laadinta vireillä ha	850	850	850	850
Kyläkaavan laadinta vireillä ha		390	390	535
Mittaustoiminta, nettomeno €/as	29,89	32,74	33,72	31,71
Kiinteistötoimituksia kpl/v	22	15	15	8
Hyväksyttyjä tonttijakoja kpl	309	315	315	317

Metsien hoito

Vastuullinen viranhaltija: Maanmittausteknikko

Toiminnan kuvaus: Kaupungin omistama metsäomaisuus hoidetaan hyvän metsänhoidon periaatteen mukaisesti.

Tavoitteet ja toimenpiteet:

Metsänhoitotoimenpiteet suoritetaan metsätaloussuunnitelman ja talousarvion mukaan.

Taajamametsät lisätään metsätaloussuunnitelmaan.

Toteutuminen:

Kaupungin metsien hakkuut toteutuivat metsäsuunnitelman mukaisesti.

Talousarvion toteutuma 31.12.2018:

Menot: 89 899 €, 165,47 %

Tulot: 137 141 €, 141,38 %

Mittarit:

	TP16	TP17	TA18	TP18
Menot €/as	7,20	7,30	7,45	12,33
Tulot €/as	19,72	18,68	13,30	18,80

TILAPALVELUT

Vastuullinen viranhaltija: Kiinteistöpäällikkö

Toiminnan kuvaus: Tilapalvelut vastuualueen tehtävänä on ylläpitää kaupungin omistuksessa olevat rakennukset tarkoituksen mukaisessa ja käytön vaatimuksia vastaavassa kunnossa. Tähän kuuluu mm. ulkoalueiden kunnossapito, teknisten järjestelmien vuosihoollot ja -korjaukset, jätehuolto sekä rikkoutumisesta ja kuluneisuudesta johtuvat rakennustekniset työt sekä vuosikorjaukset. Lisäksi tehtäviin kuuluu kiinteistöjen talotekniikasta, lämpö-, sähkö- ja vesi- ja jätehuollosta vastaaminen sekä siivouspalveluiden järjestäminen. Kustannuslaskentaa suoritetaan mm. sisäisten ja ulkoisten vuokrien tason määrittämiseksi sekä erilaisten määrärahatarpeiden selvittämiseksi.

Tavoitteet ja toimenpiteet: Toiminnan tehostaminen päivitetyn kiinteistöhallintaprojektin ehdottamalla tavalla. Kiinteistöautomaation piiriin liitetään mahdollisuuksien mukaan lisää kiinteistöjä ja järjestelmää pyritään hyödyntämään mahdollisimman tehokkaasti mm. kiinteistöjen toimivuuden varmistamiseksi ja energian säästämiseksi. Sote-kiinteistöjen osalta valmistaudutaan tulevaan maakuntauudistukseen ja sen mukanaan tuomiin muutoksiin.

Kiinteistöjen vuosikorjaukset:

Vastuullinen viranhaltija: Kiinteistöpäällikkö

Toiminnan kuvaus: Vuosikorjauksilla vähennetään korjausvelkaa ja varmistetaan kiinteistöjen toimivuus ja turvallisuus, sekä pidetään ne teknisesti tilojen käytön edellyttämässä kunnossa.

Tavoitteet ja toimenpiteet: Tavoitteena on pitää tilat rakennusteknisesti kunnossa joko omana työnä tai ostopalveluilla. Tiloja jalostamalla muutetaan niiden käyttötarkoitusta ja tarpeettomiksi jääneet rakennukset myydään tai puretaan hyväksytyn "Tilamäärien ja -hankkeiden hallintaohje" mukaisesti

Toteutuminen:

Rakennusten kunnossapitoa ja investointiohjelman mukaisia hankkeita tehtiin vuoden 2018 aikana kaupungin omana työnä ja ostopalveluina. Kirvesmiespalveluita myytiin Haapajärven Vuokratilat Oy:lle ja Haapajärven Yrityspalvelut Oy:lle sekä Ppky Selänteelle.

Talousarvion toteutuma 31.12.2018:

Menot: 286 825 €, 92,34 % (TA 310 590 €)

Mittarit

Vuosikorjauksen alaiset tilat rakennuskuutioiden mukaan.

Rm ³	2016	2017	2018	TP18
Suorassa omistuksessa	212 716	207 797	219 397	219 397

	TP16	TP17	TA18	TP18
Menot €/rm ³	1,66	1,46	1,42	1,30

Kiinteistöjen ylläpito

Vastuullinen viranhaltija: Kiinteistöpäällikkö

Toiminnan kuvaus: Kiinteistönhoito vastaa kaupungin omistamien rakennusten käyttökuntoisuudesta.

Tavoitteet ja toimenpiteet: Kiinteistöt pidetään siinä kunnossa, että tiloja voidaan käyttää turvallisesti ja taloudellisesti. Yhteistyötä vuokralojen kanssa jatketaan. Henkilökunnan koulutusta jatketaan tarvittaessa.

Toteutuminen:

Omien kiinteistöjen kiinteistönhoitoa on suoritettu suunnitelman mukaisesti kuluneen vuoden aikana. Vuokralot Oy:lle on myyty kiinteistönhoitoa entiseen tapaan ja Ppky Selänteelle on myyty terveystakeskuksen irtaimiston kunnossapitoon.

Talousarvion toteutuma 31.12.2018:

Menot: 1 400 072 €, 97,84 % (TA 1 430 920 €)

Mittarit

Kiinteistöhoidossa olevat tilat rakennuskuutioiden mukaan.

Rm ³	2015	2016	2017	2018
Suorassa omistuksessa	212 214	212 716	207 796	219 397
Vuokralot Oy	68 814	68 814	68 814	68 814
Yhteensä	281 028	281 530	276 611	288 211

	TP16	TP17	TA18	TP18
Menot €/m ³	4,93	5,09	6,52	4,85

Vuosien 2016-2018 menot eivät ole vertailukelpoisia vuoden 2015 menojen kanssa, koska talousarviomäärärahat on tallennettu eri

tarkkuudella. Mittareita laskettaessa vuodesta 2016 alkaen menoihin on lisätty mm. kulutukset ja palveluiden ostot

Siivouspalvelut

Vastuullinen viranhaltija: Siivoustyönjohtaja

Toiminnan kuvaus: Keskitetyssä siivoustoimessa tuotetaan kaupungin kiinteistöille niiden päätoimintaa kukevaa siivouspalvelua. Siivouspalvelut luovat yleistä viihtyvyyttä, turvallisuutta sekä ylläpitävät siivouksellisin toimenpitein kiinteistöjen arvoa ja kuntoa. Keskeiset palvelutehtävät ovat ylläpito- ja

perussiivouspalvelut. Osallistutaan siivoustoiminnan kehittämiseen kaupungin

organisaation eri tulosalueilla. Selänteen yksiköille tuotetaan vuokran yhteydessä siivouspalvelua seuraaviin kohteisiin: Karjalahden palvelukeskus ja Haapakoti, Kirsikkakodin päivätoimintakeskus ja eläinlääkärin vastaanottotilat.

Tavoitteet ja toimenpiteet: Tavoitteena on hyvinvoiva, motivoitunut ja osaava henkilöstö. Siivouspalveluita kehitetään siivoustyön ja työympäristön suunnittelun avulla. Henkilöstön ammattitaitoa ylläpidetään osallistumalla vuosittain ammatillisiin täydennyskoulutuksiin. Mikäli siivouksen tasoa lasketaan tai ulkoistetaan palveluja, asiasta on sovittava ensin palveluja ostavan hallintokunnan kanssa.

Painopiste vuodelle 2018: Ergonomiaan ja siivoustyön kuormittavuuteen kiinnitetään huomiota. Työkohteissa jatketaan ja kannustetaan työntekijöitä osallistumaan elvyttävään ja palauttavaan taukoliikuntaan työpäivän aikana. Koulutusta siivoustyön hallittavuudesta tulee lisätä. Henkilöstön työturvallisuuskoulutuksen ajantasaistaminen vuonna 2018. Huomioidaan työajan tehokas käyttö. Työajan tehokkaan käytön kannalta on tarkoituksenmukaista jatkaa kahdessa kohteessa kaksivuorotyötä. Siivouksen osalta jatketaan kiinteistönpidon kehittämistä yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.

Mittarit

Siivottava pinta-ala	2015	2016	2017	2018
m ²	29 500	32 900	32 800	34 931

Lisäksi on Vuokratalot Oy:n porrassiivous.

	TP16	TP17	TA17	TP18
Menot €/m ² /v	26,99	26,98	22,93	25,49

KUNNALLISTEKNIikka

Vastuullinen viranhaltija: Tekninen johtaja

Toiminnan kuvaus: Viihtyisien ja turvallisten puisto- ja urheilualueiden sekä liikenneympäristön luominen ja ylläpitäminen.

Tavoitteet ja toimenpiteet: Puistot pidetään viihtyisinä ja turvallisina virkistysalueina. Puistojen hoito järjestetään vastuuhenkilön sekä kesän ajaksi palkattujen koululaisten avulla.

Varikko

Vastuullinen viranhaltija: Työnjohtaja

Toiminnan kuvaus: Tuottaa hallintokuntien

Teemat vuosille 2019 - 2021: Henkilöstön ja asiakkaan sitouttaminen joustavaan yhteistyöhön. Kilpailukykyistä ja ammattitaitoista siivouspalvelua

tehostetaan kustannuksia vertailemalla. Huomion kiinnittäminen toimiviin työyhteisöihin. Kannustetaan työntekijöitä osallistumaan työnsiivoukseen.

Toteutuminen:

Siivoustyönjohtaja eläköityi loppuvuodesta ja hänen tilalleen palkattiin määräaikaisella sopimuksella siivoustyönjohtaja. Siivoustyön ergonomiaa on vuoden aikana parannettu hankkimalla uusia koneita ja välineitä. Uimahallin siivoustyön mitoitus valmistui alkuvuodesta.

*Talousarvion toteutuma 31.12.2018:
Menot 963 997 €, 120,33 % (TA 801 120 €)
Tulot: 73 591 €, 143,59 % (TA 51 250 €)*

tarvitsemat käyttäjäpalvelut, järjestää työkalukalustoa, huolehtia tavarahankinnasta ja varastoinnista. Tavoitteena vuodelle on 2018 henkilöstön turvallisuuskoulutuksen ajantasaistaminen.

Tavoitteet ja toimenpiteet: Kaupungin omistama kalusto pidetään toimintakuntoisena.

Toteutuminen:

Konekalusto on pidetty kunnossa. Eri hallintokunnille ja Ppky Selänteelle on pystytty tuottamaan heidän tarvitsemansa kuljetuspalvelut.

*Talousarvion toteutuma 31.12.2018:
Menot: 282 639 €, 87,43 % (TA 323 270 €)
Tulot: 161 167 €, 138,94 % (TA 115 990 €)*

Mittarit

Työkoneiden tunnit/31.12.

2436 h/traktori (2 kpl)

119 h/tiekarhu

1280 h/avolavapakettiauto

	TP16	TP17	TA18	TP18
Menot €/as	38,68	39,00	44,34	38,76
Tulot €/as	24,23	20,02	15,91	22,10

Liikenneväylät

Vastuullinen viranhaltija: Työnjohtaja

Toiminnan kuvaus: Katujen, katuvalojen ja sadevesiviemäreiden kunnossapito ja uusien rakennuttaminen.

Tavoitteet ja toimenpiteet: Kadut ja tiet pidetään liikennöitävässä kunnossa. Yksityisteiden talviaurauksesta on pyydetty uudet tarjoukset vuoden 2017 syksystä 2020 kevääseen. Kaupunki osallistuu edelleen kuntaosuudella sellaisten yksityisteiden peruskorjaukseen, jotka saavat valtionosuuden.

***Toteutuminen:** Liikenneväylien ja yksityisteiden määrärahat ovat ylittyneet lumisen talven vuoksi sekä liukkauden torjunnalla osalta.*

Laskut yksityisteiden omavastuu osuuksista lähetettiin kaikille osakkaille kaupungin toimesta.

Talousarvion toteutuma 31.12.2018:

Liikenneväylät: Menot: 208 768 €, 114,34 % (TA 182 570 €)

Yksityistiet: Menot: 93 059 €, 92,87 % (TA 100 200 €)

Tulot: 37 780 €, 75,56 % (TA 50 200 €)

Mittarit

Ylläpidettäviä katuja 37 km.

	TP16	TP17	TA18	TP18
€/km/v	5552	4733	4123	5642

Ylläpidettäviä yksityisteitä 260 km.

	TP16	TP17	TA18	TP18
€/km/v	91,75	159,37	193,08	212,61

Puistot, tori ja urheilualueet

Vastuullinen viranhaltija: Työnjohtaja

Toiminnan kuvaus: Ulkoliikuntapaikat pidetään käyttökunnossa, puistot ja tori pidetään viihtyisinä ja turvallisina virkistysalueina.

Tavoitteet ja toimenpiteet: Someron, Pitkäkankaan, Haagan ja Ronkaalan valaistut

pesäpallokentästä ym. ulkoalueista. Minigolf-radan ja liikennepuiston kesäaikaiseen valvontaan palkataan koululaisia, asukkailta saadun hyvän palautteen ja säätyneitten korjauksien vuoksi.

ladut pidetään hiihdettävässä kunnossa.

Urheilualueilla pidetään suorituspaikat ja -välineet kilpailukunnossa. Vuonna 2015 on otettu käyttöön liikuntapassi; vapaaehtoinen asiakasmaksu ulkoliikuntapaikoista esim. laduista, urheilu- ja

Puistojen kalustamista jatketaan määrärahojen puitteissa.

Toteutuminen:

Ladut on pystytty pitämään hyvin kunnossa.

Naperoleiristä saatiin positiivista palautetta kaupungin järjestelyjen osalta. Maakuntaviestin valmistelut saatiin tehtyä ajoissa valmiiksi. Molempien tapahtumien kustannukset näkyvät vuoden 2018 menoissa, vaikka viesti hiihdettiinkin kuluvan vuoden puolella. Someroon rakennettiin ylikulkusilta, johon saatiin ELY-keskuksen

avustus. Sähköistyksen ajantasalle saattaminen vei paljon euroja. Puistojen nurmialueet on pystytty pitämään kunnossa. Koirapuisto avattiin loppukesästä positiivisin palutteen saattamana.

Talousarvion toteutuma 31.12.2018:
360 239 €, 121,21 % (TA 297 200 €)

Mittarit

	TP16	TP17	TA18	TP18
Nettomenot €/as	33,54	38,79	40,76	49,40

Hulevesiviemärit

Vastuullinen viranhaltija: Tekninen johtaja

Kaava-alueella peritään hulevesimaksua, joka tuloutetaan tälle menokohdalle ja ko. maksuilla pidetään kunnossa hulevesiviemärit ja katujen ja muiden yleisten alueiden avo-ojat.

Toteutuminen: Hulevesitulot ovat noin 40 000 euroa pienemmät kuin talousarvion toteutumavertailussa, koska vuosien 2015 ja 2016 arvonnäkövero palautettiin asiakkaille joulukuun 2018 laskutuksessa.

Menot: 31 020 €

Tulot: 46 526 € (tot.vertailussa 86 526 €)

Siirtoviemärit

Kumiseva-Ylipää siirtoviemäri kuuluu kaupungin hallintaan rahoituspäätöksen mukaisesti viiden vuoden ajan, jonka jälkeen se siirtyy Haapajärven Vesi Oy:n hallintaan. Rahoituspäätöksen

mukainen viiden vuoden määräaika umpeutuu vuonna 2018, jolloin neuvottelut siirtoviemäriin siirtämisestä Haapajärven Vesi Oy:n hallintaan käynnistetään

SUOJELUTOIMI

Pelastuspalvelut ostetaan Jokilaaksojen Pelastuslaitokselta palvelutasopäätöksen mukaisesti.

Talousarvion toteutuma 31.12.2018:

Menot: 691 895 €, 95,08 % (TA 727 735 €)

Mittarit

	TP16	TP17	TA18	TP18
Menot €/as	97,54	96,07	99,81	94,89

Teknisten palvelujen talousarvion toteutuminen:

	TP16	TP17	TA18	TP18	Tot %
Menot	5 911 470	5 767 875	6 007 695	6 064 370	100,94
Tulot	5 479 923	5 425 764	5 704 440	5 785 870	101,43
Netto	431 547	342 111	303 255	278 499	91,84

Koko kaupungin käyttötalous yhteensä:

	TP16	TP17	TA18	TP18	Tot %
Menot	55 902 741	54 552 775	57 361 592	57 050 283	99,46
Tulot	9 623 438	10 381 492	10 339 839	10 666 363	103,16
Netto	46 279 302	44 171 283	47 021 753	46 383 920	98,64

TULOSLASKELMA					
	TA2018	Muutokset	Ta18 yhteensä	TP2018	Poikkeama
Toimintatulot	10 757 339	-417 500	10 339 839	10 666 363,33	326 524,33
Toimintamenot	-56 411 452	-950 140	-57 361 592	-57 050 283,44	311 308,56
TOIMINTAKATE	-45 654 113	-1 367 640	-47 021 753	-46 383 920,11	637 832,89
Verotulot	23 425 000	-230 000	23 195 000	23 161 056,90	-33 943,10
Valtionosuudet	23 601 130	-50 000	23 551 130	23 466 571,00	-84 559,00
Rahoitustulot ja -menot	506 900	-80 000	426 900	-211 441,79	-638 341,79
VUOSIKATE	1 878 917	-1 727 640	151 277	32 266,00	-119 011,00
Poistot käyttöom.	-1 964 000		-1 964 000	-2 055 571,93	
Pysyvien varojen arvonn.					
Satunnaiset erät			0		
TILIKAUDEN TULOS	-85 083	-1 727 640	-1 812 723	-2 023 305,93	-210 582,93
Poistoeron lisäys-/vähennys+	85 500		85 500	85 466,04	
Varausten lisäys-/vähennys+			0		
Rahastojen lisäys-/vähennys+					
Tilikauden yli-/alijäämä	417	-1 727 640	-1 727 223	-1 937 839,89	-210 616,89

Verotulojen erittely:						
	Talousarvio	Ta-muutokset	Ta -yhteensä	Toteutunut euro	Poikkeama euro	
Verotulot						
Kunnallisvero	19 730 000	-100 000	19 630 000	19 357 853,21	-272 146,79	
Yhteisövero	1 600 000	-130 000	1 470 000	1 560 471,65	90 471,65	
Kiinteistövero	2 095 000		2 095 000	2 242 732,04	147 732,04	
Muut verotulot	0		0	0,00	0,00	
Yhteensä	23 425 000	-230 000	23 195 000	23 161 056,90	-33 943,10	
	Tulovero-%					
Verovuosi 2010	21,00					
Verovuosi 2011	21,00					
Verovuosi 2012	21,00					
Verovuosi 2013	21,00					
Verovuosi 2014	21,00					
Verovuosi 2015	22,00					
Verovuosi 2016	22,00					
Verovuosi 2017	22,00					
Verovuosi 2018	22,00					
Verovuosi 2019	22,50					
Kiinteistöveroprosentit:	Yleinen	Vak.asuinrak.	Muut asuinrak.	Voimalaitokset	Rakentam. rak.maa	Yleishyöd.yhteisöt
Verovuosi 2006	0,50	0,40	0,70	1,40	2,00	
Verovuosi 2007	0,75	0,40	0,70	2,50	3,00	0,30
Verovuosi 2008	0,75	0,40	0,70	2,50	3,00	0,30
Verovuosi 2009	1,00	0,40	0,70	2,50	3,00	0,30
Verovuosi 2010	1,35	0,75	1,35	2,85	3,00	0,30
Verovuosi 2011	1,35	0,75	1,35	2,85	3,00	0,30
Verovuosi 2012	1,35	0,75	1,35	2,85	3,00	0,30
Verovuosi 2013	1,35	0,65	1,25	2,85	3,00	0,30
Verovuosi 2014	1,35	0,75	1,35	2,85	3,00	0,30
Verovuosi 2015	1,35	0,75	1,35	2,85	3,00	0,30
Verovuosi 2016	1,35	0,75	1,35	2,85	3,00	0,30
Verovuosi 2017	1,35	0,75	1,35	2,85	3,00	0,30
Verovuosi 2018	1,35	0,75	1,35	3,10	5,00	0,30
Verovuosi 2019	1,35	0,75	1,35	3,10	5,00	0,30

Valtionosuuksien erittely:

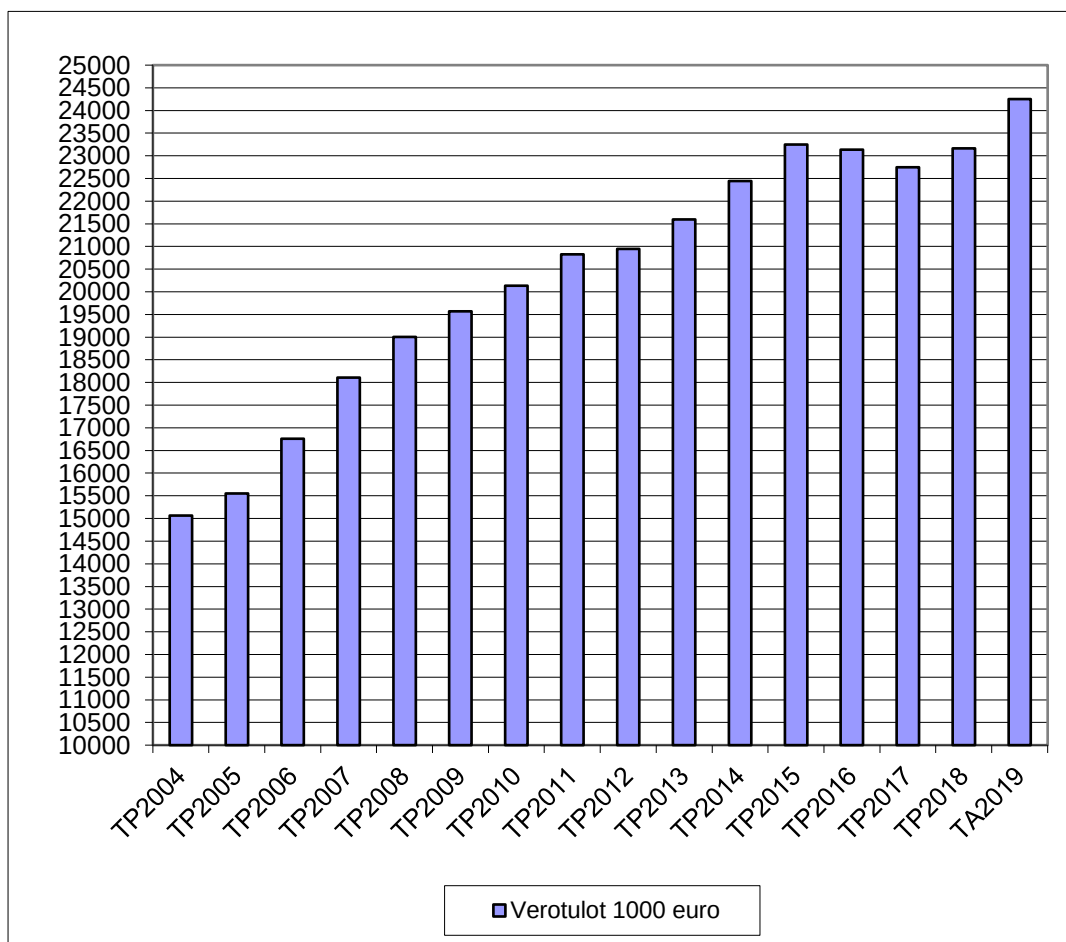
	Talousarvio	Ta-muutokset	Ta -yhteensä	Toteutunut euro	Poikkeama
Valtionosuudet	23 601 130	-50 000	23 551 130	23 466 571,00	84 559,00
Kotikuntakorvaustulot				282 684,00	
Kotikuntakorvausmenot				-49 776,00	
Harkinnan var. vo:n korotus					
Valtionosuudet yhteensä				23 699 479,00	
Arvonlisäveron palautukset	Alv:n palautukset	Alv:n laskennallinen palautus			
v. 2007	1 611 865,64	195 902,50			
v. 2008	1 697 511,77	183 933,31			
v. 2009	1 437 612,17	213 605,37			
v. 2010	669 382,95	0,00			
v. 2011	698 138,51	0,00			
v. 2012	701 503,85	0,00			
v. 2013	1 053 265,96	98,75			
v. 2014	1 026 330,30	0,00			
v. 2015	915 684,51	1,00			
v. 2016	1 126 439,92	0,00			
v. 2017	1 440 555,98	957,31			
v. 2018	1 294 613,04	1 228,19			

Valtionosuuksissa kotikuntakorvaustulot ja -menot kirjataan sivistyspalveluihin

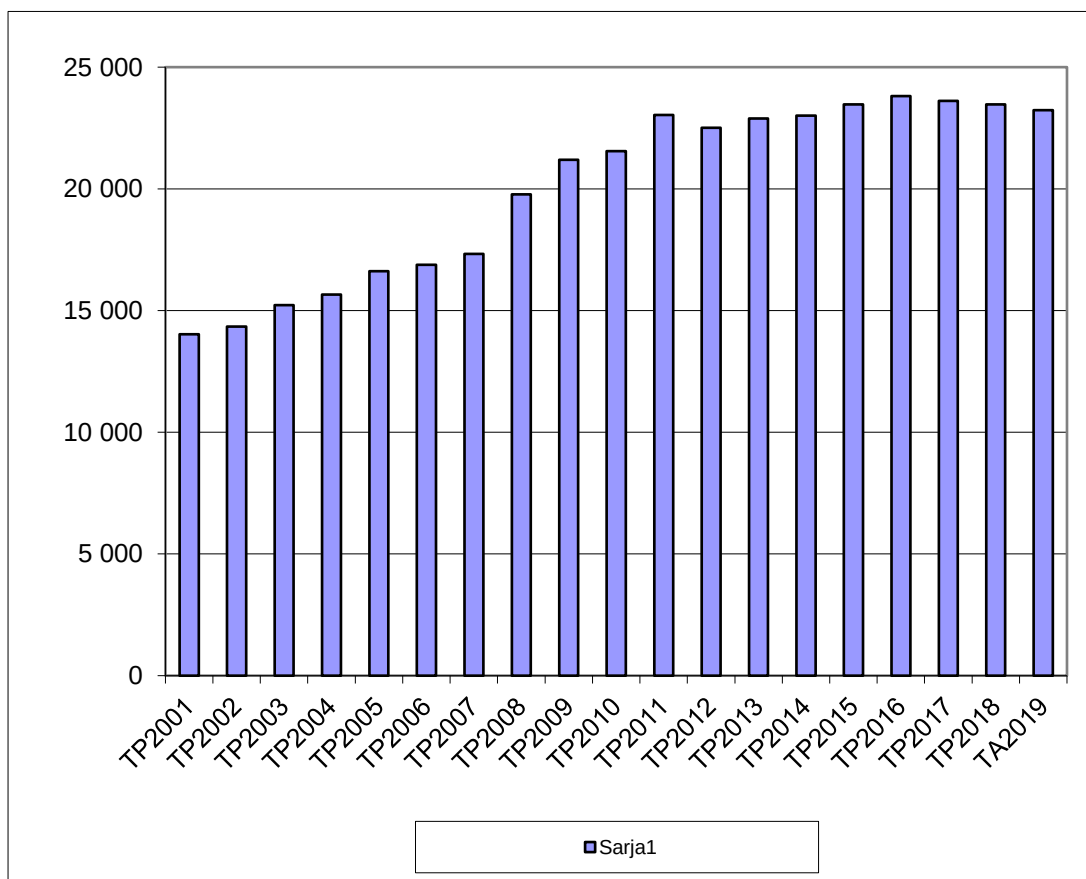
VEROTULOJEN JA VALTIONOSUUKSIEN VERTAILU

	EURO TP13	EURO TP14	EURO TP15	EURO TP16	EURO TP17	EURO TP18	EURO TA19
Kunnallisvero	19 057 473	19 349 815	20 054 938	19 865 020	19 281 864	19 357 853	20 577 300
Yhteisövero	1 110 398	1 230 247	1 353 257	1 381 598	1 574 927	1 560 472	1 500 000
Kiinteistövero	1 430 700	1 863 783	1 842 349	1 889 230	1 893 383	2 242 732	2 173 000
Muut verotulot							
Yhteensä	21 598 571	22 443 845	23 250 544	23 135 848	22 750 174	23 161 057	24 250 300
Harkinnanvar.rah.avust.							
Valtionosuudet	22 896 002	23 014 701	23 465 363	23 805 096	23 619 884	23 466 571	23 235 300
Yhteensä	22 896 002	23 014 701	23 465 363	23 805 096	23 619 884	23 466 571	23 235 300

VEROTULOT	1000 euroa
TP2004	15064
TP2005	15551
TP2006	16758
TP2007	18111
TP2008	19006
TP2009	19569
TP2010	20135
TP2011	20828
TP2012	20946
TP2013	21599
TP2014	22444
TP2015	23251
TP2016	23136
TP2017	22750
TP2018	23161
TA2019	24250

VALTIONOSUUDET	1000 euroa
TP2001	14 032
TP2002	14 345
TP2003	15 225
TP2004	15 657
TP2005	16 616
TP2006	16 884
TP2007	17 328
TP2008	19 769
TP2009	21 196
TP2010	21 546
TP2011	23 032
TP2012	22 506
TP2013	22 896
TP2014	23 015
TP2015	23 465
TP2016	23 805
TP2017	23 620
TP2018	23 467
TA2019	23 235

Investoinnit

Talousarvion toteutumisvertailu/Investointiosa

		TP2017 euro	TA2018 euro	TA-MUUTOS	TA YHTEENSÄ	TP2018 euro	JÄLJELLÄ	TOT.%
KAUPUNGINHALLITUS								
Kaupunginhallitus								
200 Tontit ja maa-alueet								
	Tulot	72 699,26	200 000,00	0,00	200 000,00	8 728,00	191 272,00	4,36
	Menot	0,00	-200 000,00	0,00	-200 000,00	0,00	-200 000,00	0,00
	Netto	72 699,26	0,00	0,00	0,00	8 728,00	-8 728,00	#JAKO/0!
202 Muut osakkeet ja osuudet								
	Tulot	127 177,73	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	#JAKO/0!
	Menot	-391 611,60	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	#JAKO/0!
	Netto	-264 433,87	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	#JAKO/0!
** KAUPUNGINHALLITUS								
	Tulot	199 876,99	200 000,00	0,00	200 000,00	8 728,00	191 272,00	4,36
	Menot	-391 611,60	-200 000,00	0,00	-200 000,00	0,00	-200 000,00	0,00
	Netto	-191 734,61	0,00	0,00	0,00	8 728,00	-8 728,00	#JAKO/0!
SIVISTYSLAUTAKUNTA								
Sivistyspalvelut								
205 Koneet ja kalustot/koulut								
	Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	#JAKO/0!
	Menot	-86 423,84	-75 000,00	0,00	-75 000,00	-63 605,62	-11 394,38	84,81
	Netto	-86 423,84	-75 000,00	0,00	-75 000,00	-63 605,62	-11 394,38	84,81
206 Koneet ja kalustot/vapaa-aika								
	Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	#JAKO/0!
	Menot	0,00	-11 000,00	0,00	-11 000,00	-10 432,92	-567,08	94,84
	Netto	0,00	-11 000,00	0,00	-11 000,00	-10 432,92	-567,08	94,84

Talousarvion toteutumisvertailu/Investointiosa

		TP2017 euro	TA2018 euro	TA-MUUTOS	TA YHTEENSÄ	TP2018 euro	JÄLJELLÄ	TOT.%
** SIVISTYSLAUTAKUNTA								
	Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	#JAKO/0!
	Menot	-86 423,84	-86 000,00	0,00	-86 000,00	-74 038,54	-11 961,46	86,09
	Netto	-86 423,84	-86 000,00	0,00	-86 000,00	-74 038,54	-11 961,46	86,09
TEKNINEN LAUTAKUNTA								
Tekninen palvelukeskus								
Rakentaminen								
Talonrakennus								
215 Lukio	Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	#JAKO/0!
	Menot	0,00	-160 000,00	-242 932,00	-402 932,00	-417 311,19	14 379,19	103,57
	Netto	0,00	-160 000,00	-242 932,00	-402 932,00	-417 311,19	14 379,19	103,57
219 Uimahalli, uudisrakennus								
	Tulot	180 000,00	0,00	95 697,00	95 697,00	0,00	95 697,00	0,00
	Menot	-3 822 608,89	0,00	-46 352,00	-46 352,00	98 638,93	-144 990,93	-212,80
	Netto	-3 642 608,89	0,00	49 345,00	49 345,00	98 638,93	-49 293,93	199,90
222 Paloaseman peruskorjaus ja laajennus								
	Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	#JAKO/0!
	Menot	-2 576,00	0,00	0,00	0,00	-39 449,28	39 449,28	#JAKO/0!
	Netto	-2 576,00	0,00	0,00	0,00	-39 449,28	39 449,28	#JAKO/0!
225 Yläaste								
	Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	#JAKO/0!
	Menot	0,00	-200 000,00	-70 000,00	-270 000,00	-283 512,96	13 512,96	105,00
	Netto	0,00	-200 000,00	-70 000,00	-270 000,00	-283 512,96	13 512,96	105,00
240 Muut hankkeet								
	Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	#JAKO/0!
	Menot	-217 031,35	-340 000,00	42 165,00	-297 835,00	-205 710,05	-92 124,95	69,07
	Netto	-217 031,35	-340 000,00	42 165,00	-297 835,00	-205 710,05	-92 124,95	69,07

Talousarvion toteutumisvertailu/Investointiosa		TP2017 euro	TA2018 euro	TA-MUUTOS	TA YHTEENSÄ	TP2018 euro	JÄLJELLÄ	TOT.%
** Talonrakennus								
	Tulot	180 000,00	0,00	95 697,00	95 697,00	0,00	95 697,00	0,00
	Menot	-4 042 216,24	-700 000,00	-317 119,00	-1 017 119,00	-847 344,55	-169 774,45	83,31
	Netto	-3 862 216,24	-700 000,00	-221 422,00	-921 422,00	-847 344,55	-74 077,45	91,96
Kiinteät rakenteet ja laitteet								
305 Kadut peruskorjausohjelman mukaan								
	Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	#JAKO/0!
	Menot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	#JAKO/0!
	Netto	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	#JAKO/0!
302 Lujabetonin liittymä/KT28								
	Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	#JAKO/0!
	Menot	-3 684,15	0,00	0,00	0,00	-8 695,70	8 695,70	#JAKO/0!
	Netto	-3 684,15	0,00	0,00	0,00	-8 695,70	8 695,70	#JAKO/0!
310 Katujen rakentaminen								
	Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	#JAKO/0!
	Menot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	#JAKO/0!
	Netto	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	#JAKO/0!
311 Katujen päällystäminen								
	Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	#JAKO/0!
	Menot	-22 032,88	-10 000,00	0,00	-10 000,00	0,00	-10 000,00	0,00
	Netto	-22 032,88	-10 000,00	0,00	-10 000,00	0,00	-10 000,00	0,00
315 Hiljalankatu								
	Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	#JAKO/0!
	Menot	-55 204,37	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	#JAKO/0!
	Netto	-55 204,37	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	#JAKO/0!
303 Koulukadun peruskorj								
	Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	#JAKO/0!
	Menot	0,00	-100 000,00	0,00	-100 000,00	-121 006,67	21 006,67	121,01
	Netto	0,00	-100 000,00	0,00	-100 000,00	-121 006,67	21 006,67	121,01

Talousarvion toteutumisvertailu/Investointiosa		TP2017 euro	TA2018 euro	TA-MUUTOS	TA YHTEENSÄ	TP2018 euro	JÄLJELLÄ	TOT%
317 Torialueen rakentami								
	Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	#JAKO/0!
	Menot	-136 864,89	-30 000,00	-12 965,00	-42 965,00	-46 044,64	3 079,64	107,17
	Netto	-136 864,89	-30 000,00	-12 965,00	-42 965,00	-46 044,64	3 079,64	107,17
318 Kirkkokadun peruspa								
	Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	#JAKO/0!
	Menot	-184 635,36	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	#JAKO/0!
	Netto	-184 635,36	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	#JAKO/0!
319 Haapalankadun perusparannus								
	Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	#JAKO/0!
	Menot	-74 377,23	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	#JAKO/0!
	Netto	-74 377,23	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	#JAKO/0!
320 Muut hankkeet								
	Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	34 132,12	-34 132,12	#JAKO/0!
	Menot	-88 591,53	-175 000,00	0,00	-175 000,00	-179 839,37	4 839,37	102,77
	Netto	-88 591,53	-175 000,00	0,00	-175 000,00	-145 707,25	-29 292,75	83,26
** Kiinteät rakent.ja laitt								
	Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	34 132,12	-34 132,12	#JAKO/0!
	Menot	-565 390,41	-315 000,00	-12 965,00	-327 965,00	-355 586,38	27 621,38	108,42
	Netto	-565 390,41	-315 000,00	-12 965,00	-327 965,00	-321 454,26	-6 510,74	98,01
Käyttöomaisuus								
Aineettomat hyödykkeet								
340 Muut pitkävaikutteiset menot								
	Tulot	31 392,70	17 000,00	0,00	17 000,00	30 428,27	-13 428,27	178,99
	Menot	-64 495,55	-80 000,00	0,00	-80 000,00	-64 856,27	-15 143,73	81,07
	Netto	-33 102,85	-63 000,00	0,00	-63 000,00	-34 428,00	-28 572,00	54,65
Irtainomaisuus								
350 Koneet ja kalusto/tekpa								
	Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	#JAKO/0!
	Menot	-29 177,00	-30 000,00	0,00	-30 000,00	-29 717,74	-282,26	99,06
	Netto	-29 177,00	-30 000,00	0,00	-30 000,00	-29 717,74	-282,26	99,06

Talousarvion toteutumisvertailu/Investointiosa

		TP2017 euro	TA2018 euro	TA-MUUTOS	TA YHTEENSÄ	TP2018 euro	JÄLJELLÄ	TOT%
	** Käyttöomaisuus yht.							
	Tulot	31 392,70	17 000,00	0,00	17 000,00	30 428,27	-13 428,27	178,99
	Menot	-93 672,55	-110 000,00	0,00	-110 000,00	-94 574,01	-15 425,99	85,98
	Netto	-62 279,85	-93 000,00	0,00	-93 000,00	-64 145,74	-28 854,26	68,97
	** Tekninen palvelukeskus							
	Tulot	211 392,70	17 000,00	95 697,00	112 697,00	64 560,39	48 136,61	57,29
	Menot	-4 701 279,20	-1 125 000,00	-330 084,00	-1 455 084,00	-1 297 504,94	-157 579,06	89,17
	Netto	-4 489 886,50	-1 108 000,00	-234 387,00	-1 342 387,00	-1 232 944,55	-109 442,45	91,85
	** TEKNINEN LTK							
	Tulot	211 392,70	17 000,00	95 697,00	112 697,00	64 560,39	48 136,61	57,29
	Menot	-4 701 279,20	-1 125 000,00	-330 084,00	-1 455 084,00	-1 297 504,94	-157 579,06	89,17
	Netto	-4 489 886,50	-1 108 000,00	-234 387,00	-1 342 387,00	-1 232 944,55	-109 442,45	91,85
	** RAPORTTI YHT.							
	Tulot	411 269,69	217 000,00	95 697,00	312 697,00	73 288,39	239 408,61	23,44
	Menot	-5 179 314,64	-1 411 000,00	-330 084,00	-1 741 084,00	-1 371 543,48	-369 540,52	78,78
	Netto	-4 768 044,95	-1 194 000,00	-234 387,00	-1 428 387,00	-1 298 255,09	-130 131,91	90,89

INVESTOINTIOSA 2018

C931 Talonrakennus

TA 921 422 €, Tot. 847 345 €

240 Muut hankkeet:

TA 970 767 €, Tot. 906 534 €

814 Vanha uimahalli: muutostyöt

Ta. 30 000 € LTa. – 27 237 € = Ta yht. 2 763 €

Tot. 0 €

Investointia ei tehty koska tiloille ei ole löytynyt kokonaisuutena käyttöä.

Matkahuollon vaatimat muutostyöt jäivät alle investointirajan, joten ne on siirretty käyttötalouspuolen menoihin.

816 Hotelli-ravintola

Ta. 10 000 €

Tot. 12 343 €

900 Kulttuuritalo: ilmastointi, rak.automaatio, aulan wc:t

Ta. 35 000 €

Tot. 22 296 €

Terveyskeskus: hammashoitola ja työterveys ilmastointi, ikkunat ym.

Ta. 50 000 € LTa. – 14 928 € = Ta yht. 35 072 €

Tot. 43 385 €

Kustannukset aiheutuneet sisäilmaongelmien vuoksi tehdyistä tilajärjestelyistä ja lisäkuntotutkimuksista. Investointia (ilmastointi ja ikkunat) ei tehty.

820 K.J. Ståhlberginkoulu: kamera- ja kulunvalvonta

Ta. 25 000 €

Tot. 41 252 €

Investointi tuli ennakoitua kalliimmaksi kaapeloinnin ja kamerajärjestelmän laajentumisen vuoksi.

Tiiton koulu: piha-aita

Ta. 10 000 €

Tot. 0 €

Investointi siirrettiin vuodelle 2019.

823 Väliojan koulu: ilmastointi ym.

Ta. 20 000 €

Tot. 33 184 €

Ilmastointiremonttiin varatut rahat käytettiin ulkopuolen kuivatusjärjestelmän korjaamiseen.

Parkkilan koulu: käytävä ym.

Ta. 10 000 €

Tot. 0 €

Investoinnit jäivät alle investointirajan, joten ne on siirretty käyttötalouspuolen menoihin.

818 Oksavan koulu: sadekatos, pihan liikennejärjestelyt

Ta. 30 000 €

Tot. 20 505 €

812 Lukio: Jedun yhdistymishanke

Ta. 160 000 € LTa. 242 932 € = Ta yht. 402 932 €

Tot. 417 311 €

Investoinnit menivät yli budjetoidun mm. laajentuneen sähköurakan ja laajentuneiden muutostöiden vuoksi.

815 Yläaste: alakerran sisäilmakorjaukset

Ta. 200 000 € LTa. 70 000 € = Ta yht. 270 000 €

Tot. 283 512 €

*Korjausjärjestystä muutettiin aloittamalla ulkopuolen kuivatusjärjestelmän korjaaminen.***819 ST-Tuote: ilmastointi ym.**

Ta. 20 000 €

Tot. 20 120 €

Ståhlbergin museo: ulkomaalaus ym.

Ta. 15 000 €

Tot. 0 €

*Ulkomaalausta ei tehty vaan se siirrettiin vuodelle 2019. Muut investoinnit jäivät alle investointirajan, joten ne on siirretty käyttötalouspuolen menoihin.***824 Virastokeskus: valtuustosalin äänentoisto, inva-wc ym.**

Ta. 25 000 €

Tot. 12 624 €

*Kustannukset inva-wc:n rakentamisesta. Äänentoiston uusimista ei tehty vaan se siirrettiin myöhempään ajankohtaan.***C932 Kiinteät rakenteet ja laitteet TA 390 965 €, Tot. 355 882 €****303 Koulukadun peruskorjaus**

Ta 100 000 €

Tot. 121 007 €

Menoissa valaistusurakan vuoden 2019 15 000 € lasku kirjattu virheellisesti vuodelle 2018.

320 Muut hankkeet***Hiihtoladun ylikulkusilta -hanke**

Ta. 30 000 €

Tot. 30 589 € - 8 800€ avustus = 21 789 €

***Roikolantie / Isokatu risteysalue**

Ta. 20 000 €

Tot. 28 382 €

***Komenkadun jatkaminen**

Kust.arvio 37 500 €

Käytetty 18 390 €

Hankkeelle kirjattu avustuksia 17 852 €

317 Torialueen rakentaminen

Ta. 30 000 € LTa.12 965 € = Ta yht. 42 965 €

Tot. 46 044 €

*Esiintymislavan rakentaminen omana työnä 35 000 €. Torikopit 6 000 €.***340 muut pitkävaikutteiset menot**

Ta. 63 000 €

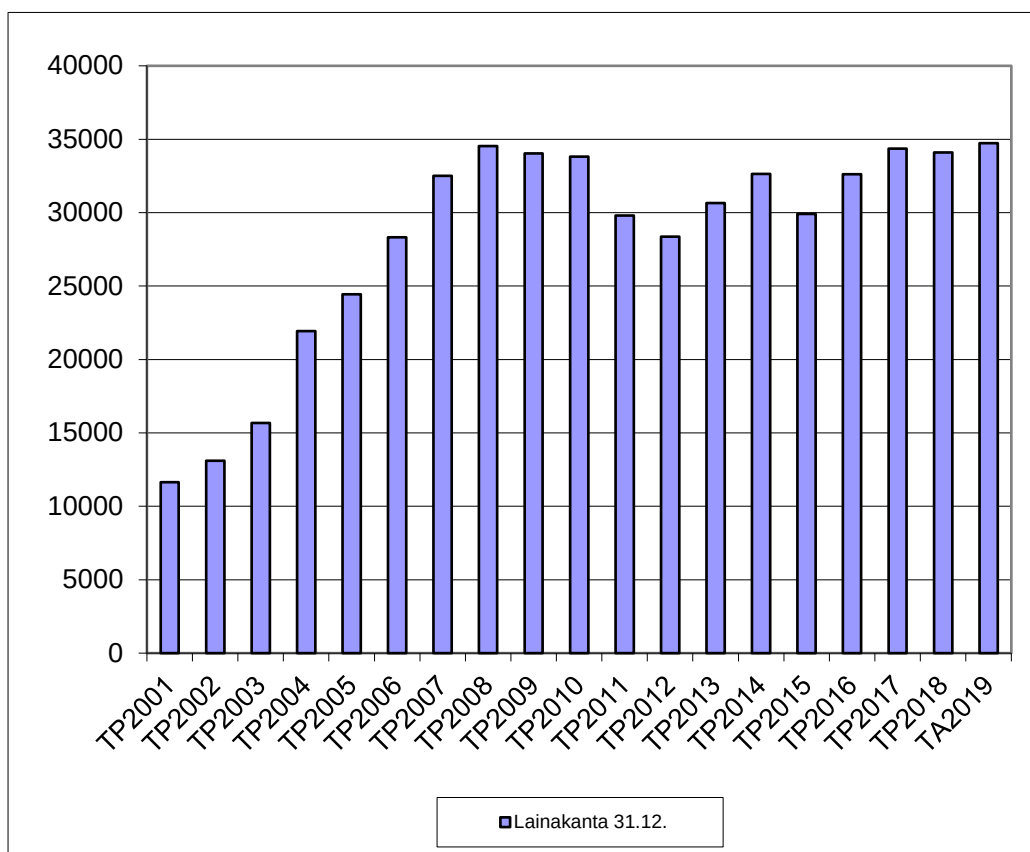
Tot. 34 428 €

Suurimpana hankkeena Aholanjärven kunnostus 36 650 €. Avustuksia 28 888 €. Hanke jatkuu vuonna 2019

RAHOITUSLASKELMA

	TA2018	Ta-muutokset	Ta18 yhteensä	TP2018	Poikkeama
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	1 878 917	-1 727 640	151 277	32 266	-119 011,00
Satunnaiset erät			0		
Tulorahoituksen korjauserät			0	-5 919	
Toiminnan rahavirta yhteensä	1 878 917	-1 727 640	151 277	26 347	-124 930,23
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-1 194 000	-234 387	-1 428 387	-1 371 543	
Rahoitusosuudet investointimenoihin			0	64 560	
Pysyvien vastaavien hyöd.luovutustulot			0	8 728	
Investointien rahavirta netto	-1 194 000	-234 387	-1 428 387	-1 298 255	130 131,91
Toiminnan ja investointien rahavirta	684 917	-1 962 027	-1 277 110	-1 271 908	5 201,68
Rahoituksen rahavirta					
Sijoitetun vapaan opo:n rahastosijoitus				0	0,00
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäykset			0		
Antolainasaamisten vähennykset			0	0	
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	4 320 000	1 960 000	6 280 000	5 890 000	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-5 000 000		-5 000 000	-5 120 788	
Lyhytaikaisten lainojen muutos				-39 800	
Kassalainojen muutos				-1 000 000	
Lainakannan muutokset	-680 000	1 960 000	1 280 000	-270 588	-1 550 588,00
Toimeksiantojen varojen muutos				1 053	
Toimeksiantojen pääomien muutos				1 010	
Vaihto-omaisuuden muutos				1 652	
Saamisten muutos				748 326	
Korottomien pitkä- ja lyhytaik.velkojen muutos				882 867	
Rahoituksen rahavirta	4 917	-2 027	2 890	92 412	89 521,66

LAINAKANTA 31.12.	1000 euroa
TP2001	11646
TP2002	13103
TP2003	15678
TP2004	21944
TP2005	24439
TP2006	28317
TP2007	32518
TP2008	34537
TP2009	34031
TP2010	33807
TP2011	29812
TP2012	28372
TP2013	30653
TP2014	32648
TP2015	29907
TP2016	32615
TP2017	34361
TP2018	34091
TA2019	34726

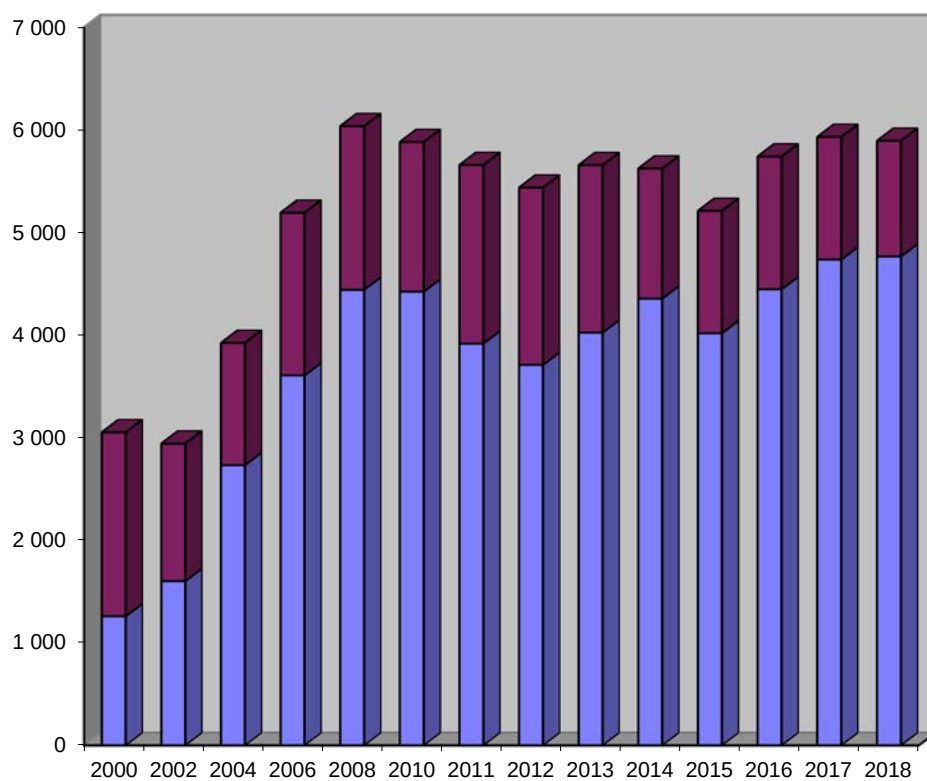

TALOUSARVIOLAINAT

euroa/asukas

2000	1 264	1 797 (konserni)
2002	1 608	1 343
2004	2 741	1 185
2006	3 610	1 585
2008	4 444	1 595
2010	4 426	1 458
2011	3 920	1 740
2012	3 712	1 728
2013	4 027	1 632
2014	4 358	1 268
2015	4 021	1 192
2016	4 449	1 294
2017	4 739	1 195
2018	4 769	1 127

LAINAT/ASUKAS

TOTEUTUMAYHTEEENVETO

1000 euroa

	Määrärahat					Tuloarvot				
	Sitovuus valtuustoon bruttona					Sitovuus valtuustoon bruttona				
	Ta2018	Muutokset	Yhteensä	Tot2018	Poikkeama	Ta2018	Muutokset	Yhteensä	Tot2018	Poikkeama
KÄYTTÖTALOUSOSA										
VAALIT	-45	0	-45	-12	33	24	0	24	12	-12
TARKASTUSTOIMI	-21	0	-21	-17	4	0	0	0	0	0
KAUPUNGINHALLITUS	-31 837	-679	-32 517	-31 995	522	1 590	-300	1 290	1 171	-118
SIVISTYSLAUTAKUNTA	-18 558	-213	-18 771	-18 961	-191	3 439	-118	3 321	3 697	376
TEKNINEN LAUTAKUNTA	-5 949	-58	-6 008	-6 064	-57	5 704	0	5 704	5 786	81
Käyttötalous yhteensä	-56 411	-950	-57 362	-57 050	311	10 757	-418	10 340	10 666	327
TULOSLASKELMAOSA										
Verotulot						23 425	-230	23 195	23 161	-34
Valtionosuudet						23 601	-50	23 551	23 467	-85
Korkotulot						11		11	4	-6
Muut rahoitustulot						1 026	-100	926	803	-123
Korkomenot	-426	100	-326	-300	26					
Muut rahoitusmenot	-103	-80	-183	-719	-536					
Satunnaiset erät			0	0	0			0	0	0
Tulorahoituksen korj.erät				-6	-6			0	0	0
INVESTOINTIOSA										
KAUPUNGINHALLITUS										
Maa- ja vesialueet	-200		-200	0	200	200		200	9	-191
Käyttöom. arvopaperit	0	0	0		0					0
SIVISTYSLAUTAKUNTA										
Irtainomaisuus	-86	0	-86	-74	12			0		0
TEKNINEN LAUTAKUNTA										
Talonrakennus										
Uimahalli, uudisrakennus	0	-46	-46	99	145	0	96	96	0	-96
Paloaseman peruskorj/laaj	0		0	-39	-39	0		0		0
Muut hankkeet	-340	42	-298	-206	92			0		0
Lukio	-160	-243	-403	-417	-14					
Yläaste	-200	-70	-270	-284	-14					
Kiinteät rakenteet ja laitteet										
Lujabetonin liittymä/KT28			0	-9	-9			0		0
Katujen rakentaminen	0	0	0	0	0			0		0
Katujen päällystäminen	-10		-10	0	10			0		0
Torialueen rakentaminen	-30	-13	-43	-46	-3			0		0
Koulukadun peruskorj.	-100		-100	-121	-21					
Muut hankkeet	-175	0	-175	-180	-5			0	34	34
Muut pitkävaikutteiset menot	-80		-80	-65	15	17		17	30	13
Irtainomaisuus	-30		-30	-30	0			0	0	0
Investoinnit yhteensä	-1 411	-330	-1 741	-1 372	370	217	96	313	73	-239
RAHOITUSOSA										
Svop-rahaston muutos					0					
Antolainauksen muutokset					0					
Antolainasaam. lisäys		0	0	0	0					
Antolainasaam. vähenn.							0	0	0	0
Lainakannan muutokset								0		0
Pitkäaik.lainojen lisäys						4 320	1 960	6 280	5 890	-390
Pitkäaik.lainojen vähenn.	-5 000	0	-5 000	-5 121	-121					
Lyhytaik.lainojen muutos			0	-40	-40					0
Kassalainojen muutos				-1 000	-1 000					0
Vaikutus maksuvalmiuteen			0	-92	-92	-5	2	-3	1 635	1 638
YHTEENSÄ	-63 352	-1 260	-64 612	-65 699	-1 087	63 352	1 260	64 612	65 699	1 087

Muutokset vuodelta 2017 vuodelle 2018

Konsernissa on alijäämää vuoden 2018 tilinpäätöksessä seuraavilla kuntayhtymillä ja tytäryhtiöillä, joissa Haapajärven kaupungilla on osakkeita tai osuuksia:

- Haapajärven Yrityspalvelut Oy, Haapajärven osuus 100 % koko alijäämästä on 125.355,38 euroa
- Haapajärven Keilahalli Oy, Haapajärven osuus 51 % koko alijäämästä 3.880,94 euroa
- PyhäNey Oy, Haapajärven osuus 31,1 % koko alijäämästä 264.405,73 euroa (osakkuusyhtiö)

Alijäämien kattamiseen varaudutaan vuoden 2019 talousarviossa ja seuraavien vuosien suunnitelmissa.

Kaupunginvaltuusto päätti 16.10.2017 myydä Karjalahden Palvelukeskuksen Attendo Oy:lle 1,4 miljoonalla eurolla. Valtuuston päätöksestä valitettiin ja kaupunginhallitus päätti joulukuussa 2017 panna päätöksen täytäntöön valituksesta huolimatta. Kaupunginhallituksen täytäntöönpanopäätöksen perusteluna on, että mikäli valitus jostakin syystä menisi oikeudessa läpi ja valtuuston päätös kumottaisiin, niin kauppa purkaantuisi ja kaupunki palauttaisi jo maksetut kauppaerät takaisin Attendo Oy:lle. Tämä on siis mahdollinen riski kaupungille. Karjalahden Palvelukeskus on kaupungin taseessa 31.12.2018. Ppky Selänteen toiminta on siirtynyt helmikuun 2019 lopussa Attendo Oy:n rakennuttamaan kiinteistöön Koivikko ja viimeinen kauppahinnan erä 700.000 euroa on laskutettu Attendo Oy:ltä.

TULOSLASKELMA

	TP2018 euro	TP2017 euro
Toimintatuotot	5 885 137,58	6 095 533,15
Myyntituotot	2 767 034,95	2 853 255,49
Maksutuotot	618 974,54	649 069,79
Tuet ja avustukset	337 915,27	338 364,82
Muut toimintatuotot	2 161 212,82	2 254 843,05
Toimintakulut	-52 269 057,69	-50 266 816,18
Henkilöstökulut	-14 583 108,34	-14 434 540,46
Palvelujen ostot	-33 872 962,67	-32 006 129,99
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 592 196,17	-2 601 275,52
Avustukset	-455 037,65	-512 717,64
Muut toimintakulut	-765 752,86	-712 152,57
TOIMINTAKATE	-46 383 920,11	-44 171 283,03
Verotulot	23 161 056,90	22 750 174,34
Valtionosuudet	23 466 571,00	23 619 884,00
Rahoitustuotot ja -kulut	-211 441,79	90 344,96
Korkotuotot	4 333,57	5 541,79
Muut rahoitustuotot	802 521,83	751 323,01
Korkokulut	-299 555,86	-413 139,21
Muut rahoituskulut	-718 741,33	-253 380,63
VIKATE	32 266,00	2 289 120,27
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 055 571,93	-1 750 544,70
Pysyvien vastaav. arvonalenn.	0,00	0,00
Poistot/arvonalentumiset	-2 055 571,93	-1 750 544,70
Satunnaiset erät	0,00	-24 191,40
Satunnaiset tuotot	0,00	25 649,39
Satunnaiset kulut	0,00	-49 840,79
TILIKAUDEN TULOS	-2 023 305,93	514 384,17
Poistoeron lisäys -/vähennys +	85 466,04	85 466,04
Varausten lisäys -/vähennys +		
Rahastojen lisäys -/vähennys +		
Tilikauden yli-/alijäämä	-1 937 839,89	599 850,21

Tunnusluvut:

	2018	2017
Toimintatuotot/toimintakulut %	11,26	12,13
Vuosikate/poistot %	1,57	130,77
Vuosikate €/as.	4,51	315,70
Asukasmäärä	7149	7251

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista = $100 \cdot \text{toimintatuotot} / (\text{toimintakulut} - \text{valmistus omaan käyttöön})$

Vuosikate prosenttia poistoista = $100 \cdot \text{vuosikate} / \text{poistot ja arvonalentumiset}$

Vuosikate euroa/asukas = $\text{vuosikate} / \text{asukasmäärä}$

RAHOITUSLASKELMA

Toiminnan rahavirta

	TP2018	TP2017
Vuosikate	32 266	2 289 120
Satunnaiset erät	0	-24 191
Tulorahoituksen korjauserät	-5 919	-40 842
Toiminnan rahavirta yhteensä	26 347	2 224 087
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-1 371 543	-5 179 315
Rahoitusosuudet investointimenoihin	64 560	211 393
Pysyvien vastaavien hyödykk.luovutustulot	8 728	199 877
Investointien rahavirta netto	-1 298 255	-4 768 045
Toiminnan ja investointien rahavirta	-1 271 908	-2 543 958
Rahoituksen rahavirta		
Svop -rahaston lisäykset - /vähennykset +	0	0
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset -		
Antolainasaamisten vähennykset +	0	29 292
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	5 890 000	5 710 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-5 120 788	-5 282 088
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-39 800	-181 800
Kassalainojen muutos	-1 000 000	1 500 000
Lainakannan muutokset	-270 588	1 746 112
Toimeksiantojen varojen muutos	1 053	1 481
Toimeksiantojen pääomien muutos	1 010	-1 064
Vaihto-omaisuuden muutos	1 652	-2 844
Saamisten muutos	748 326	-168 838
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	882 867	262 501
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Rahoituksen rahavirta	1 364 320	1 866 640
Rahavarojen muutos	92 412	-677 319

Rahavarojen muutos	-92 412	677 319
--------------------	---------	---------

Rahavarat 31.12.	13 328 071,49	13 235 659,83
------------------	---------------	---------------

Rahavarat 1.1.	13 235 659,83	13 912 978,49
----------------	---------------	---------------

Tunnusluvut :

	2018	2017
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 v:lta, €	-5 838 348	-7 343 504
Investointien tulorahoitus %	2,5	46,1
Lainanhoitokate	0,1	0,5
Kassan riittävyys, pv	81	79
Asukasmäärä	7149	7251

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä € = Toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen tilinpäätösvouden ja neljän edellisen vuoden kertymä

Investointien tulorahoitus % = $100 \times \text{vuosikate} / \text{investointien omahankintameno}$

Lainanhoitokate = $(\text{vuosikate} + \text{korkokulut}) / (\text{korkokulut} + \text{lainanlyhennykset})$

Kassan riittävyys (pv) = $365 \text{ pv} \times \text{rahavarat 31.12.} / \text{kassasta maksut tilikaudella}$

TASE	31.12.2018	31.12.2017
	euro	euro
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET		
AINEETTOMAT OIKEUDET	10 206,85	14 482,64
MUUT PITKÄVAIKUTTEISET MENOT	521 394,40	642 040,03
* AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	531 601,25	656 522,67
AINEELLISET HYÖDYKKEET		
MAA- JA VESIALUEET	4 442 750,65	4 445 559,42
RAKENNUKSET	24 346 727,80	25 110 554,35
KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET	5 774 755,78	6 169 720,30
KONEET JA KALUSTO	331 858,65	340 303,80
MUUT AINEELLISET HYÖDYKKEET	53 585,93	53 585,93
ENNAKKOMAKS. JA KESKENER. HANK	1 416 450,97	872 882,17
* AINEELLISET HYÖDYKKEET	36 366 129,78	36 992 605,97
SIJOITUKSET		
OSAKKEET JA OSUUDET	9 198 374,42	9 198 374,42
MUUT LAINASAAMISET	206 481,29	206 481,29
SIJOITETUN VAPAAN OPO:N RAHASTO	926 400,00	926 400,00
* SIJOITUKSET	10 331 255,71	10 331 255,71
** PYSYVÄT VASTAAVAT	47 228 986,74	47 980 384,35
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
VALTION TOIMEKSIANNOT	4 792,87	5 902,63
LAHJOITUSRAHASTOJEN VARAT	34 989,83	34 933,08
MUUT TOIMEKSIANTOJEN VARAT	0,00	0,00
** TOIMEKSIANTOJEN VARAT	39 782,70	40 835,71
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
VAIHTO-OMAIUUUS		
AINEET JA TARVIKKEET	77 022,42	78 674,31
KESKENERÄISET TUOTTEET	0,00	0,00
VALMIIT TUOTTEET	0,00	0,00
ENNAKKOMAKSUT	0,00	0,00
* VAIHTO-OMAIUUUS	77 022,42	78 674,31
SAAMISET		
PITKÄAIKAISET SAAMISET		
MYyntISAAMISET	147 052,00	147 052,00
MUUT SAAMISET	0,00	0,00
SIIRTOSAAMISET	0,00	0,00
PITKÄAIKAISET SAAMISET	147 052,00	147 052,00
LYHYTAIKAISET SAAMISET		
MYyntISAAMISET	848 838,77	540 674,14

LAINASAAMISET	53 000,00	411 233,78
MUUT SAAMISET	305 875,66	1 004 132,59
SIIRTOSAAMISET	0,00	0,00
LYHYTAIKAISET SAAMISET	1 207 714,43	1 956 040,51
* SAAMISET	1 354 766,43	2 103 092,51
RAHOITUSARVOPAPERIT		
OSAKKEET JA OSUUDET	0,00	0,00
SIJOITUKSET RAHAMARKK. INSTR.	0,00	0,00
MUUT ARVOPAPERIT	12 595 255,12	12 830 803,23
* RAHOITUSARVOPAPERIT	12 595 255,12	12 830 803,23
RAHAT JA PANKKISAAMISET		
* RAHAT JA PANKKISAAMISET	732 816,37	404 856,60
** VAIHTUVAT VASTAAVAT	14 759 860,34	15 417 426,65
VASTAAVAA	62 028 629,78	63 438 646,71
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
* PERUSPÄÄOMA	-21 432 825,62	-21 432 825,62
* ARVONKOROTUSRAHASTO	-1 125 225,68	-1 125 225,68
* MUUT OMAT RAHASTOT	-100 910,09	-100 910,09
* ED. TILIKAUSIEN YLI- /ALIJÄÄMÄ	145 892,05	745 742,26
* TILIKAUDEN YLI- /ALIJÄÄMÄ	1 937 839,89	-599 850,21
** OMA PÄÄOMA	-20 575 229,45	-22 513 069,34
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
POISTOERO	-2 120 288,13	-2 205 754,17
VAPAAEHTOISET VARAUKSET	0,00	0,00
** POISTOERO JA VAPAAEHT. VARAUK.	-2 120 288,13	-2 205 754,17
PAKOLLISET VARAUKSET		
MUUT PAKOLLISET VARAUKSET	0,00	0,00
** PAKOLLISET VARAUKSET	0,00	0,00
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
VALTION TOIMEKSIANNOT	0,00	0,00
LAHJOITUSRAHASTOJEN PÄÄOMAT	-216 914,62	-215 904,56
MUUT TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	0,00	0,00
** TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	-216 914,62	-215 904,56
VIERAS PÄÄOMA		
PITKÄAIKAINEN		
LAINAT RAHOITUS- JA VAK.LAITOKSILTA	-22 648 522,00	-21 879 310,00

MUUT VELAT	0,00	0,00
* PITKÄAIKAINEN	-22 648 522,00	-21 879 310,00
LYHYTAIKAINEN		
LAINAT RAHOITUS- JA VAK.LAITOKSILTA	-4 942 288,00	-4 982 088,00
JOUKKOVELKAKIRJALAINAT	-6 500 000,00	-7 500 000,00
SAADUT ENNAKOT	-731 527,30	-160 744,45
OSTOVELAT	-1 926 321,61	-1 937 688,41
MUUT VELAT	-571 280,01	-548 606,18
SIIRTOVELAT	-1 796 258,66	-1 495 481,60
* LYHYTAIKAINEN	-16 467 675,58	-16 624 608,64
 ** VIERAS PÄÄOMA	 -39 116 197,58	 -38 503 918,64
VASTATTAVAA	-62 028 629,78	-63 438 646,71

Taseen tunnusluvut:

	2018	2017
Omavaraisuusaste %	37,0	39,1
Suhteellinen velkaantuneisuus %	73,1	73,1
Velat ja vastuut % käyttötuloista	74,2	74,2
Kertynyt yli-/alijäämä 1000 €	-2 084	-146
Kertynyt yli-/alijäämä €/as.	-291,5	-20,1
Lainat €/as.	4 769	4 739
Lainakanta 31.12. 1000 €	34 091	34 361
Lainasaamiset 31.12. 1000 €	206	206
Asukasmäärä	7149	7251

Omavaraisuusaste % = $100 * (\text{oma pääoma} + \text{poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{koko pääoma} - \text{saadut ennakot})$

Suhteellinen velkaantuneisuus % = $100 * (\text{vieras pääoma} - \text{saadut ennakot}) / \text{käyttötulot}$

Velat ja vastuut % käyttötuloista = $100 * (\text{vieras pääoma} - \text{saadut ennakot} + \text{vuokravastuut}) / \text{käyttötulot}$

Kertynyt ylijäämä (alijäämä) = edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Kertynyt ylijäämä (alijäämä) €/as. = edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + tilikauden ylijäämä (alijäämä) / asukasmäärä

Lainakanta 31.12. = vieras pääoma - (saadut ennakot + ostovelat + siirtovelat + muut velat)

Lainat euroa/as. = vieras pääoma - (saadut ennakot + ostovelat + siirtovelat + muut velat) / asukasmäärä

Lainasaamiset 31.12. = sijoituksiin merkityt jvk -lainasaamiset ja muut lainasaamiset

KOKONAISTULOT JA -MENOT

TULOT	TP 2018		TP 2017		MENOT	TP 2018		TP 2017	
	milj.eur	%	milj.eur	%		milj.eur	%	milj.eur	%
Varsinainen toiminta					Varsinainen toiminta				
Toimintatuotot	5,885	9,9	6,096	10,0	Toimintakulut	52,269	85,9	50,267	81,6
Verotulot	23,161	39,1	22,750	37,4	- Valm.omaan käyttöön				
Valtionosuudet	23,467	39,6	23,620	38,8					
Korkotuotot	0,004	0,0	0,006	0,0	Korkokulut	0,300	0,5	0,413	0,7
Muut rahoitustuotot	0,803	1,4	0,751	1,2	Muut rahoituskulut	0,719	1,2	0,253	0,4
Satunnaiset tuotot		0,0	0,026	0,0	Satunnaiset kulut		0,0	0,050	0,1
Tulorah.korj.erät					Tulorah.korj.erät		0,0		
- Käyttööm.myyntivoitot	-0,006	0,0	-0,041	-0,1	"+/- Pakoll.var.muutos				
Investoinnit					- Käyttööm.myyntitappiot		0,0		0,0
Rahoitusos.inv.menoihin	0,065	0,1	0,211	0,3	Investoinnit				
Käyttööm.myyntitulot	0,009	0,0	0,200	0,3	Käyttööm.investoinnit	1,372	2,3	5,179	8,4
Rahoitustoiminta					Rahoitustoiminta				
Svop -rahasto vähennykset					Svop -rahasto lisäykset				
Antolainojen väh.		0,0	0,029	0,0	Antolainasaam.lisäykset				
Pitkäaik.lainojen lisäys	5,890	9,9	5,710	9,4	Pitkäaik.lainojen väh.	5,121	8,4	5,282	8,6
Lyhytaik.lain.lisäys	0,000	0,0	0,000	0,0	Lyhytaik.lainojen väh.	0,040	0,1	0,182	0,3
Kassalainojen muutos	0,000	0,0	1,500	2,5	Kassalainojen muutos	1,000	1,6	0,000	0,0
Oman pääoman lisäykset					Oman pääoman väh.				
Kokonaistulot yhteensä	59,277	100,0	60,858	100,0	Kokonaismenot yhteensä	60,819	100,0	61,626	100,0

Kokonaistulojen/ menojen erotus **-1,54** **-0,77**

Rahoituslaskelmasta:

Muut maksuvalmiuden muutokset -1,63 -0,09

Kassavarojen muutos 0,09 -0,68

-1,54 **-0,77**

Konsernin tuloslaskelma

	v.2018	v.2017
Toimintatuotot	42 556 197	41 517 708
Toimintakulut	-89 443 493	-85 944 639
Osuus osakkuusyht. voitosta/tappiosta	-77 146	28 385
Toimintakate	-46 964 442	-44 398 546
Verotulot	23 059 569	22 646 657
Valtionosuudet	26 347 124	26 500 816
Rahoitustuotot ja -kulut:		
Korkotuotot	28 029	20 484
Muut rahoitustuotot	960 441	916 772
Korkokulut	-368 216	-514 856
Muut rahoituskulut	-747 009	-278 846
Vuosikate	2 315 496	4 892 481
Poistot ja arvonalentumiset:		
Suunn.mukaiset poistot	-4 043 854	-3 903 977
Omistuksen eliminointierot	0	0
Arvonalentumiset	0	0
Satunnaiset erät	309 945	-24 191
Tilikauden tulos	-1 418 413	964 313
Tilinpäätössiirrot	-6 128	-3 118
Tilikauden verot	-88 213	-79 802
Laskennalliset verot	24 679	-4 170
Vähemmistöosuudet	-73 585	-99 329
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	-1 561 660	777 894

Konsernituloslaskelman tunnusluvut

	2018	2017
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	47,6	48,3
Vuosikate/Poistot, %	57,3	125,3
Vuosikate, €/as.	324	675
Asukasmäärä	7149	7251

Konsernin rahoituslaskelma

	2 018	2017
Toiminnan rahavirata		
Vuosikate+/-	2 315 494	4 892 481
Satunnaiset erät	309 945	-24 191
Tilikauden verot	-90 713	-104 558
Tulorahoituksen korjauserät	-228 265	-74 291
	2 306 461	4 689 441
Investointien rahavirta		
Investointimenot-	-2 994 779	-7 120 454
Rahoitusosuudet investointimenoihin +	69 980	252 632
Pysyvien vastaavien hyödykk.luovutustulot +	1 539 876	576 337
Toiminnan ja invest.rahavirta yht.	921 538	-1 602 044
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutos		
Lisäykset - /Vähennykset+	-924 840	-434 972
Lainakannan muutos	-914 452	1 581 633
Pa lainojen vähennys-	-6 393 508	-5 928 550
Pa lainojen lisäys+	6 372 573	6 361 291
Ly lainojen muutos	-893 517	1 148 892
Oman pääoman muutokset		
Sijoitetun vapaan oman po:n muutos		395 040
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	3 446	792
Sijoitusten lisäys- /vähennys +	-149 328	-134 703
Vaihto-omaisuuden muutos	100 655	23 367
Saamisten muutokset	1 245 166	129 466
Korottomien velkojen muutokset	1 048 022	187 657
Rahoituksen rahavirta yhteensä	408 669	1 748 280
Rahavarojen muutos	1 330 207	146 236
Rahavarojen muutos	1 330 207	146 236
Rahat 31.12.	21 482 946	20 152 739
Rahat 1.1.	-20 152 741	-20 006 505

Konsernirahoituslaskelman tunnusluvut

	2018	2017
Toiminnan ja invest.rahavirta ja sen kertymä, €	-381 992	-2 827 045
Investointien tulorahoitus, %	79,2	71,2
Lainanhoitokate	0,4	0,8
Kassan riittävyys, pv	78	73
Asukasmäärä	7149	7251

Konsernitase

	2018	2017	Muutos
VASTAAVAA			
PYSYVÄT VASTAAVAT			
Aineettomat hyödykkeet:			
Aineettomat oikeudet	845 741	944 137	-98 396
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	845 741	944 137	-98 396
Aineelliset hyödykkeet:			
Maa- ja vesialueet	5 072 611	4 964 150	108 461
Rakennukset	38 149 259	40 624 995	-2 475 736
Kiinteät rakenteet ja laitteet	6 075 507	6 259 075	-183 568
Koneet ja kalusto	2 549 223	2 833 759	-284 536
Muut aineelliset hyödykkeet	1 902 395	1 879 002	23 393
Ennakkomaksut ja keskener.hankinnat	1 921 086	1 497 432	423 654
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	55 670 081	58 058 413	-2 388 332
Sijoitukset:			
Osakkuusyhtiöosuudet	1 561 280	758 947	802 333
Muut osakkeet ja osuudet	3 443 430	3 298 153	145 277
Jvk-lainasaamiset	0	0	0
Muut lainasaamiset	169 373	170 816	-1 443
Muut saamiset	173 539	293 350	-119 811
Sijoitukset yhteensä	5 347 622	4 521 266	826 356
TOIMEKSIANTOJEN VARAT			
Toimeksiantojen varat	321 826	319 740	2 086
Toimeksiantojen varat yhteensä	321 826	319 740	2 086
VAIHTUVAT VASTAAVAT			
Vaihto-omaisuus	557 229	656 039	-98 810
Vaihto-omaisuus yhteensä	557 229	656 039	-98 810
SAAMISET			
Pitkäaikaiset saamiset	1 640 227	715 452	924 775
Lyhytaikaiset saamiset	4 908 732	6 398 650	-1 489 918
Saamiset yhteensä	6 548 959	7 114 102	-565 143
Rahoitusarvopaperit	14 134 438	14 354 632	-220 194
Rahat ja pankkisaamiset	7 348 508	5 798 107	1 550 401
VASTAAVAA YHTEENSÄ	90 774 404	91 766 436	-992 032

	2018	2017	Muutos
VASTATTAVAA			
OMA PÄÄOMA			
Peruspääoma	21 432 828	21 432 828	0
Arvonkorotusrahasto	1 125 226	1 439 470	-314 244
Muut omat rahastot	2 391 914	2 823 050	-431 136
Ed.tilikausien yli-/alijäämä	6 518 675	4 331 596	2 187 079
Tilikauden yli-/alijäämä	-1 561 661	784 583	-2 346 244
Oma pääoma yhteensä	29 906 982	30 811 527	-904 545

VÄHEMMISTÖOSUUDET	2 354 302	2 280 717	73 585
PAKOLLISET VARAUKSET			
Eläkevaraukset			
Muut pakolliset varaukset	599 959	585 033	14 926
Pakolliset varaukset yhteensä	599 959	585 033	14 926
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT			
Toimeksiantojen pääomat	506 423	500 892	5 531
VIERAS PÄÄOMA			
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	29 563 943	29 755 029	-191 086
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	3 610 396	3 627 656	-17 260
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	12 589 587	13 274 083	-684 496
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	11 642 812	10 931 499	711 313
Vieras pääoma yhteensä	57 406 738	57 588 267	-181 529
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	90 774 404	91 766 436	-992 032

Konsernitaseen tunnusluvut:

	2018	2017
Omavaraisuusaste %	36,0	36,2
Suhteellinen velkaantuneisuus %	61,3	63,2
Velat ja vastuut % käyttötuloista	63,0	64,4
Kertynyt ylijäämä (alijäämä) 1000 €	4 957	5 116
Kertynyt ylijäämä (alijäämä) €/as.	693	706
Konsernin lainat €/as.	5 896	5 934
Konsernin lainakanta 31.12. 1000 €	42 154	43 029
Konsernin lainasaamiset 31.12. 1000 €	169	171
Kaupungin asukasmäärä	7149	7251

Pysyvät vastaavat

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien käyttöomaisuusosakkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen keskihinnan määräisenä.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon. Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintameno määräisenä tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Jodannaissopimusten käsittely

Kaupunki on tehnyt johdannaisten yleissopimuksen Pohjolan, Nordean ja Kuntarahoituksen kanssa. Yleissopimukset ovat voimassa toistaiseksi. Kaikki koronvaihtosopimukset on tehty suojaamistarkoituksessa. Kaupunki on sitonut pitkäaikaisten lainojen vaihtuvan koron koronvaihtosopimuksella kiinteään korkoon. Kuntarahoituksen kanssa on tehty erillinen 10 vuoden korkosuojaus koronvaihtosopimuksella, joka on voimassa vuoteen 2023. Kuntarahoituksen kanssa on tehty 5 m€:n nimellisarvosta kesäkuussa 2016 koronvaihtosopimus, jonka alkamishetki on 1.1.2019 ja päättyy 1.1.2029 eli sopimus on voimassa 10 vuotta ja se on kertalyhenteinen.

Haapajärven kaupungin LEI –tunnus on rekisteröity Patentti- ja rekisterihallituksessa 1.2.2014. Haapajärven kaupungin ja Pohjola Pankin välisissä OTC –johdannaisissa EMIR –ilmoitusvelvollisuuden hoitaa kaupungin puolesta Pohjola Pankki sekä Haapajärven kaupungin ja Kuntarahoituksen välisissä OTC –johdannaisissa EMIR –ilmoitusvelvollisuuden hoitaa kaupungin puolesta Kuntarahoitus.

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Haapajärven kaupungin konsernitaseeseen on yhdistelty kaikki tytäryhteisöjen taseet rivi riviltä 100 %, sekä kaikki kuntayhtymät omistusprosentin mukaisessa suhteessa.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Konserniyhteisöjen keskinäinen omistus on eliminoitu. Eliminointimenetelmä vastaa olennaisilta osin hankintamenomenetelmää.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöiden keskinäiset tulot ja menot sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöiden ja kunnan omistamien kuntayhtymien taseisiin merkityt keskinäiset tulot ja menot sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä olennaiset käyttöomaisuuteen sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin omasta pääomasta.

Omistuksen eliminointi

Haapajärven Keilahalli Oy:n tytäryhtiöosuuden hankintameno on arvon alentamisesta johtuen pienempi kuin yhtiön osakepääoma. Haapajärven Vesi Oy:n osakepääoman hankintahinta on alhaisempi kuin osakepääoma. Jokilaaksojen Koulutus Ky:n (JEDU) kuntayhtymäosuus on fuusioitumisesta johtuen pienempi kuin peruspääoma. Pohjois-Pohjanmaan liiton, Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin ja Jokilaaksojen musiikkiopiston kuntayhtymäosuudet ovat pienemmät kuin peruspääomat. Näistä syntyvä eliminointiero on lisätty konsernissa edellisten tilikausien yli-/alijäämään.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Kiinteistö Oy Haapajärven Vuokratalojen, Asunto Oy Haapajärven Jukolan ja Haapajärven Keilahalli Oy:n sumupoistojen ja menoajäämäpoistojen erotus on vähennetty rakennusten ja koneitten arvosta. Näiden poistojen vaikutus näkyy myös edellisten vuosien tuloksessa ja tilikauden tuloksessa. Eliminointi- ja sumupoistokirjauksista on tehty erilliset tositteet.

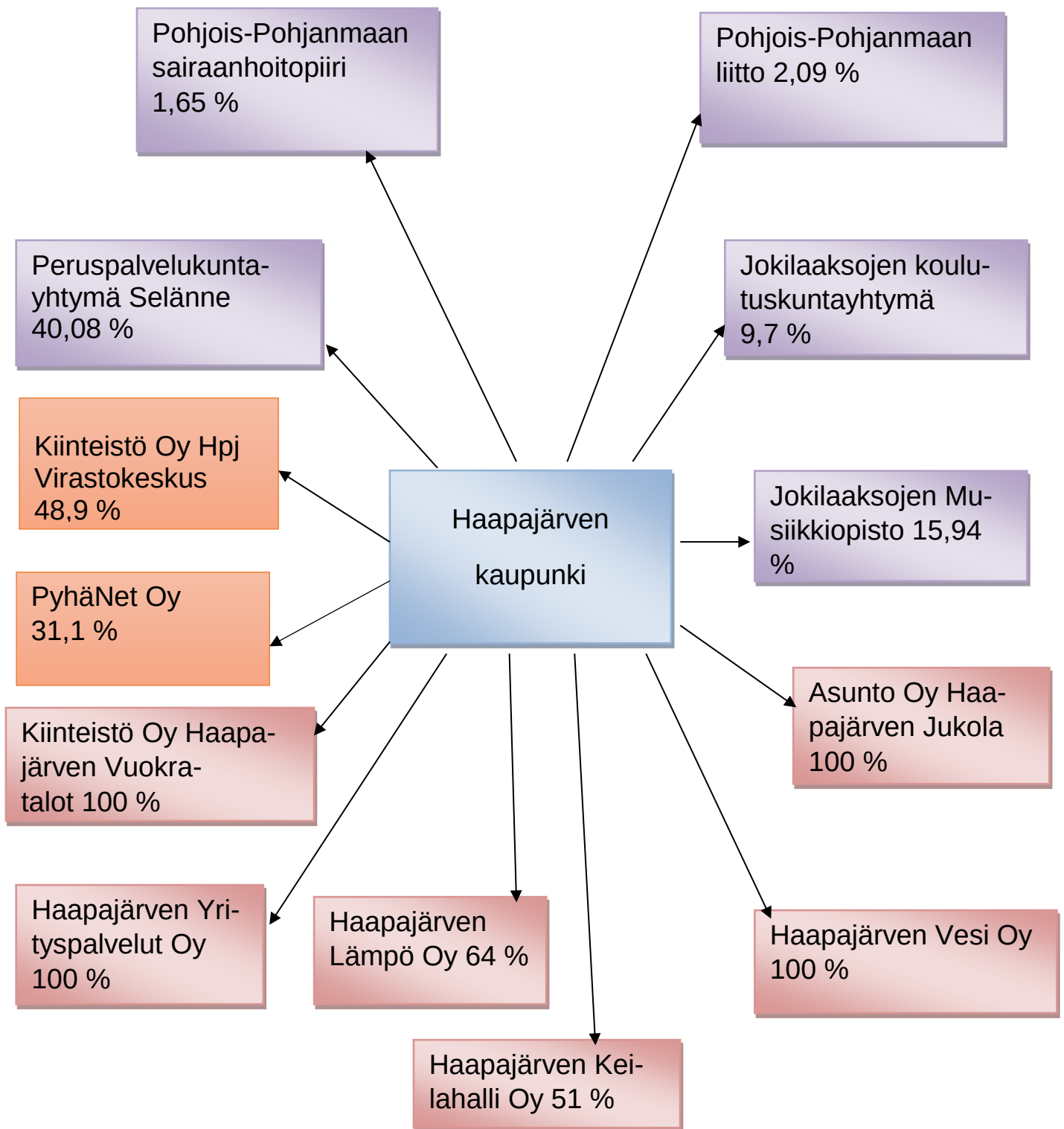
Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhtiön osakepääoma ja rahastot on merkitty konsernitaseeseen hankintamenona osakkuusyhtiöosuuksissa, jota on oikaistu muun oman pääoman erillä, joitten vaikutus omaan pääomaan on Kiinteistö Oy Haapajärven Virastokeskuksen osalta -37.782,84 € ja PyhäNet Oy:n osalta 31.019,61 € eli kokonaisvaikutus on -6.763,23 €.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset on jaettu konsernituloslaskelmassa laskennallisiin veroihin ja tilikauden yli-/ alijäämään sekä konsernitaseessa omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Vaikutus tilikauden tulokseen on -193.596,23 € ja omaan pääomaan yhteensä 2.619.521,70 €.

Haapajärven kaupunkikonserniin kuuluvat yhteisöt

 Tytäryhteisö = yhdistely pariarvomenetelmän mukaan

 Kuntayhtymä = yhdistely suhteellisen omistuosuuden mukaan

 Osakkuusyhteisö = yhdistely pääomaosuusmenetelmän mukaan

Toimintatuotot tehtäväalueittain				
	Konserni	Konserni	Kaupunki	Kaupunki
	2018	2017	2018	2 017
Yleishallinto	1 365 174	1 372 274	1 096 270	1 272 146
Sosiaali- ja terveystoimi	29 500 368	29 538 567		
Opetus- ja kulttuuritoimi	3 259 302	2 410 120	2 616 899	2 529 248
Yhdyskuntapalvelut	8 427 403	8 196 747	2 171 968	2 294 139
Muut palvelut	3 950			
Yhteensä	42 556 197	41 517 708	5 885 138	6 095 533

Palvelujen ostot	2018	2 017
Asiakaspalvelujen ostot	29 631 445	28 037 375
Muiden palvelujen ostot	4 241 518	4 203 755
Kunnan palvelujen ostot yhteensä	33 872 963	32 241 130

Verotulojen erittely	2018	2 017
Kunnan tulovero	19 357 853	19 281 864
Osuus yhteisöveron tuotosta	1 560 472	1 574 927
Kiinteistövero	2 242 732	1 893 383
Muut verotulot		
Verotulot yhteensä	23 161 057	22 750 174

Valtionosuuksien erittely	2018	2017	2018	2 017
Kunnan peruspalvelujen valti-onos.			23 213 854	23 323 283
Siitä: Verotuloihin perustuva tasaus			6 768 100	6 737 733
Järjestelmämuutoksen tasaus				
Opetus- ja kultt.toimenrahoituslain mukainen rahoitus			252 717	296 601
Harkinnanvarainen valtionosuus				
Yksikköhintarahoit. valt.os. JEDU	2 880 553	2 880 932		
Valtionosuudet yhteensä	2 880 553	2 880 932	23 466 571	23 619 884

POISTOSUUNNITELMA

Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista kaupungin tilinpäätöksessä:

Poistonalaisten hyödykkeiden poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan.

Arvioidut poistoaajat ja niitä vastaavat vuotuiset poistoprosentit sekä poistomenetelmät ovat:

PYSYVÄT VASTAAVAT	Poistoaika	Poisto %	
Aineettomat hyödykkeet			
* Aineettomat oikeudet	5 v.	20 %	tasapoisto
* Tietokoneohjelmistot	5 v.	20 %	tasapoisto
* Muut pitkävaikutteiset menot	5 v.	20 %	tasapoisto
Aineelliset hyödykkeet			
Rakennukset			
* Asuinrakennukset	30 v.	3,5 %	tasapoisto
* Hallinto- ja laitosrakennukset	20 v.	5 %	tasapoisto
* Muut rakennukset	20 v.	5 %	tasapoisto
Kiinteät rakenteet ja laitteet			
* Maa- ja vesirakenteet	15 v.	6,7 %	tasapoisto
* Johtoverkostot ja -laitteet	20 v.	5 %	tasapoisto
* Muut kiinteät rakenteet ja laitteet	10 v.	10 %	tasapoisto
Koneet ja kalusto			
* Kuljetusvälineet (autot)	5 v.	20 %	tasapoisto
* Muut kuljetusvälineet	5 v.	20 %	tasapoisto
* Raskaat koneet ja pelastusautot	10 v.	10 %	tasapoisto
* Muut koneet ja kalustot	3 v.	33,3 %	tasapoisto

Poistosuunnitelma on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 10.12.2012 § 80 ja se on voimassa vuoden 2013 alusta investoinneista tehtäviin poistoihin. Sitä ennen tehtyihin investointeihin käytetään 3.10.2011 § 51 hyväksyttyä poistosuunnitelmaa.

Käyttöomaisuuskirjanpitoon aktivoidaan aineellisen ja aineettoman omaisuuden hankintameno, joka on yli 10.000 euroa. Hyödyke, joka koostuu useasta eri komponentista ja joiden yhteenlaskettu hankintameno ylittää 10.000 euroa aktivoidaan käyttöomaisuuskirjanpitoon.

Pienet käyttöomaisuushankinnat, joiden hankintameno on alle 10.000 euroa, kirjataan vuosikuluksi käyttöönottoilikaudelle. Näistä pidetään kuitenkin erillistä irtaimistoluetteloa.

Pakollisten varausten muutokset

	Konserni 2 018	Konserni 2 017
Eläkevastuu 1.1.	0	0
Vähennys tilikaudella		
Lisäys		
Eläkevastuu 31.12.	0	0
Potilasvak.maksuvastuu 1.1.	655 539	554 980
Lisäys tilikaudella	0	30 053
Vähennys tilikaudella	-50 017	
Potilasvak.maksuvastuu 31.12.	605 522	585 033
Muut pakolliset varaukset 1.1.	0	
Lisäys tilikaudella	63 195	
Vähennys tilikaudella		
Muut pakolliset varaukset 31.12.	63 195	
Pakolliset varaukset yht.	668 717	585 033

MUIHIN RAHOITUSTUOTTOIHIN SISÄLTÄVÄT KÄYTTÖMAISUUDEN
MYYNTIVOITOT JA ARVONKOTOTUKSET

	2018	2 017
Myyntivoitot		
Pohjola Varainhoito sijoitukset	290 576,07	183 900,42
Evli sijoitukset	69 081,10	88 983,58
Alfred Berg sijoitukset	145 754,12	320 306,66
Yhteensä	505 411,29	593 190,66
Arvon alentumisten palautukset		
Pohjola Varainhoito sijoitukset	7 737,69	7 427,29
Evli sijoitukset	32 549,63	14 054,06
Alfred Berg sijoitukset	5 355,36	2 944,69
Yhteensä	45 642,68	24 426,04

MUIHIN RAHOITUSKULUIHIN SISÄLTÄVÄT KÄYTTÖMAISUUDEN
MYYNTITAPPIOT JA ARVONALENTUMISET

	2018	2017
Myyntitappiot		
Pohjola Varainhoito sijoitukset	59 764,09	18 737,68
Evli sijoitukset	54 997,57	3 770,67
Alfred Berg sijoitukset	29 072,72	11 143,44
Yhteensä	143 834,38	33 651,79
Arvon alentumiset		
Pohjola Varainhoito sijoitukset	242 626,31	7 737,69
Evli sijoitukset	183 151,94	32 549,63
Alfred Berg sijoitukset	80 737,93	5 355,36
Yhteensä	506 516,18	45 642,68

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntitappiot/-voitot

	Konserni 2018	Konserni 2017	Kunta 2018	Kunta 2017
Muut toimintatuotot/-kulut				
Kiinteistön myyntivoitto/-tappiot				
Myyntitappio / maa-alueet				
Myyntitappio/rakennukset				
Myyntitappio/ pysyvät vastaavat				
Myyntivoitto/maa-alueet	5 919	65 034	5 919	65 034
Myyntivoitto/maa- ja vesirakenteet	4 446			
Myyntivoitto/koneet ja kalustot				
Myyntivoitto/pysyvät vastaavat				
Yhteensä	10 365	65 034	5 919	65 034

Erittely poistoeron muutoksesta

Investointivarausten poistoero vähennys	112 499	111 973	85 466	85 466
Investointivarausten poistoero lisäys				
Suunitelmapoistojen ja verotuksessa tehtyjen poistojen erotus				
Yhteensä	112 499	111 973	85 466	85 466

Käyttöomaisuuden muutokset v. 2018												
Aineettomat hyödykkeet			Aineelliset hyödykkeet						Käyttöomais.		Käyttöomais.	
Tietok.ohj.	Muut pitkäv.m	Yhteensä	Maa-ja vesial.	Rakennukset	Kiint.rak.jalaait.	Koneet/kalusto	Muut ain.h.	Kesker.hank.	Yhteensä	Yht. v. 2018	Yht. v. 2017	
Poist.hank.meno 01.01.	14 483	642 040	656 523	4 445 559	25 110 554	6 169 720	340 304	53 586	872 882	36 992 606	37 649 129	34 739 417
Lisäykset tilik.		65 812	65 812		521 605	218 259	103 757		1 483 430	2 327 052	2 392 863	14 054 014
Rahoitusos.tilik.		-20 727	-20 727			-8 800			-28 888	-37 688	-58 415	-1 127 371
Vähenn.tilik.				-2 809	-98 639				-910 973	-1 012 421	-1 012 421	-8 266 387
Siirrot erien välillä			0							0	0	0
Tilikauden poisto	-4 276	-165 730	-170 006		-1 186 793	-604 423	-112 201		-1 903 418	-2 073 424	-1 750 545	
Liittymismaksut									0	0	0	0
Arvonkorotukset										0	0	0
Poist.hank.meno 31.12.	10 207	521 394	531 601	4 442 751	24 346 728	5 774 756	331 859	53 586	1 416 451	36 366 130	36 897 731	37 649 128
Maa- ja vesialueet erittely v. 2018									Konserni	Konserni	Kunta	Kunta
									2 018	2 017	2 018	2 017
Maa- ja vesialueet												
Kiinteistöjen liittymismaksut									53 559	594 757	135 000	135 000
Muut maa- ja vesialueet									5 019 052	4 369 393	4 307 751	4 310 559
Maa- ja vesialueet yhteensä									5 072 611	4 964 150	4 442 751	4 445 559
Pysyvien vastaavien sijoitukset v. 2018												
	Osakkeet ja osuudet					Laina- ja muut saamiset						
	Osakkeet	Osakkeet	Kunta-	Muut		Lainasaam.	Lainasaam.	Sijoitetun			Sijoitukset	Sijoitukset
	tytäryht.	omistusyht.	yhtymä	osakkeet		Lainasaam.	Lainasaam.	Sijoitetun			yht.	yht.
	yht.	yht.	osuudet	ja osuudet	Yhteensä	konserni-	muut	omanpo:n			v.2018	v.2017
						yhteisöt		rahastos.	Yhteensä			
Poistam.hank.hinta 01.01.	3 668 289	1 248 361	3 890 669	391 056	9 198 374	39 505	166 976	926 400	1 132 881		10 331 256	10 211 917
Lisäykset					0				0		0	300 000
Vähennykset					0				0		0	-180 661
Hankintameno 31.12.	3 668 289	1 248 361	3 890 669	391 056	9 198 374	39 505	166 976	926 400	1 132 881		10 331 256	10 331 256
Arvonalenn.tilikaudella												
Kirjanpitoarvo 31.12.	3 668 289	1 248 361	3 890 669	391 056	9 198 374	39 505	166 976	926 400	1 132 881		10 331 256	10 331 256

Arvonkorotukset

Maa- ja vesialueet

Arvo 1.1.

Arvonkorotukset

Arvonkorotuksen purku

Arvo 31.12.

Rakennukset

Arvo 1.1.

Arvonkorotukset

Arvonkorotuksen purku

Arvo 31.12.

Arvonkorotukset Yhteensä

Konserni		Kunta	
2018	2017	2 018	2017
1 154 292,10	1 154 292,10	1 125 225,68	1 125 225,68
-29 066,42			
1 125 225,68	1 154 292,10	1 125 225,68	1 125 225,68
285 178,32	285 178,32		
-285 178,32			
0,00	285 178,32		
1 125 225,68	1 439 470,42	1 125 225,68	1 125 225,68

Arvonkorotuksen kohteena olevien maa-alueiden ja rakennusten arvo on määritelty varovaisuuden periaatetta

noudattaen. Arvonkorotusten määrä perustuu riippumattomien ulkopuolisten asiantuntijoiden

lausuntoihin maa-alueiden ja rakennusten todennäköisestä luovutushinnasta. Arvonkorotukset on tehty

kaikkiin maa-alueisiin, joiden osalta kirjanpitolain mukaiset arvonkorotuksen edellytykset

täyttyvät.

Haapajärven kaupungin tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt v.2018

	Kotipaikka	Kunnan omis- tusos. %	Konsernin omis- tusos. %	Kuntakonsernin osuus (1000€)		
				omasta pääomasta	vieraasta pääomasta	tilik.voistosta/ tappiosta
Tytäryhteisöt						
Kiint Oy Hpj Vuokratalot Oy	Haapajärvi	100	100	1553	5912	41
Hpj Yrityspalvelut Oy	Haapajärvi	100	100	1714	929	-125
As Oy Hpj Jukola	Haapajärvi	100	100	394	226	0
Haapajärven Vesi Oy	Haapajärvi	100	100	3180	956	32
Hpj Lämpö Oy	Haapajärvi	64	64	3777	1858	200
Hpj Keilahalli Oy	Haapajärvi	51	51	23	0	0
Kuntayhtymät						
Ppky Selänne	Haapajärvi	40,08	40,08	8	3908	0
Jokilaaksojen koulutus ky	Nivala	9,7	9,7	3827	433	138
Pohj.-Pohj. Sairaanhoidtop.ky	Oulu	1,65	1,65	2820	3817	184
Jokilaaksojen Musiikkiopisto	Nivala	15,94	15,94	4	22	0
Pohj.-Pohjanmaan Liitto	Oulu	2,09	2,09	33	208	13
Osakkuusyhteisöt						
PyhäNet Oy	Pyhäjärvi	31,1	31,1	46	1590	-82
Kiint Oy Hpj Virastokeskus	Haapajärvi	48,9	48,9	1208	25	3

Haapajärven kaupungin muut osakkeet ja osuudet v.2018

Muut osakkeet	2018	2017
Jokilaaksojen Eläinklinikka Oy	1 681,88	1 681,88
Nivalan Liikuntakeskus Oy/ Nivalan Jäähalli	8 409,40	8 409,40
Vesikolmio Oy	285 000,00	285 000,00
As.Oy Reissinpelto	10 123,57	10 123,57
Vestia Oy	67 443,36	67 443,36
JokilCT Oy	10 760,00	10 760,00
Kuntien Tiera Oy	7 638,00	7 638,00
Muut osakkeet yhteensä	391 056,21	391 056,21

Saamisten erittely

	2018		2017	
	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset	147 052	45 294	147 052	6 616
Lainasaamiset	39 505		39 505	
Yhteensä	186 557	45 294	186 557	6 616
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset		92 498		162 405
Muut saamiset				
Yhteensä		92 498		162 405
Saamiset osakkuus sekä muilta omistusyhteisyyksiltä				
Lainasaamiset				
Muut saamiset				
Yhteensä	0		0	
Saamiset yhteensä	186 557	137 792	186 557	169 021

Svop -rahasto

2018	2017
926 400	926 400

	Konserni		Kunta	
Siirtosaamisiin sisält.oleelliset erät	2018	2017	2018	2017
Lyhytaikaiset siirtosaamiset:				
Tasausrahasto	49 075	56 368	1 893	12 000
Työterveyshuollon korvaukset	107 681	126 936	77 411	89 643
EU-tuet ja avustukset	37 232	71 865		
Verosaamiset	229 344	209 541		
Ennakkomaksut		33 762		
Valtionosuussaamiset				
Muut siirtosaamiset	1 045 485	861 850	131 017	498 237
Yhteensä lyhytaikaiset siirtosaamiset	1 468 817	1 360 322	210 321	599 881
Siirtosaamiset yhteensä	1 468 817	1 360 322	210 321	599 881

	Konserni		Kunta	
Siirtovelkoihin sisält. olennaiset erät	2018	2017	2018	2017
Lyhytaikaiset:				
Lomapalkkojen ja henkil.men. jaksotus	3 675 641	3 594 059	1 015 281	983 377
Korkojaksotus	40 484	45 041	28 589	27 483
Vakuutusmaksujaksotus	9 351	307		
Potilasvakuutusvelka	68 758	70 506		
Palkkajaksotukset	137 937	232 301	137 937	129 734
Eläkemaksuennakkovelka	222 913	217 668		
Tasausrahastovelka	47 182	44 368		
Tuloennakot	1 075 769	191 849	731 527	160 744
Muut siirtovelat	1 605 934	656 795	614 452	354 888
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	6 883 969	5 052 894	2 527 786	1 656 226
Siirtovelat yhteensä	6 883 969	5 052 894	2 527 786	1 656 226

	2018	2017
Rahoitusarvopaperit		
OP Varainhoito Oy		
Jälleenhankintahinta	4 794 463,48	5 089 240,46
Kirjanpitoarvo	4 723 309,14	4 717 716,95
Erotus	71 154,34	371 523,51
Evli Pankki Oyj		
Jälleenhankintahinta	3 628 318,33	3 805 366,41
Kirjanpitoarvo	3 601 870,95	3 682 260,55
Erotus	26 447,38	123 105,86
EAB Varainhoito Oyj		
Jälleenhankintahinta	4 270 813,33	4 706 058,55
Kirjanpitoarvo	4 270 075,03	4 430 825,73
Erotus	738,30	275 232,82
Rahoitusarvopaperit yhteensä		
Jälleenhankintahinta	12 693 595,14	13 600 665,42
Kirjanpitoarvo	12 595 255,12	12 830 803,23
Erotus	98 340,02	769 862,19

Oman pääoman erittely	Konserni 2018	Konserni 2017	Kunta 2018	Kunta 2 017
Peruspääoma 1.1.	21 432 826	21 432 826	21 432 826	21 432 826
Fuusiosta johtuva muutos				
Omistuos.johtuva muutos				
Peruspääoma 31.12.	21 432 826	21 432 826	21 432 826	21 432 826
Arvonkorotusrahasto 1.1.	1 439 470	1 503 584	1 125 226	1 125 226
Fuusiosta johtuva muutos	-314 244	-64 114		
Arvonkorotusrahasto 31.12.	1 125 226	1 439 470	1 125 226	1 125 226
Muut omat rahastot 1.1.	3 132 135	2 899 385	100 910	100 910
Fuusiosta johtuva muutos				
Siirrot rahastoon	8 321			
Siirrot rahastosta	-742 610	-76 335		
Sis.elimin.erotus	-5 931			
Muut omat rahastot 31.12.	2 391 915	2 823 050	100 910	100 910
Edell.tilik.yli-/alijäämä 1.1.	5 548 304	5 215 407	-145 892	-745 742
Omista osakk.maksettu määrä				
Siirrot rahastoon	970 371	-883 811		
Edell.tilik.yli-/alijäämä 31.12.	6 518 675	4 331 596	-145 892	-745 742
Tilikauden yli-/alijäämä	-1 561 661	784 583	-1 937 840	599 850
Oma pääoma yhteensä	29 906 981	30 811 525	20 575 230	22 513 070

Elinkeinojen ja kaupunginpalveluiden investointi ja kehittämisrahasto:

Pääoma 01.01.
Muutokset vuoden aikana
Pääoma 31.12.

Arvonkorotusrahasto:

Pääoma 01.01.
Muutokset vuoden aikana
Pääoma 31.12.

	2 018	2 017
Pääoma 01.01.	100 910	100 910
Muutokset vuoden aikana	0	0
Pääoma 31.12.	100 910	100 910
Arvonkorotusrahasto:		
Pääoma 01.01.	1 125 226	1 125 226
Muutokset vuoden aikana		
Pääoma 31.12.	1 125 226	1 125 226

MYÖHEMMIN KUIN VIIDEN VUODEN KULUTTUA ERÄÄNTYVÄ VIERAS PÄÄOMA

Lainan antaja	Lainan numero	2 018	2 017
Kuntarahoitus	16198/12	397 901	795 795
"	16973/13	0	329 500
"	17077/13	0	207 100
"	17605/14	341 500	683 000
"	17739/15	178 650	297 750
"	18068/15	562 600	843 900
"	18563/16	900 000	1 200 000
Suomenselän Osuuspankki	502608-80526289	834 000	1 112 000
Danske Bank	FI8381899710042604	1 050 000	1 350 000
Kuntarahoitus	18929/17	1 024 000	1 280 000
"	19055/18	706 500	
Danske Bank	FI4281899710050714	900 000	
Kuntarahoitus	19367/18	1 160 000	
Yhteensä		8 055 151	8 099 045
Konserni			
Haapajärven kaupunki		8 055 151	8 099 045
Hpj:n Yrityspalvelut Oy		496 554	
Kiint.Oy Hpj.Vuokratalot Oy		3 248 149	3 739 843
As.Oy Jukola			
Haapajärven Vesi Oy			745 143
Yht.		11 799 854	12 584 031

VIERAS PÄÄOMA

	Pitkäaikainen	2018 Lyhytaikainen	Pitkäaikainen	2 017 Lyhytaikainen
Velat tytäryhteisöille				
Ostovelat		50 579		2 077
Muut velat				
Yhteensä				
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Ostovelat		1 108 512		708 573
Siirtovelat				
Yhteensä				
Velat osakkuus- sekä muille omistusyhteisyyksille				
Ostovelat				
Yhteensä				
Vieras pääoma yhteensä	0	1 159 091		710 650

Sekkilimiitti**Sekkilimiitti 31.12.**

Suomenselän Osuuspankki

Nordea

Danske Bank

Reisjärven Osuuspankki

Sekkilimiitti yht.

	2 018	2017
	100 000	100 000,00
	0	0,00
	0	0,00
	0	0,00
	100 000	100 000,00

Muiden velkojen erittely**Pitkäaikaiset**

Muut velat/Liittymismaksut

Liittymismaksut

Lyhytaikaiset

Muut velat

Yhteensä

	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2 018	2017
	3 891 154	3 791 008	0	0
	2 697 063	2 617 480		
	1 552 452	852 829	571 280	548 606
	5 443 606	4 643 837	571 280	548 606

Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä kiinteistöihin				
	Konserni 2 018	Konserni 2017	Kunta 2018	Kunta 2 017
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	4 774 577	5 271 858		
Lainat julkisyhteisöiltä	1 047 396	2 038 901		
Annetut pantit	365 000	365 000		
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	13 614 070	13 614 070		
Muut vakuudet	216 385	245 521		

Vastuusitoumukset	Konserni 2 018	Konserni 2017	Kunta 2018	Kunta 2017
Omasta puolesta annetut vakuudet				
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma	6 553 656	6 553 656	6 352 356	6 352 356
Jäljellä oleva pääoma	3 864 776	4 162 788	3 759 667	4 008 582
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma	8 235 020	8 235 020	8 235 020	8 235 020
Jäljellä oleva pääoma	6 828 966	6 867 349	6 828 966	6 867 349

Takausvastuitten vastavakuudeksi saadut panttikirjat				
Saadut panttikirjat yht.	4 550 000	4 550 000	4 550 000	4 550 000

Saadut vakuudet				
Vastatalletukset rakennusurakoista	144 868	72 720	144 868	72 720
Yhteensä	144 868	72 720	144 868	72 720

Leasingvastuut	Konserni 2 018	Konserni 2 017	Kunta 2 018	Kunta 2 017
Seuraavalla tilik.maks.	138 075	143 764	124 886	123 519
Myöhemmin maks.	199 517	211 011	159 863	161 745
Yhteensä	337 592	354 775	284 749	285 264

Vastuu kuntien takauskeskuksen takausvastuista	2 018	2 017
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	41 395 427	41 045 708
Kunnan osuus takauskesk. kattamattomista takausvastuista 31.12.		
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12	26 595	27 128

Muut taloudelliset vastuut	Konserni 2018	Konserni 2017	Kunta 2018	Kunta 2017
Vuokravastuut yhteensä, vastuut alenevat sopi- musten mukaan 2022 vuodesta 2046 saakka	1 113 557	855 980	289 825	303 280
Seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	117 806	78 945	13 931	14 095
Muut vastuut	15 307	72 853	0	0
Takausvastuut	1 684 447	1 684 447	1 684 447	1 684 447
Arvonlisäveron palautusvastuu	1 820 624	2 169 753	1 479 456	1 512 481
Yhteensä	4 751 741	4 861 978	3 467 659	3 514 303

**PYSYVIIN VASTAAVIIN SISÄLTYVIÄ AKTIVOITUJA PITKÄVAIKUTTEISIA
YMPÄRISTÖMENOJA**

	2 018	2 017
Rakennukset ja rakennelmat		
Jätehuolto/ jäteasemat	3 902	3 902
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Hiihtoladun ylikulkusilta	30 389	
Koirapuisto	36 006	
Yhteensä	66 395	
Muut pitkävaikutteiset menot		
Suunnittelu, kohdent.ja kaavoitus	15 800	
Settijoen uoman raivaus	534	
Konikujan teollisuusalueen asemakaava		36 878
Hautaperän tekoaltaan rantojen kunnostus		6 685
Yhteensä	16 334	43 563
Keskeneräiset hankkeet		
Asemakaavamuutos/suunnittelu		18 460
Tiitonrannan kyläyleiskaava	31 738	
Roikolan alueen asemakaava	2 695	
Kuonanjoen virtaaman lisäys	15 000	
Aholanjärven kunnostus	27 363	17 601
Settijoen uoman raivaus		-2 219
Koivuhaan kenttä	7 700	
Yhteensä	84 497	33 842
Kaikki yhteensä	135 122	81 307

Tilintarkastajan palkkiot
KPMG Julkishallinnon Palvelut Oy

	2 018	2 017
Tilintarkastuspalkkiot	8 000,00	7 059,52
EU-hankkeiden tarkastus	0,00	0,00
Eriyispalvelut		
Tarkastuslautakunta	0,00	0,00
Muut palvelut		
Muut maksut		
Palkkiot yhteensä	8 000,00	7 059,52

Henkilöstön lukumäärä (sis.myös määräaikaiset, sijaiset ja työllistetyt)	2 018	2 017
Yleishallinto	16	11
Sivistyspalvelut	321	330
Tekniset palvelut	58	58
Yhteensä	395	399
Tilikauden palkat		
Käyttötalous		
Rahapalkat	11 501 939	11 237 257
Eläkkeet		
Eläkevakuutusmaksut	2 820 794	2 817 372
Muut henkilösivukulut	504 881	577 433
Sv-ym. Korvaukset	-244 506	-197 522
Yhteensä	14 583 108	14 434 540
Luontoisedut	86 625	83 565
Käyttötalous yhteensä	14 669 734	14 518 105
Investoinnit		
Palkat	204 868	47 416
Eläkevakuutukset	27 932	6 901
Muut henkilöstökulut	12 327	2 968
Investoinnit yhteensä	245 128	57 285
Palkkakustannukset yhteensä		
Rahapalkat yhteensä	11 706 808	11 284 672
Eläkkeet yhteensä	0	0
Eläkevakuutukset yhteensä	2 848 726	2 824 274
Muut henkilösivukulut yhteensä	517 208	580 401
Sv-ym.korvaukset yhteensä	-244 506	-197 522
	14 828 236	14 491 825
Luontaisedut yhteensä	86 625	83 565
Yhteensä	14 914 862	14 575 390

Luottamushenkilöiden palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut		
	2 018	2 017
Suomen Keskusta r.p./Hpj kunnallisjärjestö	3 005,00	2 016,70
Perussuomalaiset/Hpj Perussuomalaiset	596,50	356,30
Sosiaalidemokraattinen puolue/Hpj Ty Saras-tus	2 639,25	1 792,45
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	6 240,75	4 165,45

Kaupungin ja intressitahojen väliset oleelliset tiedot:

Kaupunki on maksanut tilikaudella 100 %:sti omistamalleen Haapajärven Yrityspalvelut Oy:lle 130.000 euroa elinkeinoelämän kehittämiseen.

Kaupunki on antanut Haapajärven Yrityspalvelut Oy:lle (100 % tytäryhtiö) omavelkaisia takauksia Kuntarahoitus Oyj:n lainoille (2 lainaa) joiden pääomat tilikauden lopussa ovat yhteensä 863.124 euroa. Kyse on ennen tilikautta kaupunginvaltuuston myöntämistä takauksista. Koska kyse on kaupungin 100 %:sti omistamasta tytäryhtiöstä, ei takauksiin liity tavanomaista suurempaa riskiä.

Kaupunki on antanut Kiinteistö Oy Haapajärven Vuokrataloille (100 % tytäryhtiö) omavelkaisia takauksia seuraavasti (pääomat 31.12.2018): OKO 718.554,46 euroa, Nordea 412.050 euroa, Osuuspankki (2 lainaa) yhteensä 342.241,60 euroa, Kuntarahoitus Oyj (3 lainaa) yhteensä 1.423.697 euroa. Takausvastuu yhteensä 2.896.543,06 euroa. Kyse on ennen tilikautta kaupunginvaltuuston myöntämistä takauksista. Koska kyse on kaupungin 100 %:sti omistamasta tytäryhtiöstä, ei takauksiin liity tavanomaista suurempaa riskiä.

Kaupunki on antanut Pyhänet Oy:lle (31,1 % osakkuusyhtiö) takauksia Suomenselän Osuuspankin lainoille (2 lainaa) joiden pääomat tilikauden lopussa ovat yhteensä 1.096.813,25 euroa. Takauksia vastaan on saatu 2 miljoonan euron panttikirja. Kyse on ennen tilikautta kaupunginvaltuuston myöntämistä takauksista.

Kaupunki on antanut alueen kuntien yhteisesti omistamalle Vesikolmio Oy:lle (14,25 % omistusosuus) omavelkaisia takauksia seuraavasti (pääomat 31.12.2018): Kuntien eläkevakuutus 8.650 euroa, Kuntarahoitus Oyj (2 lainaa) yhteensä 1.956.811,90 euroa. Lisäksi kaupunki on antanut Vesikolmiolle takauksen, Kuntarahoitus Oyj:n kuntayritystodistukselle, jonka pääoma tilikauden lopussa on 1.995.000 euroa. Kyse on ennen tilikautta kaupunginvaltuuston myöntämistä takauksista. Koska kyse on kuntien yhteisesti omistamasta yhtiöstä, ei takauksiin liity tavanomaista suurempaa riskiä. Vesikolmio on antanut kaupungille 1.100.000 euron vastavakuuden. Takausvastuu yhteensä 3.960.461,90 euroa.

Kaupunki on antanut alueen kuntien yhteisesti omistamalle Vestia Oy:lle (8,18 % omistusosuus) takauksia Kuntarahoitus Oyj:n lainoille (3 lainaa), pääomat tilikauden lopussa yhteensä 238.665,38 euroa ja Kuntarahoitus Oyj:n lainalle (8,14 % omistusosuus) 41.657,59 euroa. Takaukset on myönnetty vastavakuudetta. Takausvastuu yhteensä 280.322,97 euroa. Kyse on ennen tilikautta kaupunginvaltuuston myöntämistä takauksista. Koska kyse on kuntien yhteisesti omistamasta yhtiöstä, ei takauksiin liity tavanomaista suurempaa riskiä.

Kaupunginjohtajan kanssa on 11.2.2014 solmittu kuntalain mukainen johtajasopimus, jossa on sovittu erokorvauksena kuuden kuukauden palkkaa vastaavasta kokonaispalkasta, joka sopimushetkellä on 36.000 euron suuruinen.

Arvonlisäveron palautusvastuu

Kiinteistöjen uudisrakentamisen ja perusparannuksen menot

Palautusvastuu ennen v.2008 hankittujen osalta 5 v

v.2008 ja jälkeen hankittujen osalta 10 v.

	Hankinnat v.2018	ALV-pal.vastuu v.2018	Hankinnat v.2017	ALV-pal.vastuu v.2017
v.2009				
Karjalahden palvelukeskus	72 895		72 895	
Karjalahden palvelutalo	2 400		2 400	
Terveyskeskus	4 804		4 804	
Satakieli	26 188		26 188	
Neuvola/virastotalo	68 949		68 949	
Parkkilan koulu	1 302 080		1 302 080	
Tiiton koulu	15 137		15 137	
Martinmäen esikoulu	1 541		1 541	
Oksavan koulu	5 923		5 923	
Yläaste	5 074		5 074	
Lukio	8 279		8 279	
Kumisevan koulu	19 215		19 215	
Yhteensä	1 532 485		1 532 485	
ALV 22% / pal. Vast. 0 %	337 146	0	337 146	33 715

v.2010				
Uimahalli	19 982		19 982	
Martinmäen koulu	713		713	
Oksavan koulu	98 419		98 419	
Satakieli	5 406		5 406	
Ryhmis	17 063		17 063	
Kukkaniemi	51 197		51 197	
Yhteensä	192 780		192 780	
ALV 22-23% / pal. Vast. 10 %	43 400	4 340	43 400	8 680

v.2011				
Lukio	11 442		11 442	
Ryhmis	1 806		1 806	
Karjalahden palvelukeskus	135 000		135 000	
Uimahalli	7 229		7 229	
Tiiton koulu	95 937		95 937	
Oksavan koulu	17 389		17 389	
Yhteensä	268 803		268 803	
ALV 23% / pal vast. 20%	61 824	12 365	61 824	18 547

v.2012				
Kirjasto-kulttuuritalo	72 200		72 200	
Monitoimitalo	24 120		24 120	
Tiiton koulu	75 933		75 933	
Yhteensä	172 253		172 253	
ALV 23-24% / pal. Vast. 30 %	39 612	11 884	39 612	15 845

v.2013				
Lukio	451 237		451 237	
Uimahalli	44 972		44 972	
Karjalahden palvelukeskus	45 253		45 253	
Yhteensä	541 462		541 462	
ALV 24 % pal.vast. 40 %	129 950	51 980	129 950	64 975
v.2014				
Uimahalli	111 284		111 284	
Päivikoti Satakieli	1 109 312		1 109 312	
Yhteensä	1 220 596		1 220 596	
ALV 24 % pal.vast. 50 %	292 943	146 472	292 943	175 766
v.2015				
Uusi uimahalli Ronkaala	152 698		152 698	
Uimahalli	3 457		3 457	
Karjalahden palvelukeskus	122 118		122 118	
Monitoimitalo	32 615		32 615	
Yhteensä	310 888		310 888	
ALV 24 % pal.vast. 60 %	74 613	44 768	74 613	52 229
v.2016				
Uimahalli	1 480 616		1 480 616	
Paloasema	31 628		31 628	
Martinmäki/esikoulu	55 762		55 762	
Kulttuuritalo	15 062		15 062	
Esikoulu	14 990		14 990	
Eläinlääkärin vastaanotto	8 638		8 638	
Yhteensä	1 606 696		1 606 696	
ALV 24 % pal.vast. 70 %	385 607	269 925	385 607	308 486
v.2017				
Uimahalli	3 642 609		3 642 609	
Paloasema	2 576		2 576	
Stolle	13 506		13 506	
Tiiton koulu	40 363		40 363	
Välöjan koulu	35 648		35 648	
Oksavan koulu	9 738		9 738	
Martinmäki/Esikoulu	15 523		15 523	
Kulttuuritalo	2 013		2 013	
Eläinlääkärin vastaanottotilat	92 626		92 626	
Muut kohteet/korjaukset	7 614		7 614	
Yhteensä	3 862 216		3 862 216	
ALV 24 % pal.vast. 80 %	926 932	741 546	926 932	834 239
v.2018				
Lukio	417 311			
Uimahalli	45 712			
Paloasema	39 449			
Yläaste	283 513			

Terveyskeskus	43 385			
Hotelli-Ravintola	12 343			
Oksavan koulu	11 475			
ST-tuote	20 120			
Virastokeskus	12 624			
Kulttuuritalo	22 296			
Yhteensä	908 229			
ALV 24 % pal.vast. 90 %	217 975	196 177		
ALV:n palautusvastuu Kaupunki	2 292 027	1 479 456	2 292 027	678 242

Alv-palautusvatuut Konserni	v.2018	v.2017
Hpj:n Yrityspalvelut	218 241	245 521
Jedu	122 927	411 751
Haapajärven Lämpö Oy	0	0
	341 168	657 272
Arvonlisäveron palautusvastuut Konserni		
yht.	1 820 624	1 335 514

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt/ KORONVAIHTOSOPIMUKSET

Haapajärven kaupungilla on 31.12.2018 voimassa olevia koronvaihtosopimuksia seuraavasti:

Koronvaihtosopimus 25.11.2013 Kuntarahoitus Oyj:n kanssa. Sopimuksen alkamispäivä on 4.12.2013 ja päättymispäivä 4.12.2023 ja nimellismäärä on 3.295.000 euroa. Sopimus on tasalyhenteinen, puolivuositain a´ 164.750 euroa, ensimmäinen lyhennys 4.6.2014. Kiinteäkorko on 1,360 % -yksikköä p.a. Tällä koronvaihtosopimuksella suojataan kaupunginhallituksen 5.11.2013 ottamaa 3.295.000 euron vaihtuvakorkoista talousarviolainaa. Koronvaihtosopimus on tehty suojaamistarkoituksessa ja kohdistuu siis tähän tiettyyn lainaan.

Koronvaihtosopimus 28.6.2016 Kuntarahoitus Oyj:n kanssa. Sopimuksen alkamispäivä on 1.1.2019 ja päättymispäivä 1.1.2029 ja nimellismäärä on 5.000.000 euroa. Sopimus on kertalyhenteinen. Kiinteä korko on 0,805 % -yksikköä p.a. Tällä koronvaihtosopimuksella suojataan Haapajärven kaupungin koko lainasalkkua nimellismäärään saakka. Koronvaihtosopimus on tehty suojaamistarkoituksessa ja suojaa lainasalkun vaihtuvakorkoisissa lainoissa tapahtuvia korkojen muutoksia vastaan. Tämä koronvaihtosopimus on ns. tasesuojaus ja sillä suojataan myös jatkossa mahdollisesti tulevia vaihtuvakorkoisia lainoja.

Kaupungin lainasalkusta n. 65 % on kiinteäkorkoisia lainoja tai vähintään 5 vuodeksi sidottuja korkoja. Vaihtuvakorkoisia lainoja lainasalkusta on n. 35 %. Vaihtuvakorkoisista lainoista lyhytaikaisia tilapäislainoja on n. 52 %.

Haapajärven kaupunki on tehnyt kaikki koronvaihtosopimukset suojaamistarkoituksessa eikä niillä käydä kauppaa.

Kaupunki on sitonut pitkäaikaisten lainojen vaihtuvan koron koronvaihtosopimuksella kiinteään korkoon. Näiden koronvaihtosopimusten mukainen kiinteän koron kustannus on kirjattu rahoituskuluihin tilikaudelle.

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt						
Järjestelyn tarkoitus			Konserni		Kunta	
			2018	2017	2018	2017
Koronvaihtosopimus Kuntarahoitus Oyj						
Koronvaihtosopimus Kuntarahoitus Oyj:n kanssa						
on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi.						
Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuvat korot						
kiinteiksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma,						
eräpäivä sekä koronmaksupäivät vastaavat toisiaan.						
Sopimus erääntyy 4.12.2023						
Lainapääomaa vastaava nimellisarvo yhteensä					1 647 500,00	1 977 000,00
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)					- 63 078,34	- 78 842,67
Koronvaihtosopimus Kuntarahoitus Oyj						
Koronvaihtosopimuksella Kuntarahoitus Oyj:n kanssa						
suojataan koko lainasalkkua. Koronvaihtosopimuksella						
on muutettu vaihtuvat korot kiinteiksi.						
Sopimus erääntyy 19.9.2017. Koronvaihtosopimus on kertalyhenteinen.						
Lainapääomaa vastaava nimellisarvo yhteensä						
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)						
Koronvaihtosopimus Kuntarahoitus Oyj						
Vuonna 2019 voimaan tuleva koronvaihtosopimus						
suojaa koko lainasalkkua. Koronvaihtosopimuksella muutetaan						
vaihtuva korko kiinteäksi. Sopimus alkaa 1.1.2019 ja						
erääntyy 1.1.2029. Koronvaihtosopimus on kertalyhenteinen.						
Lainapääomaa vastaava nimellisarvo yhteensä					5 000 000,00	5 000 000,00
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)					3 848,70	146 606,08
Koronvaihtosopimus Kuntarahoitus Oyj						
Koronvaihtosopimus Kuntarahoitus Oyj:n kanssa on tehty yksittäisen						
lainan korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella on						
muutettu osa vaihtuvista koroista kiinteiksi. Koronvaihtosopimuksen						
pääoma suojaa osittain lainaa. Koronvaihtosopimus on kertalyhen-						
teinen. Sopimus erääntyy 10.10.2021						
Lainapääomaa vastaava nimellisarvo yhteensä			165 000,00	165 000,00		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan).			- 5 141,97	- 5 882,62		
Koronvaihtosopimus Handelsbanken						
Koronvaihtosopimus Handelsbankenin kanssa on tehty						
yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella						
on muutettu vaihtuvat korot kiinteiksi. Koronvaihtosopimukseen siältyy						
myös korkokatto. Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma, eräpäivä						
sekä koronmaksupäivät vastaavat toisiaan. Sopimus erääntyy 15.7.2019.						
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo yhteensä			12 890,63	25 781,25		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan).			- 68,86	- 377,43		
Korkokattosopimus SEB						
Korkokattosopimus Skandinaviska Enskilda Bankenin kanssa on tehty						
yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi. Korkokattosopimuksella						
rajoitetaan lainasta maksettavaa korkoa. Sopimus erääntyy 15.7.2019.						
Lainapääomaa vastaava nimellisarvo yhteensä			25 781,25	51 562,50		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan).			660,40	221,62		
Koronvaihtosopimus Danske Bank						
Koronvaihtosopimus Danske Bankin kanssa on tehty yksittäisen lainan						
korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella on muutettu vaihtu-						
vat korkot kiinteiksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma, eräpäivä						
sekä koronmaksupäivät vastaavat toisiaan. Sopimus erääntyy 31.12.2019						
Lainapääomaa vastaava nimellisarvo yhteensä			264 000,00	264 000,00		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan).			- 1 632,43	- 2 824,79		
Koron- ja valuutanvaihtosopimus Nordea						
Koron- ja valuutanvaihtosopimus Nordean kanssa on tehty yksittäisen						
SEK- määräisen lainan korko- ja valuutariskin suojaamiseksi.						
Koron- ja valuutanvaihtosopimuksella on muutettu vaihtuvat korot ja						
valuutan muuntokurssi kiinteiksi. Lainan sekä koron- ja valuutanvaihto-						
sopimuksen pääoma, eräpäivä sekä koronmaksupäivät vastaavat						
toisiaan. Sopimus päättyy 16.10.2020						
Lainapääomaa vastaava nimellisarvo yhteensä				39 119,85		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan).				- 4 708,89		

Haapajärvellä maaliskuun 26. päivänä 2019

Työ ja Vapaus
Veikko Esmä

Pirkko Hantakangas
Mark

Mark

Timo R
Siira Kukka

Ulla R
Ulla R

Juha Uusivirta
kaupunginjohtaja

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta tänään kertomuksen.

Haapajärvellä 13. päivänä maaliskuuta 2019

Oy Ab
KPMG Julkishallinnon Palvelut Oy

Tapi R
UHT, KHT
TAPIO RAAPPANA

Luettelo käytetyistä tilikirjoista vuonna 2018:

Tasekirja

- Tuloslaskelma
- Rahoituslaskelma
- Tase
- Toteutumisvertailu
 - käyttötaloudesta
 - investoinneista
 - tuloslaskelmasta
 - rahoituslaskelmasta
 - toteutumayhteenveto
- Toimintakertomus
- Konsernitase
- Liitetiedot
 - kaupungin liitetiedot
 - konsernin liitetiedot

Päiväkirja

Pääkirja

- Tulostilierittely
- Tasetilierittely

Selvitys kirjanpidon säilytyksestä vuonna 2018:

Tasekirja: Sidottuna, pysyvästi säilytettävä

Päiväkirja ja pääkirja:

Tulosteena, säilytys 10 vuotta

Säilytys: Kaupungin arkistossa

Luettelo käytetyistä tositelajeista vuonna 2018:

Tositelaji	ID	
100	10	Myyntireskontra
200	20	Ostolaskut
210	21	Ostolaskut/ Finvoice
220	22	Ostolaskut/ Projektitositteet
300	30	Ostoreskontran maksatus
310	31	Kassatositteet
320	32	Myyntireskontran suoritukset
400	40	Muistiotositteet
410	41	Varastosiirrot
600	60	Palkat
800	80	Käyttöomaisuus
900	90	Liitetiedot